Mihaela Popa

Orientări și tendințe în sportul universitar românesc

Presa Universitară Clujeană

MIHAELA POPA

ORIENTĂRI ȘI TENDINȚE ÎN SPORTUL UNIVERSITAR ROMÂNESC

PRESA UNIVERSITARĂ CLUJEANĂ

2018

Referenţi ştiinţifici:

Prof. univ. dr. Liliana Mihăilescu

Conf. univ. dr. Corina Dulceanu

ISBN 978-606-37-0335-5

Universitatea Babeş-Bolyai
Presa Universitară Clujeană
Director: Codruţa Săcelean
Str. Hasdeu nr. 51
400371 Cluj-Napoca, România
Tel./fax: (+40)-264-597.401
E-mail: editura@editura.ubbcluj.ro
http://www.editura.ubbcluj.ro

ARGUMENT

Valoarea umană, receptată ca finalitate şi mijloc esenţial de manifestare a influenţelor diferitelor domenii ale vieţii sociale, determină dezvoltarea continuă a societăţii româneşti. În acest context, sportul reprezintă un domeniu important în definirea stării şi a capacităţii de evoluţie, prin transformarea suprasistemului social în interdependenţă cu alte sisteme: politic, economic, cultural, de învăţământ, de apărare, ordine publică şi siguranţă naţională.

Idealul educaţional al şcolii româneşti definit prin Legea Educaţiei constă în *„dezvoltarea liberă, integrală şi armonioasă a individualităţii umane, în formarea personalităţii autonome şi în asumarea unui sistem de valori care sunt necesare pentru împlinirea şi dezvoltarea personală, pentru dezvoltarea spiritului antreprenorial, pentru participarea cetăţenească activă în societate, pentru incluziune socială şi pentru angajare pe piaţa muncii”.*

Sportul, în accepţiunea europeană a conceptului reprezintă *„o componentă a vieţii sociale moderne, cu largi şi semnificative valenţe formative asupra personalităţii umane şi cu un rol însemnat de purtător al imaginii valorilor culturale specifice în plan internaţional”* (Consiliul Europei, 1992, art.2).

Constatăm că în contextul sistemului sportiv din România, sportul universitar se manifestă ca un element component ce poate funcţiona ca un sistem relativ independent, pentru că întruneşte condiţiile de bază ale sistemului, respectiv include elementele componente, conexiunile interne, externe, finalităţile şi este integrat sistemului naţional de educaţie fizică şi sport, faţă de care manifestă o independenţă relativă şi o interdependenţă funcţională accentuată.

Am considerat că informaţia structurată şi adaptată specificului organizării şi funcţionării segmentului sportului universitar, studiată în viziune sistemică şi contingentă va aduce un plus de cunoaştere absolut necesar, care poate fi valorificat în procesele de formare profesională şi formare continuă a lucrătorilor din domeniul educaţiei fizice şi sportului universitar, cu efecte în îmbunătăţirea activităţii acestora în plan organizaţional.

Cercetarea cuprinde contribuţii şi abordări personale dobândite în 29 de ani de experienţă, identificând pe parcursul a 8 capitole probleme considerate semnificative din perspectiva sistemică-integrativă respectând caracteristicile unei cercetări originale experimental-aplicative.

Autorul

CUPRINS

ACRONIME

A.M.A. – Agenţia Mondială Împotriva Dopajului

A.N.S.T. – Autoritatea Naţională pentru Sport şi Tineret;

C.O. – Cercetare Operaţională;

C.E. – Consiliul Europei;

C.O.S.R. – Comitetul Olimpic şi Sportiv Român;

C.S.M. – Club Sportiv Municipal;

C.S.Ş. – Club Sportiv Şcolar;

C.S.U. – Club Sportiv Universitar;

D.T.S.J. – Direcţia pentru Tineret şi Sport Judeţeană

E.U.S.A. – Asociaţia Europeană a Sportului Universitar;

F.I.S.U. – Federaţia Internaţională a Sportului Universitar;

F.S.Ş.U. – Federaţia Sportului Şcolar şi Universitar;

H.G. – Hotărâre de Guvern;

J.M.U. – Jocurile Mondiale Universitare;

J.O. – Jocurile Olimpice;

M.D.G.s – Programul de Dezvoltare al Mileniului;

M.E.C.T.S. – Ministerul Educaţiei, Cercetării, Tineretului şi Sportului;

M.O. – Monitor Oficial;

M.S. – Management strategic;

M.T.S. – Ministerul Tineretului şi Sportului;

O.M.S. – Organizaţia Mondială a Sănătăţii;

O.N.U. – Organizaţia Naţiunilor Unite;

U.N.O.S.D.P. – Biroul Naţiunilor Unite pentru Dezvoltare şi Pace;

SDP IWG – Secretariatul Grupului de Lucru Internațional de Sport pentru Dezvoltare și Pace

S.N.E.F.S. – Sistemul Naţional de Educaţie Fizică şi Sport;

SPRINT – Program de Cooperare Sport, Reformă, Inovare şi Training dezvoltat de Comunitatea europeană prin programul C.D.D.S. – Comitetul De Dezvoltare a Sportului;

U.E. – Uniunea Europeană;

U.N.E.S.C.O. – Organizaţia Naţiunilor Unite pentru Educaţie, Ştiinţă şi Cultură;

T.G.S. – Teoria Generală a Sistemelor.

CAPITOLUL 1

SPORTUL – FENOMEN SOCIAL, CULTURAL ŞI ECONOMIC

1.1. CONTEXTUL NORMATIV INTERNAȚIONAL AL SPORTULUI CU REFERIRI LA DOCUMENTELE OFICIALE

Contextul normativ cu privire la desfăşurarea activităţii de sport, cuprinde pe de o parte reglementările specifice adoptate de instituţiile şi organizaţiile competente din fiecare ţară şi pe de altă parte reglementările adoptate de instituţiile şi organizaţiile reprezentative ale sportului, constituite la nivel mondial, continental, naţional şi regional.

Contextul normativ internaţional al sportului cuprinde:

- dispoziţii obligatorii pentru instituţiile şi structurile sportive din ţările membre ale organizaţiilor internaţionale;
- norme obligatorii pentru organizaţiile afiliate la organizaţiile internaţionale reprezentative din domeniul sportului;
- recomandări adresate instituţiilor publice şi organizaţiilor non-guvernamentale, precum şi tuturor participanţilor la viaţa şi activitatea sportivă.

Activităţile specifice domeniului sport acceptate de statele continentului european sunt reglementate prin conţinutul următoarelor documente:

- Charta Europeană a Sportului;
- Manifestul de la Lisabona „Tinerii şi Sportul”;
- Codul european al eticii sportive;
- Charta Internaţională a Sportului şi educaţiei Fizice;
- Declaraţia pentru toleranţă şi fair-play;
- Declaraţia asupra rolului sportului în societate (sănătate, economie, socializare);
- Programul de asistenţă „Sprint” pentru noii membri;
- Un concept al sportului ca o şcoală a democraţiei;
- Eurofit – o serie de teste pentru măsurarea condiţiei fizice;
- Convenţia anti-drog;

- Convenţia Europeană privind violenţa şi ieşirile necontrolate ale spectatorilor cu ocazia manifestărilor sportive;
- Programul Comisiei Europene „Dezvoltarea dimensiunii europene în sport”.

1.2. SPORTUL ȘI ROLUL ACESTUIA ÎN VIZIUNEA ONU – UNESCO

În timp ce Sportul pentru Dezvoltare și Pace este considerat încă un domeniu nou, antecedentele sale pot fi urmărite în antichitate, când Spiritul Olimpic a fost folosit pentru a stabili pacea temporară între statele care luptau, pentru a permite sportivilor să participe la competiții. Cu toate acestea, recunoașterea de către Organizația Națiunilor Unite a valorii sportului în ceea ce privește dezvoltarea și pacea este mult mai recentă.

În cadrul Organizaţiei Naţiunilor Unite – ONU, sportul, abordat sistemic, reprezintă un parteneriat natural, deoarece sportul şi joaca fac parte din drepturile fundamentale ale omului, aplicate şi respectate la nivel mondial. De asemenea, sportul prin costurile sale minime, este unanim recunoscut şi folosit ca instrument de mare impact umanitar pentru consolidarea păcii, atât de către ONU, cât şi de către alte organizaţii non guvernamentale (ONG), guverne, agenţii de dezvoltare, federaţii sportive, forţe armate şi mass-media.

Sportul nu mai poate fi considerat un lux în societate, din contră reprezintă o investiţie importantă în prezent şi viitor, în special în ţările în curs de dezvoltare.

În sensul de dezvoltare, definirea sportului include un spectru larg de activităţi adecvate pentru oameni de toate vârstele şi abilităţile, cu accent pe valorile pozitive ale sportului.

În 2003, Agenţia Inter-Task Force privind Sportul pentru Dezvoltare şi Pace din cadrul ONU[1], defineşte sportul, în sensul de dezvoltare, ca *„toate formele de activităţi fizice care contribuie la starea fizică, mentală şi interacţiunea socială, prin intermediul jocului (ca recreere), a competiţiilor sportive de masă şi de performanţă”*.

Agenţia Inter-Task Force, care coordonează sportul pentru Dezvoltare şi Pace în cadrul ONU din 2001, reuneşte fondurile ONU şi programele şi agenţiile specializate implicate în sport prin activităţile lor. Reuniunile periodice ale grupului operativ, prezidat de UNOSDP (Biroul Naţiunilor Unite pentru Sport, Dezvoltare şi Pace), asigură coordonarea şi schimbul de experienţă în cadrul

[1] http://www.un.org/wcm/content/site/sport/interagencytaskforce

sistemului Sport pentru Dezvoltare şi Pace, politicile de dezvoltare pe direcţia sportului, programele de dezvoltare în domeniu şi iniţiativele cu privire la sport.

Îniţiativa de înfiinţare a Inter-Agenţiei Task Force în cadrul ONU în 2001, a avut loc cu ocazia Jocurilor Olimpice din 2002 de la Salt Lake City, şi aparţine Secretarului General al ONU. Scopul este de a revizui activităţile care abordează sportul la nivelul ONU, respectiv promovarea sportului cu toate aspectele care îl definesc la nivelul tuturor comunităţilor, în vederea obţinerii de sprijin de la guvernele şi organizaţiile implicate.

Grupului operativ, i-a fost cerut să stabilească un inventar al programelor existente „sport-pentru-dezvoltare", identificarea exemplelor instructive, şi să încurajeze Naţiunile Unite pentru a include sportul în activităţile şi programele sale, în vederea realizării obiectivelor din cadrul Programului de Dezvoltare a Mileniului (MDGs), iniţiat în septembrie 2000[2].

În raportul Agenţiei Inter-Task Force, publicat în 2003, s-a constatat că iniţiativele pentru dezvoltarea sportului bine fundamentate, sunt rentabile şi practice pentru atingerea obiectivelor de dezvoltare şi promovare a păcii mondiale, iar rolul sportului, trebuie din ce în ce mai bine implementat în toate activităţile Naţiunilor Unite.

Din 2003, statele membre ale ONU, adunate în Adunarea Generală, și-au demonstrat în repetate rânduri angajamentul și sprijinul față de utilizarea sportului ca mijloc de dezvoltare umană și de consolidare a păcii prin adoptarea unei serii de rezoluții.

În 2005, Rezoluția 58/5 a proclamat anul 2005 drept Anul Internațional al Educației Sportive și Educației Fizice (IYSPE 2005), afirmând că *„Organizația Națiunilor Unite se îndreaptă către lumea sportului pentru a ajuta la munca pentru pace și efortul de a realiza ODM."*[3]

În 2008, Rezoluția 63/135, sub conducerea consilierului special, a salutat integrarea Secretariatului Grupului de Lucru Internațional de Sport pentru Dezvoltare și Pace (SDP IWG) în Biroul Națiunilor Unite pentru Sport, Dezvoltare și Pace (UNOSDP).

Sportul a fost, de asemenea, recunoscut ca un mijloc de pace și dezvoltare umană în mai multe documente și declarații ale ONU, în special Declarația Mileniului a Națiunilor Unite din 2000 (Rezoluția 55/2 a Adunării Generale), Documentul Rezoluției Summitului Mondial din 2005 și Strategia de Dezvoltare a Mileniului 2010, documentul prin care șefii de stat și de guvern *„recunosc că*

[2] https://www.un.org/sport/content/chronology
[3] https://www.un.org/sport/content/why-sport/history

sportul, ca instrument de educație, dezvoltare și pace, poate promova cooperarea, solidaritatea, toleranța, înțelegerea, incluziunea socială și sănătatea la nivel local, național și internațional .“

Sportul s-a dovedit a fi un instrument rentabil și flexibil în promovarea obiectivelor de pace și de dezvoltare. De la lansarea obiectivelor din cadrul Programului de Dezvoltare a Mileniului (MDGs) în 2000, sportul a jucat un rol vital în consolidarea fiecăruia dintre cele opt obiective, fapt recunoscut în numeroasele rezoluții ale Adunării Generale. În Rezoluția adoptată de Adunarea Generală din septembrie 2015, care cuprinde obiectivele dezvoltării sustenabile până în 20130, rolul sportului este de asemenea recunoscut pentru progresul social[4]:„*Sportul este, de asemenea, un factor important de dezvoltare durabilă. Recunoaștem contribuția crescândă a sportului la realizarea dezvoltării și a păcii în promovarea toleranței și respectului și contribuția pe care aceasta o aduce la integrarea femeilor și a tinerilor în comunitate, precum și la obiectivele privind sănătatea, educația și incluziunea socială.”(2030 Agenda for Sustainable Development A/RES/70/1, paragraf 37).*

Organizația Națiunilor Unite consideră că sportul este un instrument important și puternic, cu potențialul de a face față provocărilor din cele 17 obiective[5]:

1. Sportul poate dezvolta abilități și seturi de instrumente transferabile, care joacă un rol esențial într-o viață durabilă și care implică activități generatoare de venituri și participare economică. Astfel, poate susține stoparea sărăciei, precum și generarea de fonduri și facilitarea parteneriatelor pentru acest scop.
2. Sportul poate spori gradul de conștientizare privind aprovizionarea cu alimente durabile, întărind securitatea alimentară, alimentația sănătoasă și agricultura durabilă. Organizațiile sportive pot oferi un exemplu prin aprovizionarea cu alimente a unor producători responsabili și prin abordarea impactului deșeurilor alimentare. Inițiativele educaționale bazate pe inițiative sportive pot viza schimbarea comportamentelor către un viitor durabil.
3. Prin sport, indivizii pot adopta un stil de viață activ care sporește bunăstarea, sănătatea și prevenirea bolilor, în special a bolilor netransmisibile. Sportul poate fi un instrument de succes pentru educația în domeniul sănătății și sensibilizarea față de viața sănătoasă, în special în rândul indivizilor și comunităților greu accesibile sau vulnerabile, cum ar fi refugiații.

---

[4] https://www.un.org/sport/content/why-sport/sport-and-sustainable-development-goals
[5]https://www.un.org/sport/sites/www.un.org.sport/files/ckfiles/files/Sport_for_SDGs_finalversion9.pdf

4. Sportul și educația fizică pot să-i motiveze pe copii și tineri să participe și să se angajeze în educație formală și informală, să-și îmbunătățească performanța academică și rezultatele învățării. Sportul formează abilități de viață transferabile și valori cheie, cum ar fi toleranța, incluziunea și poate duce la oportunități de învățare dincolo de școală.

5. Sportul poate contribui la eliminarea discriminării față de femei și tinere prin înzestrarea acestora cu cunoștințele și abilitățile necesare pentru a progresa în societate. Sportul poate promova egalitatea de gen.

6. Sporturile acvatice pot promova și realiza îmbunătățiri ale calității apei prin reducerea poluării, a deversării și a apelor uzate. Eficiența utilizării apei poate fi îmbunătățită și în dotările sportive.

7. Sportul poate contribui la atingerea obiectivelor privind energia regenerabilă, eficiența energetică și accesul la energia curată prin aplicarea standardelor și recomandărilor relevante. Acesta poate sprijini inițiative care vizează asigurarea accesului la energie pentru toți.

8. Sportul poate promova o creștere economică incluzivă și durabilă, prin alinierea producției și a ocupării forței de muncă la standarde de muncă, în special prin eliminarea tuturor formelor de discriminare. Aceasta poate crea oportunități multiple de angajare și poate dezvolta abilități de îmbunătățire a capacității de inserție profesională, care sunt transferabile la locul de muncă.

9. Sportul poate încuraja abordările inovatoare ale industrializării și poate inspira inovarea. Aceasta poate contribui la accesul echitabil pentru toți prin oferirea de infrastructuri sportive accesibile. Sportul poate sprijini, de asemenea, construirea și reconstrucția unei infrastructuri rezistente, inclusiv a facilităților sportive.

10. Sportul poate promova egalitatea, diversitatea și incluziune socială, indiferent de vârstă, sex, rasă, etnie, origine, orientare sexuală, identitate de gen, religie, statut economic sau alt statut. Acesta poate fi un instrument de succes pentru combaterea inegalităților în zone greu accesibile și pentru integrarea indivizilor și a comunităților.

11. Sportul poate ajuta la eliminarea obstacolelor și barierelor din mediul înconjurător, al transporturilor, al instalațiilor publice și al serviciilor pentru a asigura accesul tuturor, inclusiv a persoanelor care se confruntă cu aceste bariere și în situații vulnerabile. De asemenea, poate promova utilizarea spațiilor publice în care populația poate interacționa și crea relații de prietenie.

12. Sportul poate sprijini consumul și producția durabilă sau stilurile de viață prietenoase cu natura, de exemplu prin campanii de educare și sensibilizare în domeniul produselor, serviciilor, evenimentelor și industriilor conexe.

13. Sportul poate contribui la combaterea schimbărilor climatice, de exemplu prin intermediul unor proiecte bazate pe sport, menite să sprijine relansarea comunităților și reconstrucția facilităților în vederea recuperării dezastrelor naturale. De asemenea, sportul poate crește gradul de conștientizare cu privire la schimbările climatice prin transmiterea de mesaje privind efectele sale și încurajând acțiunile în acest context.

14. Evenimentele sportive, în special sportul acvatic, pot constitui platforme pentru promovarea conservării și utilizării durabile a oceanelor și mărilor.

15. Sportul poate susține protejarea și utilizarea durabilă a ecosistemelor terestre, de exemplu cu măsuri de protecție, activități și mesaje care încurajează practicile respectului ecologic în sporturile în aer liber.

16. Sportul oferă o puternică platformă de comunicare pentru diseminarea mesajelor de solidaritate și de reconciliere și pentru promovarea unei culturi a păcii și dialogului, în special prin promovarea valorilor de bază în sport, cum ar fi respectul, fair-play-ul și munca în echipă. Instituțiile sportive pot fi eficiente, responsabile și incluzive, respectând drepturile omului și luptând pentru o bună guvernare.

17. Sportul poate să reunească resurse, să creeze sinergii și să construiască rețele și parteneriate multilaterale cu părțile interesate pentru dezvoltarea durabilă și obiectivele de pace, reunind o mare varietate de actori din diferite sectoare.

ONU în politica sa, abordează sportul din mai multe puncte de vedere:[6]

- *Sportul – ca drept fundamental*

Accesul pentru participarea la sport şi joacă, a fost recunoscut într-o serie de convenţii internaţionale. În 1978, UNESCO defineşte sportul şi educaţia fizică *„ca un drept fundamental universal valabil”*, dar dreptul de a participa la sport şi la joacă au fost mult ignorate în rândul multor naţiuni.

- *Sportul – ca un instrument puternic*

Sportul are o putere unică de a atrage, mobiliza şi inspira. Prin însăşi natura sa, sportul implică participare, socializare, apel la valorile umane, cum ar fi respectul pentru adversar, acceptarea de norme obligatorii, lucrul în echipă şi corectitudine, principii care sunt cuprinse în Carta Naţiunilor Unite .

Conform politicii sale, ONU foloseşte sportul ca instrument eficient pentru:

[6] http://www.un.org/wcm/content/site/sport/home/sport

- Strângere de fonduri, susţinere, mobilizare şi sensibilizare a publicului, în special prin desemnarea sportivilor celebri în calitate de. Puterea mobilizatoare a sportului, este adesea folosită ca un atu pentru a transmite mesaje cruciale cu privire la HIV/SIDA, la drepturile copilului, mediu, educaţie, etc.
- Dezvoltarea şi promovarea păcii: prin proiecte sportul este utilizat într-o varietate de situaţii - fie ca un instrument pentru ajutor umanitar pe termen scurt, fie în proiecte de cooperare/dezvoltare pe termen lung la nivel regional global sau local. Sportul joacă un rol semnificativ ca un promotor de integrare socială şi dezvoltare economică, în diferite contexte geografice, culturale şi politice. Sportul este un instrument puternic, pentru a consolida legăturile şi reţelele sociale, şi să promoveze idealurile de pace, fraternitate, solidaritate, non-violenţă, toleranţă şi justiţie.
- *Sportul – cale spre succes*

Sportul nu este un tratament miraculos pentru toate problemele care definesc dezvoltarea. Fenomen cultural, sportul este o oglindă a societăţii, la fel de complexă şi contradictorie, şi ca atare poate avea efecte secundare negative cum sunt violenţa, corupţia, discriminarea, huliganismul, naţionalismul, dopajul şi frauda.

Potenţialul pozitiv al fenomenului sport, poate fi stimulat prin monitorizarea eficientă şi orientarea activităţilor sportive, printr-o intervenţie profesională şi socială responsabilă, adaptată la contextul social şi cultural actualizat permanent.

Sporirea eficacităţii Programelor de Sport pentru Dezvoltare şi Pace se realizează combinând sportul şi joaca, cu alte componente non sport.

Astfel de programe, susţin calitatea şi integritatea sportului, şi sunt livrate cu alte programe de dezvoltare locală, regională şi naţională, a iniţiativelor de pace, astfel încât acestea se consolidează reciproc.

Conţinutul programelor, încearcă să motiveze participanţii şi comunităţile, să adere la principiile general acceptate de transparenţă, responsabilitate, colaborare şi parteneriat pentru acţiunea comună, prin implicarea acestora în proiectarea şi livrarea de activităţi.

UNESCO – Organizaţia Naţiunilor Unite pentru Educaţie, Ştiinţă şi Cultură a fost fondată la 16 noiembrie 1945, cu misiunea de a *„construi pacea în mintea oamenilor”*.

Ca Agenţie a Naţiunilor Unite pentru Educaţie Fizică şi Sport, UNESCO oferă asistenţă, îndrumare şi servicii pentru guverne, ONG-uri şi experţi, pentru consolidarea şi dezvoltarea aspectelor din ce în ce mai diverse legate de sport.[7]

În ultimele decenii, UNESCO s-a angajat la crearea de mecanisme adecvate pentru a atinge obiectivele de cooperare şi dezvoltare. În conformitate cu acest angajament, UNESCO a stabilit:

- Carta internaţională cu privire la Educaţie Fizică şi Sport;
- Convenţia internaţională împotriva dopajului în sport;
- Conferinţa miniştrilor şi înalţilor funcţionari responsabili pentru Educaţie Fizică şi Sport (MINEPS);
- Conferinţa părţilor la Convenţia internaţională împotriva dopajului în sport;
- Comitetul Interguvernamental pentru Educaţie Fizică şi Sport (CIGEPS);
- Fondul Internaţional pentru Dezvoltare Educaţie Fizică şi Sport (FIDEPS);
- Fondul pentru eliminarea dopajului în sport.

1.3. SPORTUL ȘI ROLUL ACESTUIA ÎN VIZIUNEA CONSILIULUI EUROPEI ȘI A COMUNITĂȚII EUROPENE

Consiliul Europei defineşte sportul ca:*„toate formele de activităţi fizice care, printr-o participare mai mult sau mai puţin organizatã, au drept obiectiv expresia sau ameliorarea condiţiei fizice şi psihice, dezvoltarea relaţiilor sociale sau dobândirea unor rezultate pozitive în competiţiile de toate nivelurile"*.[8]

Rolul important al sportului şi caracterul său specific în societatea europeană au fost recunoscute în decembrie 2000 prin intermediul declaraţiei Consiliului European privind caracteristicile specifice ale sportului şi funcţia sa socială în Europa; aceste elemente trebuie luate în considerare pentru punerea în aplicare a politicilor comune *(„declaraţia de la Nisa")*.

Declaraţia de la Nisa specifică faptul că organizaţiilor sportive şi statelor membre le revine în primul rând responsabilitatea de a gestiona aspectele legate de domeniul sportiv, iar federaţiile sportive au un rol decisiv în acest sens.

[7] http://www.un.org/wcm/content/site/sport/unesco
[8] http://www.veniti-cu-noi.org/sport.pdf

Începând cu 1 decembrie 2009, data intrării în vigoare a Tratatului de la Lisabona, sportul a devenit unul dintre domeniile de competenţă ale UE, de sprijinire şi coordonare/completare acţiunilor statelor membre.

Comisia Europeană a adoptat noi propuneri destinate să consolideze dimensiunile sociale, economice şi organizaţionale ale sportului. Astfel, sportivii, organizaţiile sportive şi cetăţenii, vor avea beneficii în urma aplicării în practică a planurilor care decurg din noul rol al UE, respectiv de a sprijini şi coordona politica privind sportul în statele membre, în conformitate cu Tratatul de la Lisabona.

Însă cumularea de factori negativi, răsturnarea priorităţilor şi lipsa unui buget clar definit au transformat aspiraţiile într-o abordare mai degrabă modestă decât ambiţioasă. Şi totuşi, Comisia Europeană nu a abdicat, ci a mizat pe cartea perseverenţei: anul 2011 a debutat cu o nouă *Comunicare în domeniul sportului* [9] lansată cu o bună acoperire mediatică de către Comisarul European pentru Cultură şi Educaţie, Androula Vassiliou.

În 2009-2010, Comisia a oferit peste 6 milioane euro pentru sprijinirea a aproximativ 40 de proiecte sportive destinate să promoveze sănătatea, incluziunea socială, voluntariatul, accesul pentru persoane cu handicap, egalitatea de şanse între femei şi bărbaţi şi lupta împotriva dopajului. Până în 2020, vor fi atribuiți 266 milioane euro pentru activitățile care implică sportul.

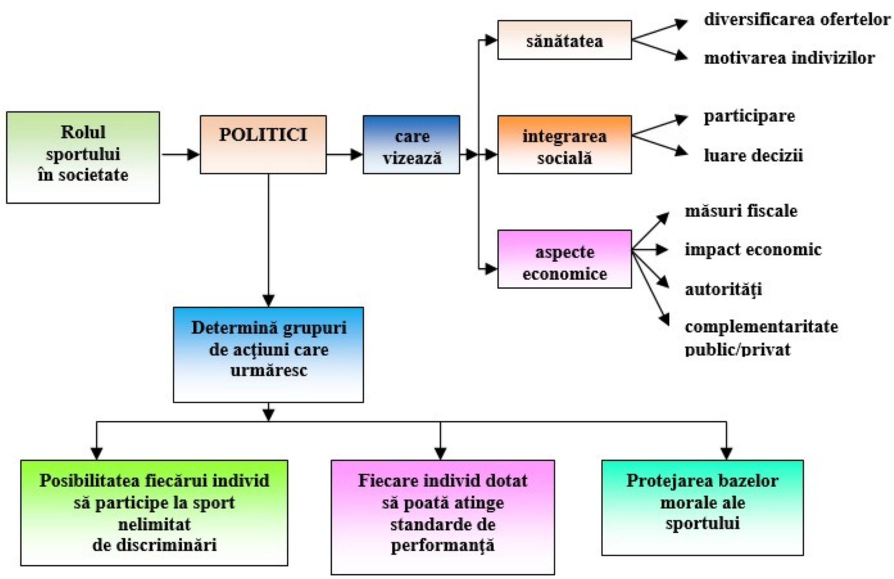

Figura 1.1 *Sinteza conceptului privind rolul sportului în societate din perspectiva documentelor Consiliului Europei, Lador, I.,I.,Mihăilescu, N.,(2008) – Concepte specifice managementului modern în organizaţiile sportive, Editura Universităţii din Piteşti, p.102*

[9] http://ec.europa.eu/sport/news/news984_en.htm

Comisarul european, pentru educaţie, cultură, multilingvism şi tineret Androulla Vassiliou, a declarat în şedinţa Comisiei Europene din 18.01.2011 de la Bruxelles următoarele: *„Sportul este important pentru economia Europei şi reprezintă o componentă-cheie a modelului social european. Măsurile pe care le-am adoptat astăzi scot în evidenţă contribuţia sportului la societatea noastră şi vor contribui la îmbunătăţirea modului în care sportul este condus”*.

Propunerile Comisiei Europene, conţinute într-un document intitulat *„Dezvoltarea dimensiunii europene în sport”*[10], acoperă trei domenii principale: rolul social al sportului, dimensiunea economică a sportului şi organizarea sportului (Figura 1.1).

Referitor la *rolul social al sportului*, documentul propune:

- examinarea aderării UE la Convenţia antidoping a Consiliului Europei;
- elaborarea orientărilor europene privind combinarea formării sportive cu educaţia generală;
- elaborarea şi implementarea mecanismelor de securitate şi a cerinţelor de siguranţă pentru evenimentele sportive internaţionale;
- continuarea demersurilor în ceea ce priveşte orientările naţionale pe baza *Orientărilor UE privind activitatea fizică* [11];
- elaborarea standardelor legate de accesibilitatea organizaţiilor, derularea activităţilor sportive, manifestărilor şi a locurilor de desfăşurare a evenimentelor sportive prin intermediul *Strategiei europene pentru persoanele cu handicap*[12].

Referitor la *dimensiunea economică a sportului*, Comisia cere:

- stabilirea de către asociaţiile sportive a mecanismelor pentru vânzarea colectivă a drepturilor media şi asigurarea unei redistribuiri adecvate a veniturilor;
- acordarea unei atenţii suplimentare drepturilor de proprietate intelectuală legate de sport;
- schimbul de bune practici pentru finanţarea transparentă şi sustenabilă a sportului;
- monitorizarea aplicarii legislaţiei în materie de ajutoare de stat în domeniul sportului;
- exploatarea eficientă a aspectelor legate de sport obţinute din fondurile structurale;

[10] http://ec.europa.eu/sport/communication/doc/iasum_ro.pdf
[11] http://ec.europa.eu/sport/news/news682_en.htm
[12] http://ec.europa.eu/employment_social/soc-prot/disable/strategy_en.htm

- colectarea datelor statistice comparabile privind sportul pentru toate statele membre.

Referitor la *organizarea sportului*, documentul propune:

- promovarea bunei guvernanţe în sport, ţinându-se cont de natura specifică a acestuia;
- lansarea unui studiu privind regulile de transfer şi asigurarea orientării pe această bază;
- publicarea unor aspecte privind modul de armonizare a normelor UE privind libera circulaţie a cetăţenilor şi organizarea competiţiilor sportive individuale pe o bază naţională;
- examinarea acţiunilor privind activităţile agenţilor sportivi;
- sprijinirea partenerilor sociali şi a organizaţiile sportive pentru crearea unui dialog social la nivelul UE în sectorul sportiv şi de agrement.

1.3.1. DEFINIREA CONCEPTULUI DE SPORT ÎN VIZIUNE EUROPEANĂ

Idealul olimpic de dezvoltare al sportului în vederea promovării păcii şi înţelegerii între naţiuni şi culturi, precum şi a educaţiei celor tineri, s-a născut în Europa şi a fost susţinut de Comitetul Olimpic Internaţional şi de Forul Olimpic European.

Pornind de la afirmaţia despre sport a lui Pierre de Coubertin[13], "*Sportul face parte din patrimoniul oricărui bărbat şi al oricărei femei, iar absenţa acestuia nu poate fi nicicând compensată”*, sportul este un fenomen social şi economic în continuă dezvoltare, cu o contribuţie importantă la obiectivele strategice ale Uniunii Europene referitoare la solidaritate şi prosperitate.

Conceptul de sport în viziunea Consiliului Europei, înseamnă:*„toate formele de activităţi fizice care, printr-o participare mai mult sau mai puţin organizată, au drept obiectiv expresia sau ameliorarea condiţiei fizice şi psihice, dezvoltarea relaţiilor sociale sau dobândirea unor rezultate pozitive în competiţiile de toate nivelurile”*; [14]

Interesul Uniunii Europene pentru sport se manifestă constant cu începere din anul 1991, anul lansării forumului sportului european. Documentul programatic al Comisiei Europene în domeniu este *„Carta Albă privind Sportul”*, care

[13] Pierre de Coubertin (1863-1937), pedagog şi istoric de origine franceză, fondator al Jocurilor Olimpice moderne;
[14] http://www.veniti-cu-noi.org/sport.pdf

reglementează o multitudine de aspecte ale dezvoltării sportului, în contextul schimbărilor de ordin social, cultural şi economic la nivel internaţional, şi care din motive de claritate, adoptă definiţia sportului dată de Consiliul Europei.

De asemenea, sprijinul acordat sportului de Uniunea Europeană a fost recunoscut la cel mai înalt nivel politic european în cadrul diferitelor declaraţii politice, cum ar fi Declaraţia de la Amsterdam din 1997, Declaraţia de la Nisa din 2000, Tratatul de la Lisabona din 2009.

Politicile europene pentru sport, elaborate asupra unor probleme considerate majore şi de interes pentru părţi se face prin intermediul unor instrumente precum: *convenţiile, rezoluţiile şi recomandările*.

În cooperare cu autorităţile publice competente şi organizaţile sportive autonome, aceste politici trebuie concepute de componenta guvernamentală, în baza a trei principii, în concordanţă cu *Carta Europeană a Sportului*, adoptată de Comitetul Miniştrilor la 24.09.2002, după cum urmează:

1. principiul care vizează *sănătatea*;
2. principiul care vizează *integrarea socială*;
3. principiul care vizează *aspectele economice*.

În 2005, Comisia a stabilit un cadru de consultare cu mişcarea sportivă şi statele membre, numit „UE & sportul: răspunsul la aşteptări”. În acest cadru, părţile interesate guvernamentale şi neguvernamentale au cerut Comisiei să intensifice promovarea sportului european şi a caracteristicilor acestuia în procesul de decizie al UE, precum şi să-i asigure claritatea juridică.

Având în vedere aceste evoluţii ale politicilor în domeniu şi pentru a înţelege mai bine situaţia la zi a educaţiei fizice din Europa,]n 2013 reţeaua Eurydice a produs un raport intitulat ,,Educaţia Fizică şi Sportul la şcoală în Europa”. Raportul are drept scop să descrie starea de fapt a activităţilor de educaţie fizică şi sport în şcolile din 30 de state europene.[15] Raportul poate fi văzut ca o primă încercare a Comisiei Europene de a identifica punctele slabe şi punctele tari privind educaţia fizică la şcoală în Europa.

---

[15] http://roacc.ro/educat%CC%A7ia-fizica%CC%86-s%CC%A7i-sportul-la-s%CC%A7coala%CC%86-i%CC%82n-europa/

1.4. CONTEXTUL NORMATIV ROMÂNESC AL SPORTULUI CU REFERIRI LA PREVEDERILE CONSTITUȚIONALE

Cadrul normativ românesc al sportului are următoarele componente: *legi, decrete, hotărâri guvernamentale, ordine ministeriale şi dispoziţii ale altor instituţii publice cu atribuţii în domeniul sportului şi în activităţile adiacente şi acte constitutive, statute şi regulamente de organizare a asociaţiilor, cluburilor, federaţiilor sportive naţionale pe ramuri de sport şi a altor structuri reprezentative.*

După 1989 în România s-a impus ca o necesitate noul cadru juridic de organizare şi funcţionare a educaţiei fizice şi sportului. Deceniul 1990-2000 a determinat două orientări în abordarea domeniului amintit. Pe plan internaţional, în strategiile propuse de Consiliul Europei este prevăzută sprijinirea ţărilor membre, cu precădere cele foste comuniste în vederea reorganizării cadrului juridico-normativ al educaţiei fizice şi sportului. În acest sens, prin organismul său de specialitate CDDS, a fost demarat programul SPRINT. Pe plan naţional, au apărut preocupări pentru înfiinţarea organizaţiilor cu scopul de a derula ori de a susţine activităţile sportive. Astfel, iniţiativa de adoptare a noii legi a educaţiei fizice şi sportului s-a conturat în 1991-1992. Pe fondul diferitelor influenţe politice şi sociale, româneşti şi europene, Legea educaţiei fizice şi sportului a fost adoptată în anul 2000 având incuse în conţinutul ei o parte din conceptele europene moderne.

Derivat din lege, scopul principal este acela că *„reglementează organizarea şi funcţionarea sistemului naţional de educaţie fizică şi sport din România”*(art.1.alin(1)).

Contribuţia legii educaţiei fizice şi sportului în domeniu este argumentată pe următoarele considerente (Mihăilescu, N., *Constituirea structurilor sportive*, 2008, p.p.11-12):

- *„uneşte conceptul unitar de educaţie fizică şi sport reunind domeniul activităţilor de educaţie fizică şi domeniul activităţilor sportive;*
- *conduce viziunea şi abordarea sistematică a componentelor domeniului educaţiei fizice şi sportului spre finalităţile educaţiei în interdependenţă cu comanda socială;*
- *reglementează domeniul pe baza normelor juridice,*
- *defineşte procesul din punct de vedere organizatoric şi funcţional contribuind la îndeplinirea rolului social pentru care a fost creat”.*

Din perspectiva lucrării de faţă, o parte din elementele de noutate aduse de lege în favoarea educaţiei fizice şi sportului sunt:

- existenţa cadrului juridic care facilitează raportul eficient dintre caracterul voluntar de practicare a educaţiei fizice şi sportului şi funcţiile sectorului public realizate pe fundamentul principiilor colaborării responsabile;

- distribuirea competenţelor şi a răspunderilor tuturor celor implicaţi în contextul unei reforme de sistem/instituţionale reale;

- calitatea de „utilitate publică" dată unor structuri sportive asociative private prin determinarea şi definirea configuraţiei structurilor sportului;

- încercarea de evitare a modelului intervenţionist al statului prin specificarea rolului acestuia, stimulând iniţiativa privată şi a organizaţiilor neguvernamentale;

- precizarea unui regim minimal de variante de finanţare a activităţii sportive.

Practicarea sportului reprezintă un drept al fiecărui individ, fără deosebire de rasă, sex, vârstă, naţionalitate, consfinţit în Constituţia României art.45.pct.5, unde se specifică: *„autorităţile pulice au obligaţia să contribuie la asigurarea condiţiilor pentru participarea liberă a tinerilor la viaţa politică, socială, economică, culturală, sportivă a ţării".*

1.5. CONCEPTUL ROMÂNESC PRIVIND SPORTUL: TRADIȚIE, ABORDARE MODERNĂ

Abordarea modernă a sportului relevă din caracteristicile esenţiale ale sistemului naţional de educaţie fizică şi sport, determinate de următorii factori importanţi:

- concepţia macrosistemului social în care funcţionează (scopul, obiectivele societăţii la un moment dat);

„În România, potrivit Constituţiei, a face sport reprezintă un drept al fiecărei persoane fără nici o discriminare (de rasă, vârstă, sex, religie, etc.), iar educaţia fizică şi sportul sunt considerate activităţi de interes naţional sprijinite de stat". (art.2 din Legea 69/2000).

- orientarea internaţională, globală sau zonală privind finalităţile educaţiei fizice şi sportului, determinată de necesitatea acordului cu documente specifice domeniului, adoptate de forurile internaţionale competente: Carta internaţională a educaţiei fizice şi sportului, Carta europeană a sportului, Carta olimpică, Codul eticii sportive, Convenţiile asupra dopingului şi violenţei în sport, etc.
- tradiţia, infrastructura economică şi nivelul de civilizaţie existent;
- caracterul deschis şi dinamic;

- capacitatea de reglare şi autoreglare la nivel global şi segmentar (al subsistemelor).

Abordarea strategică a sportului îşi propune să alinieze activitatea sportivă internă la standardele internaţionale şi să răspundă profundelor schimbări petrecute în societatea românească, generate de o serie de evenimente istorice precum căderea regimului comunist, integrarea în Uniunea Europeană, criza economică mondială, dar şi provocărilor ce se prefigurează pentru viitor.

Recunoaşterea tot mai largă a rolului sportului în creşterea calităţii vieţii, în dezvoltarea durabilă, diminuarea criminalităţii, dezvoltarea resursei umane etc., face ca tot mai multe state să plaseze problematica privitoare la *„un mod de viaţă sănătos"* între subiectele legate de strategia şi siguranţa naţională, vizând orizonturi de timp ce ating şi chiar depăşesc anul 2020.

Ţinând seama de importanţa practicării sportului în asigurarea nivelului ridicat de sănătate al populaţiei, al climatului social armonios, al dezvoltării economice durabile, incluziunii sociale a categoriilor defavorizate, precum şi de transformările sociale, economice şi tehnologice petrecute, autorităţile din România şi-au propus lansarea şi susţinerea unei strategii care să satisfacă interesele naţionale în acord cu practicile şi normele internaţionale.

Statul român îşi asumă misiunea de a susţine şi dezvolta Sistemul Naţional de Educaţie Fizică şi Sport prin mijloacele specifice unui stat de drept cu o economie de piaţă funcţională, printr-un document de politici publice care transpune în practică în mod cumulativ obiectivele ,,Programului de Guvernare 2017-2020", direcţiile de acţiune ale Comisiei Europene prezentate în ,,Carte Albă privind Sportul" şi normele legale în vigoare.

Vor căpăta eficienţă următoarele măsuri cu incidenţă în domeniu, asumate de Guvernul României prin Programul de Guvernare 2017-2020:[16]

- *Guvernul susține înființarea de Asociații Sportive Școlare, la nivelul instituţiilor de învăţământ din România, finanțate în baza legii 350/2005 de către Consilile locale pentru municipii și orașe, iar pentru comune de către Consiliile Județene.*
- *Constituirea Consiliului național al mișcării sportive din România.*
- *Promovarea educației sportive și de voluntariat în școli și prezentarea beneficiilor obținute prin practicarea unor activități sportive tuturor elevilor.*
- *Folosirea activităţilor fizice şi a sportului ca o componentă importantă pentru integrarea în comunitate a invalizilor, copiilor cu disabilităţi şi a celor orfani.*

[16] http://www.cdep.ro/pdfs/oz/Program%20de%20Guvernare.pdf

- *Crearea unei noi viziuni a mass-media asupra promovării sportului ca mod sănatos de viaţă.*
- *Dezvoltarea şi susţinerea practicării continue a activităţilor fizice şi sportive cu implicarea administraţiei publice locale, mai ales în mediul rural, acolo unde sportul este promovat insuficient pentru a vedea oarecare rezultate.*
- *Dotarea unităților școlare cu baze sportive și cabinete de medicină sportivă complet utilate.*
- *Încurajarea sportului de masă.*
- *Susținerea sportului de performanță.*
- *Susținerea profesorilor de sport specializați pe ramuri sportive pentru a se deplasa în zonele dezavantajate.*
- *Implementarea unui program național de promovare a sportului și a beneficiilor acestora prin cooptarea marilor sportivi.*
- *Conservarea resursei umane din sport prin alocarea unei sume lunare, pe bază de criterii, tuturor sportivilor performanți după retragerea din activitate și sprijinirea acestora în vederea integrării pe piața muncii.*
- *Reorganizarea competițiilor naționale interșcolare.*
- *Înființarea unui program național de recrutări în sport în parteneriat cu federațiile sportive.*
- *Finanțarea taberelor sportive pentru recompensarea câștigătorilor competițiilor sportive.*
- *Dezvoltarea unei baze sportive minimale la nivelul fiecărei școli principale din comune.*
- *Introducerea activităților sportive extrașcolare în programul săptămânal al elevilor.*

În acest context a fost lansată Strategia Naţională pentru Relansarea Sportului Românesc pentru perioada 2010-2020, elaborată de aparatul de lucru al Ministerului Tineretului şi Sportului (actuala Agenţie Naţională pentru Sport şi Tineret), pe baza consultării publice instituţionale.[17]

Strategia de optimizare a Sportului Românesc urmăreşte sensibilizarea tuturor factorilor sociali prin respectarea următoarelor cerinţe: *să fie conformă normelor juridice în vigoare, să corespundă rigorilor managementului strategic, să cuprindă întreg domeniul vizat şi să corespundă unei categorii cât mai largi de beneficiari, să fie o construcţie logică, unitară şi funcţională, să fie clară, facilă,*

[17] http://www.veniti-cu-noi.org/sport.pdf

flexibilă, să fie novatoare, relevantă, oportună, predictibilă şi realizabilă în condiţii de eficienţă economică.

Elementele principale ale strategiei sunt orientate către:

- participarea activă a populaţiei de toate vârstele la activităţi sportive în scopul ameliorării indicatorilor de sănătate a populaţiei, a ridicării gradului de coeziune şi încredere socială etc;
- creşterea numărului practicanţilor, cu precădere în rândul copiilor şi tinerilor, în scopul integrării, participării şi coeziunii sociale, a formării şi dezvoltării ca cetăţeni activi, educaţi şi responsabili, precum şi pentru întărirea sentimentului de apartenenţă şi mândrie naţională;
- sporirea gradului de satisfacţie a populaţiei privitor la practicarea şi încurajarea sportului în România;
- susţinerea sportului de performanţă în vederea creşterii calitative şi cantitative, a performanţelor interne şi internaţionale.

Obiectivele generale ale strategiei vizează:

1 Stimularea practicării sportului de performanţă în cadrul universităţilor (de profil, de neprofil) prin refacerea interesului pentru sport şi a emulaţiei sportive;

2 Reformarea instituţională şi juridică în domeniul sportului;

3 Elaborarea şi implementarea unui sistem eficient de selecţie, monitorizare şi promovare în cariera sportivă;

4 Asigurarea resurselor necesare transformării sportului de performanţă într-un mecanism funcţional;

5 Îmbunătăţirea nivelului performanţial.

1.5.1. DEFINIREA CONCEPTULUI DE SPORT ÎN VIZIUNE ROMÂNEASCĂ

Sport - *„complex de exerciţii fizice şi de jocuri practicate în mod metodic, cu scopul de a dezvolta, de a întări şi de a educa voinţa, curajul, iniţiativa şi disciplina”*[18]

Sport **-** *„totalitatea de exerciţii fizice şi de jocuri practicate metodic şi sistematic în vederea întăririi organismului, dezvoltării voinţei şi a obţinerii unor performanţe”;*[19]

Sportul *este „o activitate de întrecere constituită dintr-un ansamblu de acţiuni motrice, diferenţiate pe ramuri de sport, prin care se caută perfecţionarea*

---

[18] Sursa: DEX '98
[19] Sursa: NODEX

posibilităţilor morfo-funcţionale şi psihice, concretizate în performanţe ca: record, depăşire proprie sau a partenerului."[20]

Sportul *este ,,o structură de activităţi motrice, codificate şi instituţionalizate, corespunzătoare practicării diferitelor forme de competiţii sportive, după reguli oficiale, între doi sau mai mulţi protagonişti, sau a unui individ cu sine însuşi".*[21]

Sportul *,,desemnează o activitate motrică de loisir sau de întrecere, desfăşurată într-un cadru instituţionalizat, sau independent, cu caracter mai mult sau mai puţin spontan şi competitiv".*[22]

Sportul *,,se prezintă ca mediu propice pentru însuşirea atitudinilor, valorilor şi comportamentelor social-personale apreciate în plan cultural".*[23]

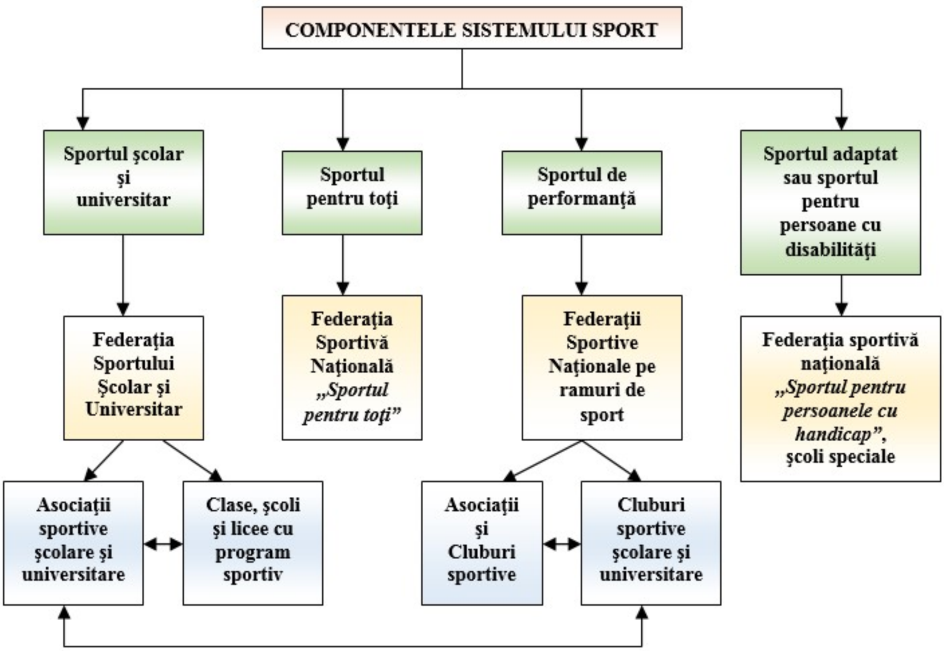

Figura. 1.2 *Componentele sistemului sport (M.,Popa – Teză doctorat, 2012, p.2)*

În România, conceptul de sport este asociat cu educaţia fizică, respectiv educaţie fizică şi sport, inclusă în Sistemul Naţional de Educaţie Fizică şi Sport, sistem care include ansamblul unităţilor organizatorice şi a conţinuturilor acestora, concepute în corelaţie pe plan naţional, în scopul perfecţionării dezvoltării fizice şi

[20] Teodorescu, S.(2009) – *Antrenament şi competiţie*, Editura Alpha MDN, Buzău, p.9
[21] Ibidem, p.10
[22] Ibidem, p.10
[23] Ibidem, p.10

a capacităţii motrice în rândul tuturor categoriilor de populaţie, în concordanţă cu comanda socială prezentă şi de perspectivă.

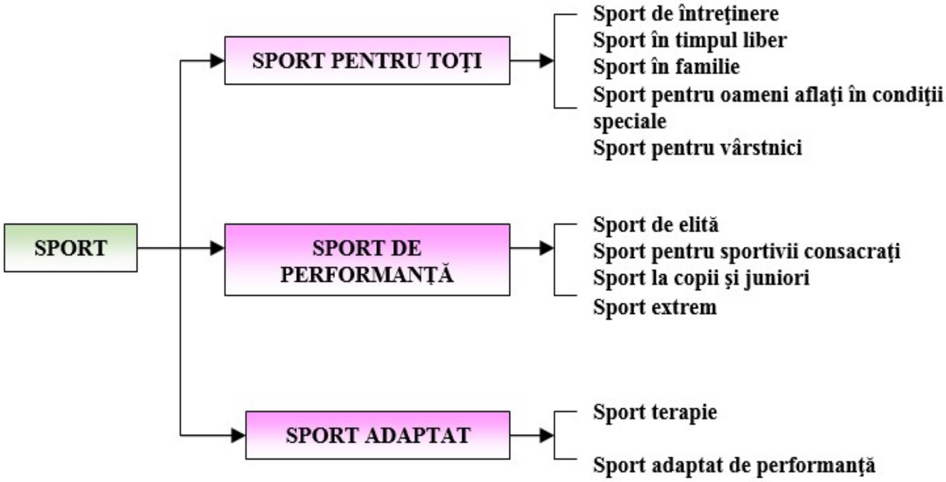

Figura 1.3 *Derivaţia termenilor din conceptul SPORT, - Teodorescu, S.,(2009) – Antrenament şi competiţie, p.10*

Delimitarea conceptului sport în cadrul subsistemelor din structura sistemului naţional de educaţie fizică şi sport sunt prefigurate în Figura1.2

Identificarea şi prezentarea termenilor derivaţi din concepul fundamental sport în raport cu antrenamentul şi competiţia, permit o altă abordare despre conceptul sport, universal valabilă, acceptată şi în viziunea românească. (Figura 1.3)

1.6. CARACTERISTICI DEFINITORII ALE SPORTULUI CONTEMPORAN

Sportul evoluează odată cu societatea, reprezentând oglinda societăţii, care reflectă evoluţii istorice, socio-culturale şi economice prin forme specifice.

Sportul definit sub altă formă ca *,,activitate fizică instituţionalizată cu elemente de competiţie, în care performanţa fizico-psihică este importantă ca rezultat, iar participarea este guvernată de reguli care emană de la organizaţii sportive oficiale''*[24], are componentele sistematizate în Figura 1.4

[24] Patriksson, G.,Scientific Review, Part.II (1995), *in 8thConference of European Ministers Responsible for Sport. The Significance of Sport for Society, Health-Socialisation-Economy* – Committee for the Development of Sport, Council of Europe, Strasbourg, p.127

Sportul poate apărea sub diferite înfăţişări în timp şi spaţiu ca un fenomen social creat. Enumerăm câteva din trăsăturile sale actuale:[25]

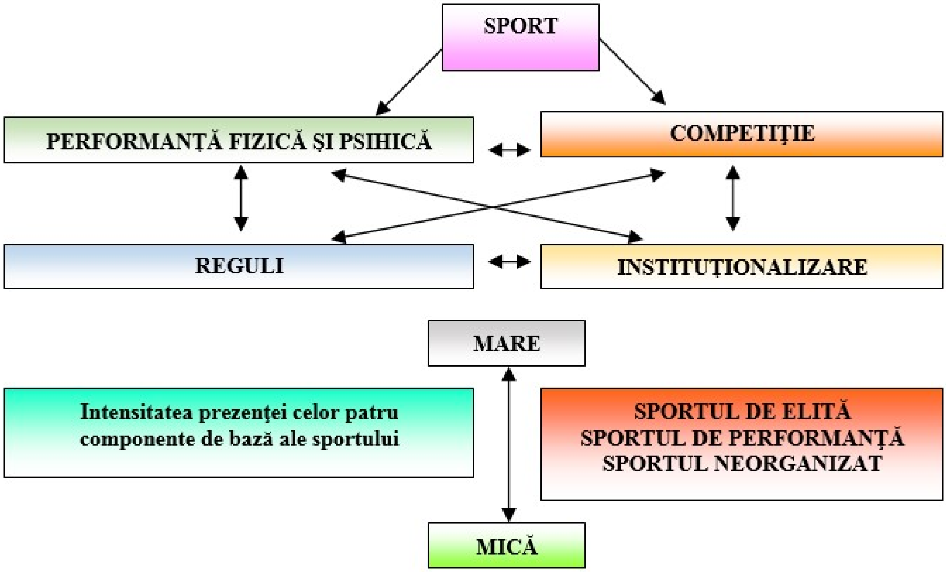

Figura 1.4 *Componentele sportului - Patriksson, G.,Scientific Review, Part.II (1995), in 8th Conference of European Ministers Responsible for Sport. The Significance of Sport for Society, Health-Socialisation-Economy – Committee for the Development of Sport, Council of Europe, Strasbourg, p.126*

a. Universalitatea

Sportul există latent în fiecare dintre noi sub forma unei dorinţe, a unui concept, a unui imbold, sau sub formă de har pentru cei aleşi, mai puţini la număr.

Universalitatea sportului este dată de reflectarea sa în conştiinţa fiecărui om care a cunoscut exerciţiul fizic fie sub formă de joc sau de sport, sportul găseşte deschidere sau primeşte imboldul afectiv al fiecărui membru al planetei. Sportul şi-a lărgit cadrul de participare de la tineri la vârstnici, de la bărbaţi la femei, de la activitatea şcolară la timpul liber, de la hobby la profesiune, reuşind, prin intermediul exerciţiului fizic, să modeleze fizionomia şi comportamentul uman.[26]

b. Democratizarea

Sportul este accesibil în prezent tuturor categoriilor sociale, indiferent de statutul social, naţionalitate, religie, sex, vârstă şi aptitudini fizice.

---

[25] Oprişan, V.,(2002) – *Marketing şi Comunicare în Sport* – Editura Uranus, Bucureşti, p.34

[26] Antonie, M.,(2005) - *Impactul managementului asupra dezvoltării sportului în România*, rezumat Teză doctorat,Chişinău, p.9

c. Globalizarea

Mutaţiile profunde în ceea ce priveşte modalităţile de exploatare ale sportului din ultimii 20 de ani, se manifestă la nivelul strategiilor *„mondializate”*, destinate să aducă profituri considerabile organizaţiilor sportive.

Strategiile reflectă tendinţa de restructurare a economiei mondiale, caracterizată prin accelerarea proceselor de producţie mondiale, o nouă diviziune internaţională a muncii bazată pe mâna de lucru slab remunerată şi flexibilă, şi de apariţia de noi strategii de marketing internaţionale, care antrenează concentrarea capitalurilor şi dispariţii uriaşe la nivelul veniturilor.[27]

Mondializarea sportului înţeleasă la nivel economic, politic şi ideologic, transpare în diverse tendinţe apărute la scară naţională, regională şi globală prin:[28]

- creşterea participării oligopolurilor din telecomunicaţii la controlul programării şi producţiei de competiţii sportive, utilizarea sportului ca element de marketing şi deţinerea de franşize sportive;
- utilizarea noii diviziuni internaţionale a muncii pentru producerea de echipamente, îmbrăcăminte, încălţăminte şi accesorii, în fabrici din lumea a treia;
- obţinerea de către organizaţiile sportive internaţionale (CIO, FIFA, IAAF, etc.) a unor sume de bani din ce în ce mai mari de la societăţi multinaţionale, din vânzarea dreptului de transmisie şi sponsorizări;
- promovarea unor cluburi şi echipe din ligi naţionale (Chicago Bulls, Manchester United, All Blacks, etc.) pe pieţele străine, în scopul promovării produselor de larg consum care poartă emblemele lor;
- apariţia unor intreprinderi internaţionale de gestiune sportivă, care îşi extind controlul asupra sportivilor, le asigură promovarea la competiţii şi produc emisiuni televizate ale evenimentelor respective;
- proliferarea sportivilor străini în echipele profesioniste;
- profesionalizarea sporturilor.

Globalizarea sportului se reflectă şi prin efectul mediatizării sale în urma dezvoltării impresionante a mijloacelor de comunicare în masă.

d. Comercializarea

Multe din strategiile de acumulare utilizate astăzi de organizaţiile sportive au fost iniţial concepute în Statele Unite, drept pentru care unii analişti pun tendinţa de comercializare a sportului pe seama influenţelor economiei americane.

---

[27] Op.,poz.26, p.35

[28]Mullin, B.J.,Hardy, S.,Sutton, W.,(1993) – *Sport Marketing*, Human Kinetics Publishers, Champain, p.1

Sportul oferă pieţei oportunităţi pentru numeroase activităţi economice viabile; în sport se manifestă concomitent o modificare evidentă a reţetelor tradiţionale de finanţare: de la *modelul sportului amator* – bazat în principal pe taxe de membru, donaţii, bilete, concesiuni şi merchandising, şi *modelul sportului profesionist tradiţional* – bazat pe încasări de la spectatori, subsidii de la stat, sponsorizare de la firme de nivel naţional, subsidii de la autorităţile locale, către *modelul sportului profesionist contemporan* – media, corporaţii, merchandising sau pieţe de capital globale.[29]

Tendinţa tot mai multor organizaţii sportive este de a se transforma din entităţi nelucrative în asociaţii comerciale şi societăţi mixte pe acţiuni.

1.7. VALENȚELE SOCIALE, CULTURALE ȘI ECONOMICE ALE SPORTULUI CONTEMPORAN

1.7.1. VALENȚELE SOCIALE ALE SPORTULUI CONTEMPORAN

Sportul şi exerciţiul fizic sunt considerate instrumente de socializare extrem de importante pentru un stat, de aceea statul are o mare responsabilitate în a le promova şi dezvolta. Educaţia fizică şi sportul sunt o necesitate obiectivă în complexul proces educaţional, care reuşesc să condiţioneze deplin modelarea complexă a fiinţei umane, iar acţiunea lor reflectă influenţe benefice asupra aspectelor formative de bază ale personalităţii umane.[30]

Sportul, ca şi componentă a vieţii sociale, evoluează paralel cu aceasta. Contactul permanent al sportului cu celelalte laturi ale vieţii dovedeşte că este extrem de cuprinzător, înglobând în sfera sa miliarde de oameni (consumatori de sport – direcţi sau indirecţi), tradiţie (istorie şi cultură), amenajări specifice (baze sportive şi aparatură diversă), forme specifice de organizare (aspectul instituţional local, regional şi internaţional), un număr impresionant de resurse umane, schimburi internaţionale (competiţii, reuniuni, comunicări), cercetare ştiinţifică, activitate legislativă specifică, o largă comunicare, educaţie, sănătate, divertisment, industrie specifică, publicitate, tranzacţii şi, nu în ultimul rând, bani.[31]

La nivelul societăţii sportul a evoluat în ultimele decenii de la un mod de petrecere a timpului liber la o industrie majoră, cu contribuţie directă la creşterea

---

[29] Op.,poz.26, p.37

[30] Antonie, M.,(2005) - *Impactul managementului asupra dezvoltării sportului în România*, rezumat Teză doctorat, Chişinău, p.7

[31] Op., poz.30, p.9

bunăstării sociale – prin efectele de socializare pe care le generează, prin îmbunătăţirea condiţiei biologice a membrilor societăţii, datorită diversităţii modalităţilor de petrecere a timpului liber, şi a *bunăstării economice* – prin aportul său la consum, venituri, încadrarea în muncă, şi dezvoltarea economică locală, regională şi naţională.

Sportul prin caracterul competitiv alături de cel formativ şi integrativ, este considerat un fenomen social datorită datorită caracteristicilor şi semnificaţiilor sale specifice. În Carta Albă privind Sportul, *rolul social al sportului* este bine conturat, şi implică următoarele aspecte:[32]

- *Îmbunătăţirea sănătăţii publice prin intermediul activităţilor fizice;*

Lipsa de activitate fizică duce la excesul de greutate, favorizează apariţia obezităţii şi a unor afecţiuni cronice precum bolile cardio-vasculare şi diabetul, care afectează calitatea vieţii, pun în pericol viaţa persoanelor şi creează probleme economiei şi bugetului alocat sănătăţii.

Organizaţiile sportive sunt încurajate să aibă în vedere potenţialul propriu de încurajare a activităţilor fizice menite să îmbunătăţească sănătatea şi să întreprindă acţiuni în acest scop.

- *Unirea forţelor în lupta împotriva dopajului;*

Dopajul reprezintă o ameninţare pentru sport în întreaga lume, deoarece subminează principiul competiţiei deschise şi corecte, reprezintă un factor descurajant pentru practicarea sporturilor în general, îi expune pe sportivii profesionişti la un stres nejustificat, afectează semnificativ imaginea sportului şi prezintă probleme serioase pentru sănătatea persoanelor.

O importanţă deosebită o constituie aplicarea legislaţiei aferente acestui fenomen nociv şi eficientizarea modalităţilor de prevenire a dopajului la nivelul tuturor organizaţiilor sportive.

- *Sporirea rolului deţinut de sport în educaţie şi formare;*

Valorile transmise prin intermediul sportului ajută la dezvoltarea cunoştinţelor, a motivaţiei, aptitudinilor şi a pregătirii pentru efortul individual. Timpul petrecut cu practicarea activităţilor sportive la şcoală, la facultate, şi în timpul liber, are efecte benefice pentru sănătate şi educaţie.

Comisia Europeană subliniază importanţa formării sportivilor pentru *„o dublă carieră”*, prin înfiinţarea unor centre de formare la nivel local, capabile să protejeze interesele de ordin moral, educaţional şi profesional ale acestor tineri, pentru integrarea sportivilor profesionişti la sfârşitul carierei pe piaţa muncii.

[32] http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/publ/pdf/sport/whitepaper_ro.pdf pag.11

- *Promovarea voluntariatului şi a cetăţeniei active prin intermediul sportului;*

Participarea într-o echipă, aplicarea principiilor fair play-ului, respectarea regulilor jocului, respectul faţă de ceilalţi, solidaritatea, disciplina, precum şi organizarea de activităţi sportive adresate amatorilor cu sprijinul cluburilor sportive non-profit şi al voluntariatului, sunt elemente menite să consolideze cetăţenia activă. Voluntariatul în cadrul organizaţiilor sportive, oferă numeroase oportunităţi pentru educaţia nonformală, care trebuiesc a fi recunoscute şi consolidate.

Sportul oferă, de asemenea, posibilităţi atractive pentru implicarea şi angajamentul tinerilor în societate, şi poate avea un efect pozitiv în contracararea delincvenţei.

Este de remarcat o tendinţă ascendentă de practicare a sporturilor individuale, în defavoarea celor colective cu o structură organizată, ceea ce duce la reducerea numărului de voluntari pentru cluburile sportive destinate amatorilor.

- *Utilizarea potenţialului sportului cu privire la incluziunea socială, integrarea şi şansele egale;*

Sportul promovează sentimentul apartenenţei comune şi al participării active, reprezentând în acest sens un instrument important pentru integrarea imigranţilor. În acest context, este importantă punerea la dispoziţie a spaţiilor destinate practicării sporturilor şi sprijinirea activităţilor legate de domeniul sportiv, pentru a facilita interacţiuni pozitive între imigranţi şi societatea care îi găzduieşte. De asemenea, activităţile nonprofit care contribuie la coeziunea şi incluziunea socială a grupurilor vulnerabile, pot fi considerate ca servicii sociale de interes general.

Utilizarea potenţialului sportului ca instrument de incluziune socială, asigură crearea de locuri de muncă, creşterea economică şi revitalizarea zonelor defavorizate, în special.

Metoda deschisă de coordonare a protecţiei sociale şi a incluziunii sociale, va continua să includă sportul ca instrument şi indicator. Ca element cheie pentru analiza fenomenului excluziunii sociale, studiile, seminariile, conferinţele, propunerile de politici şi planurile de acţiune vor include accesul la sport şi/sau apartenenţa la structuri sportive sociale.

- *Consolidarea activităţii de prevenire şi combatere a rasismului şi a violenţei;*

Prevenirea şi combaterea rasismului şi a violenţei în domeniul sportului, implică schimbul de practici şi informaţii operaţionale cu privire la grupurile de

suporteri, ce prezintă un risc de agresivitate şi violenţă între forţele de poliţie şi/sau autorităţi.

- *Promovarea valorilor în lume;*

Prin intermediul unor acţiuni concrete, sportul deţine un potenţial considerabil de a reprezenta un instrument de promovare a educaţiei, sănătăţii, dialogului intercultural, al dezvoltării şi păcii.

- *Sprijinirea dezvoltării durabile;*

Condiţiile de practicare a sportului, echipamentele şi evenimentele sportive, au un impact semnificativ asupra mediului înconjurător, astfel că, este importantă promovarea unei gestionări ecologice raţionale, capabilă să abordeze, printre altele, problemele legate de achiziţiile ecologice, de emisiile de gaze cu efect de seră, eficienţa energetică, depozitarea deşeurilor, tratarea solului şi a apei.

1.7.2.VALENȚELE CULTURALE ALE SPORTULUI CONTEMPORAN

Momentul trecerii de la sport ca *„fapt impulsiv"* la sport ca *„valoare culturală"*, este greu de delimitat, iar integrarea se petrece atunci când exerciţiul sportiv se efecuează cu constiinţa exactă a semnificaţiei educative şi a treptelor ierarhiei valorice.

Astfel, sportul devine *„proiect uman realizat"*! Sportivul se străduieşte să crească, să se dezvolte ca persoană, să-şi creeze un stil de viaţă. În cursul acestui proces de creaţie sui-generis, sportul face accesibilă mobilizarea acelor elemente pe care alte manifestări culturale nu le împărtăşesc îndeajuns. Sportul permite omului să descopere şi să dezvolte resorturile de ordin cultural care zac în el însuşi.

„Sportul este cultură în măsura în care performanţa sportivului este creaţie" – susţine filosoful francez Bernard Jeu .[33]Sintetizând afirmaţia filozofului, putem concluziona că imaginea sportivului care înflăcărează inima publicului spectator este aceea a unui campion uman, subliniind faptul că actul atletic nu se împacă prea bine cu libertatea de creaţie, deoarece pe parcursul istoriei, sportul, este supus unor constrângeri exterioare.

În acest context, cercetătorul Alexe Nicu defineşte apariţia conceptului de *cultură sportivă*. Cultura sportivă include un sistem de principii în măsură să ne ajute să găsim în noi înşine resurse nebănuite, care prin valorificare pot genera noi dimensiuni ale propriilor disponibilităţi.

---

[33] Jeu, B.,(1992) – *Analyse du Sport*, Editura Puf

„Se spune despre un individ că are o cultură muzicală, dar tot aşa de bine poate să aibă şi pe cea a mişcării, a sportului, dacă le realizează constant şi, cel mai important, le înţelege sensurile, le cunoaşte esenţa”.[34]

În acest fel, cultura sportivă favorizează *„formarea unei concepţii optimiste, prin insuflarea încrederii în forţele proprii, în capacitatea de a depăşi propriile performanţe sau momente de dificultate, stimulând capacitatea de muncă şi creaţie”.*[35]

Filozoful Ludwig Grunberg afirmă că *„practicarea sportului devine o componentă a procesului de educare şi auto-educare, care îşi împlineşte rosturile în contextul cultivării potentialităţilor intelectuale şi morale, al stimulării creativităţii”.*[36]

Sintetizând cele prezentate anterior, se pot identifica următoarele:

- în cursul activităţilor desfăşurate în aer liber, prin sport se îmbogăţeşte sensibilitatea practicantului, se dezvoltă simţul estetic şi afectivitatea individului, datorită sentimentului furnizat de vasta realitate fizică şi armonia firească a universului;
- exerciţiul corporal favorizează elanul spiritual într-o corelaţie indubitabilă;
- prin capacitatea de influenţare, de educare a maselor, sportul poate deveni un veritabil „ferment” de civilizatie, care contribuie la îmbogăţirea patrimoniului uman.

V. Bănciulescu[37] sintetizează contribuţia sportului, şi mai ales a educaţiei fizice la cunoaşterea altora şi la autocunoaştere, subliniind că formele de activitate sportivă în natură îşi aduc aportul la *„dezvoltarea afectivă şi estetică a individului prin sentimentul pe care îl furnizează vasta realitate fizică şi armonia firească cu universul”.*

Autorul evidenţiază unele considerente privind trăsăturile culturale ale sportului:

- direct sau indirect, sporturile conduc la *„plenitudinea umană, care este o formă a culturii”*;
- caracteristicile sportului în diversitatea lor, pot constitui valori transmisibile; *„regulile lor devin elemente de instituţie”*;
- Jocurile Olimpice întrec în longevitate multe dintre instituţiile culturale, păstrând peste timp, *„o anumită socialitate, manifestată într-un ritual propriu, cu*

[34] Alexe, N.,(2002) – *Istoria educaţiei fizice*, Editura Fundaţia România de Mâine
[35] Bârsănescu, Şt.,(2003) – *Politica culturii*, Editura Polirom, Bucureşti
[36] Grunbberg, L.,(1989) – *Ontologia umanului*, Editura Academia Republicii Socialiste România
[37] Bănciulescu, V.,(1994) - *Cel mai bun să învingă*, „Buletin informativ al AOR”, nr. 3, Bucureşti;

ceremonii, simboluri, drapele, embleme, costume, gesturi, terminologie aparte, spirit de tagmă între suporteri etc.”;

- mitologia sportivă cu eroi unici, modele peste veacuri, *„în straie antice sau în vestimentaţie modernă”, evidenţiază o altă formă de creaţie a sportului*;
- eliberat de orgolii, adversităţi politice, geopolitice şi priorităţi economice, sportul este *„purtător de valori morale ... concretizate în: fairplay, respectul regulilor, spiritul de echipă, sentimentul solidarităţii, comunitatea de joc sau asociaţie”*;
- practicanţii cu un *„comportament moral caracteristic”, sunt iniţiaţi în „canoanele unei anumite etici”.*

O. Grupe[38] tratează cultura sportului şi *„sportivizarea culturii”* pornind de la sensul clasic al sportului (educaţional şi olimpic), argumentat de Diem şi Coubertin prin următoarele:

- principiul unităţii este între timp, suflet şi idealul unei educaţii armonioase;
- autodezvoltarea umană, prin performanţe sportive trebuie *„să aspire la perfecţiunea umană”*, respectând *„cerinţa perfecţiunii morale”*;
- amatorismul ca formă de autodisciplină, eliberat de goana după profit, în demersul de a evita ca *„sportivul de la Olimpic să devină un gladiator de circ”*;
- ridicarea la un nivel cultural al sportului prin *„aderarea voluntară la regulile, principiile şi codurile de conduită ale sportului, respectarea regulamentelor, a principiilor de corectitudine, renunţarea la avantaje nemeritate, declinarea câştigurilor materiale”*;
- idealul de pace al sportului; *„pacea socială”* prin rolul jucat de sport în educaţia modernă şi *„pace între popoare şi naţiuni”* ca reflectare a respectului reciproc între oameni de rase, credinţe şi ideologii diferite.

1.7.3. VALENȚELE ECONOMICE ALE SPORTULUI CONTEMPORAN

Abordarea problematicii impactului economic al sportului contemporan, presupune găsirea răspunsului la întrebarea *,,Dacă şi în ce masură sportul contribuie la dezvoltarea economică?”.*

Deoarece dezvoltarea economică este considerată doar acea creştere economică *,,asociată cu o modificare structural-calitativă în economia naţională şi*

[38] Grupe, O.,(1995) - *Cultura sportului şi sportivizarea culturii,* C.C.P.S.,„Buletin informativ” nr. 477- 480, Bucureşti;

în calitatea vieţii oamenilor"[39], o corelaţie între sport şi economie se bazează pe legătura directă dintre sport, calitatea vieţii (finalitatea socială) şi creşterea economică. Valabilitatea acestei corelaţii rezultă chiar din faptul că indicatorii cei mai semnificativi ai creşterii economice – durata timpului liber şi speranţa medie de viaţă – se află în interdependenţă directă cu sportul.

Studiul impactului economic al sportului este relativ recent; în Europa are următoarele premise:

- adoptarea *Chartei Europene a Sportului*(1976) de către statele membre ale Consiliului Europei, determină sporirea iniţiativei statelor membre de stimulare a participării la sport;
- dezvoltarea activităţii economice legată de sport, are o pondere semnificativă în economia statelor membre şi a statelor aflate în curs de dezvoltare;
- apariţia crizei economice a anilor 80 implică micşorarea bugetelor publice pentru sport şi face ca rolul sectorului privat în finanţarea şi promovarea sportului să fie din ce în ce mai mare.

Asfel, creşterea participării populaţiei la sport, creşterea duratei timpului liber şi dezvoltarea finanţării private, au determinat crearea unei pieţe largi, deschisă produselor din industria de bunuri şi servicii sportive.

În 1989, Consiliul Europei a iniţiat un studiu coordonat în câteva state membre, materializat în *Raportul Jones*,[40]care pleacă de la ideea că activităţile sportive favorizează anumite fluxuri economice, cum ar fi cheltuieli publice, cheltuieli din bugetul familiei, venituri şi cheltuieli ale diverşilor agenţi şi tranzacţii pe piaţă. În esenţă Raportul Jones răspunde la întrebarea: *Ce semnificaţie are cheltuiala bugetară cauzată de sport?*.

Studiul a fost urmat în 1995 de *Raportul Andreff* [41]*,*care analizează efectul aceluiaşi fenomen *„în oglindă"*, respectiv veniturile sportului, finanţarea din diferite surse, în special cuantumul contribuţiei de la stat.

Tot în 1995, Uniunea Europeană a comandat companiei Coopers & Lybrant un audit cu privire la *Influenţa activităţilor UE asupra sportului*, în care sunt abordate probleme legate de libera circulaţie a mărfurilor, a serviciilor şi a forţei de muncă din sport, cu aspecte specifice care vizează: transferul de jucători,

[39] Academia de Studii Economice, Catedra de Economie Politică (1995) – *Economia Politică*, Editura Economică, Bucureşti, p.326

[40] Jones, Huw G.,(1989) – *Economic Impact and Importance of Sport*, a European study Committee for the development of Sport, Council of Europe, Strasbourg

[41] Andreff,W.,Weber W.et al.(1995) – *8th Conferenceof European Ministers Responsible for Sport. The Significance of Sport for Society, Health-Socialisation-Economy,* Committee for the Development of sport, Council of Europe, Strasbourg

„clauza naţionalităţii”, publicitatea şi sponsorizarea, loteriile şi jocurile de noroc, tehnicile de transmisie prin cablu, drepturile de transmisie şi codificarea emisiunilor de televiziune, furnizarea de echipamente şi produse sportive între statele membre, subvenţiile pentru sport, impozitarea, etc.

În afara studiilor coordonate la nivel european, există studii efectuate la iniţiativa autorităţilor sportive naţionale cu privire la nivelul participării la sport, cum ar fi în Franţa, *Practicile sportive ale francezilor* (INSEP 1985), sau în România, *Imaginea socială a Ministerului Tineretului şi Sportuluişi percepţia tinerilor* (MTS 1999).

Dificultăţile de realizare a unor comparaţii între diferite ţări, sunt legate direct de cele ale măsurării impactului economic global al sportului la scara societăţii, datorită:

- modului în care sportul este definit şi înţeles;
- diferenţelor de mărime dintre economiile naţionale ale statelor (în termeni absoluţi şi per capital);
- diferenţelor de structuri ale sportului în diferite ţări;
- metodologiei diferite folosite în realizarea studiilor de impact, în raport cu datele disponibile şi scopul cercetării.

A. Din perspectiva *factorului uman,* efectele benefice directe ale sportului din punct de vedere al creşterii economice, se răsfrâng asupra: *consumului, participării la sport şi pieţei muncii*.

a. Contribuţia sportului la consum

În ţările europene dezvoltate, cheltuielile de consum legate de sport sunt în medie de 2% din cheltuielile totale de consum, şi se referă la:[42]

- cheltuieli legate de participarea directă la sport, care includ: cotizaţii de club, taxe pentru folosirea terenurilor sportive, cheltuieli pentru procurarea de materiale şi echipamente sportive, cheltuieli pentru servicii prestate de furnizori comerciali de sport, la care se adaugă cheltuielile de informare, de asigurare, de transport şi cazare;
- cheltuieli legate de participarea indirectă la sport, ca spectator (bilete de intrare);
- cheltuieli de transport, cheltuieli pentru alte produse de consum la locul competiţiei, etc.);
- pariuri sportive.

[42] Oprişan, V.,(2002) – *Marketing şi Comunicare în Sport* – Editura Uranus, Bucureşti, p.24

Efectele cheltuielilor legate de sport se reflectă asupra sănătăţii indivizilor, ocupării timpului liber, ocupării în muncă şi dezvoltării industriei sportului.

b. Semnificaţia economică a participării directe la sport

Conceptul de *participare la sport* este definit diferit în diverse studii, şi include următoarele componente:

- participarea în sportul competiţional de înaltă performanţă;
- participarea în sportul competiţional de timp liber, în care realizarea personală este importantă;
- participarea la sport ocazional, ca divertisment.

Indiferent de definiţia adoptată, conceptul de *participare la sport* se află în interdependenţă cu următorii factori:

- timpul liber disponibil;
- standardul de viaţă;
- nivelul venitului;
- existenţa amenajărilor sportive la nivel local;
- gradul de disponibilitate şi accesibilitate a bazei materiale pentru sport;
- educaţia şi experienţa sportivă individuală;
- cultura sportivă naţională, etc.

c. Contribuţia sportului pe piaţa muncii

Participarea activă şi pasivă în sport determină dezvoltarea ofertei de produse, servicii şi amenajări sportive, cu implicarea cluburilor, federaţiilor sau asociaţiilor sportive publice şi private, a industriei bunurilor sportive, mass mediei, autorităţilor locale şi a statului. Participarea la sport trebuie satisfăcută cu personal specializat.

Efectul de ocupare în muncă identificat de experţi, se reflectă în principalele domenii:[43]

- *Sporturile cu administraţie proprie*, organizate în cluburi şi federaţii. Ca fenomen specific organizării sportului în aceste structuri, se dezvoltă *sectorul voluntar*, important în toate ţările europene, care determină o reducere a costurilor în practicarea sportului, bazat pe anumite tradiţii democratice şi pe educaţia individului cu privire la îndatoririle sale faţă de societate. Convertită în bani, munca voluntară îşi aduce un aport mai mare decât finanţarea publică în ţările scandinave, (în Suedia munca voluntară aduce un aport de 3,8 mai mare decât

[43] Academia de Studii Economice, Catedra de Economie Politică (1995) – *Economia Politică*, Editura Economică, Bucureşti, p.61

finanţarea publică), şi reprezintă 30-40% din bugetele publice ale statelor europene dezvoltate;

- *Întreprinderile private*, implicate în mod direct sau indirect în consumul activ sau pasiv de sport, în producţia şi distribuţia de bunuri şi servicii sportive, sau alte bunuri asociate consumului de sport;
- *Statul*, participant, fie ca politică globală de menţinere a unui standard ridicat de sănătate în vederea asigurării forţei de muncă şi implicit diminuarea cheltuielilor legate de asigurarea asistenţei medicale, fie asociat elementelor de prestigiu şi imagine a sportului de mare performanţă. Media ocupării în muncă generată de sport în ţările europene este între 0,8% (Grecia) şi 2% (Germania şi Marea Britanie).

B. Din perspectiva influenţei factorului material, efectele benefice ale sportului din punct de vedere al creşterii economice trebuie analizate în funcţie de: *semnificaţiile economice ale finanţării sportului, contribuţia sportului la crearea cererii de mărfuri şi servicii pentru alte pieţe, semnificaţia aportului pentru comerţul exterior şi investiţii, impactul economic al evenimentelor sportive şi semnificaţia economică a amenajărilor sportive*.

a. Finanţarea sportului şi semnificaţia sa economică

Sursele de finanţare în sport sunt: persoanele individuale (consumatorii), statul, sistemul şcolar, autorităţile locale, întreprinderile private.

Consiliul Europei a organizat cercetări statistice, finalizate în 1993 în 13 state europene cu privire la diversitatea surselor de finanţare, concluzionând următoarele:

- contribuţia bugetului de stat în Ungaria (singura ţară din studiu aflată în tranziţie) este mai mare decât cea a autorităţilor locale, datorită încetinirii reformai în sport;
- finanţarea publică (stat şi autorităţi locale) variază între 5,6% în Elveţia şi 46,8% în Ungaria, fiind în medie de 30% pentru multe ţări europene avansate;
- cheltuiala publică pentru sport reprezintă între 0,18% şi 0,61% din PIB;
- finanţarea sportului de către întreprinderile private, deşi minoră, este în creştere (prin sponsorizare şi a plăţii dreptului de difuzarea);
- finanţarea totală a sportului se situează între 0,56% şi 3,47% din PIB.

Maniera de finanţare a sportului în Europa, conturează un *„model european”* de structură relativ descentralizată a sportului *„în care finanţarea şi managementul se bazează pe legăturile directe, crescânde dintre participanţi*

(inclusiv spectatori) şi autorităţile locale şi regionale cu putere de decizie”[44].

Modelul european, are în vedere accesul şi pentru membrii cei mai dezavantajaţi ai comunităţii (gratuit sau la un preţ nominal prin *sportul pentru toţi*), prin aportul semnificativ al autorităţilor locale, în timp ce în structura modelului american, dictatul pieţei şi accesul plătit la sport, au prioritate asupra binelui comun.

b. Aportul sportului la crearea cererii de mărfuri şi servicii pentru alte pieţe

Cererea de mărfuri şi servicii sportive, precum şi organizarea de competiţii sportive, generează o cerere suplimentară pe mai multe pieţe, după cum urmează: piaţa construcţiilor şi lucrărilor publice, piaţa industriei alimentare, piaţa industriei electronice şi a tehnicii de vârf, piaţa telecomunicaţiilor, piaţa industriei chimice şi farmaceutice, piaţa asigurărilor şi piaţa financiară.

În cazul competiţiilor sportive majore, investiţia iniţială şi întreţinerea sunt foarte mari şi se acoperă parţial din veniturile rezultate în urma desfăşurării competiţiilor, dar acest deficit este considerat compensat de efectele economice pozitive pentru regiunea respectivă.

c. Semnificaţia sportului pentru comerţul exterior şi investiţii

Importul de bunuri sportive şi investiţia străină în industrie, diversifică şi măresc cantitativ oferta în ţara importatoare, iar exportul de mărfuri sportive impulsionează creşterea economică, şi ocuparea în muncă în ţara de origine.

d. Impactul economic al evenimentelor sportive

Cu toate că, specialiştii consideră că legătura dintre competiţiile sportive majore (Jocurile Olimpice, Universiada, campionatele mondiale şi europene pe diferite ramuri de sport, etc.) şi efectele lor benefice generale, este destul de slabă, deoarece beneficiile se concentrează pe o perioadă de timp limitată,[45]evaluarea efectului de aceelerare economică determinată de sport, trebuie să ia în considerare efectele directe şi indirecte ale competiţiilor sportive, iar impactul economic trebuie delimitat ca spaţiu, durată şi intensitate a interdependenţelor economice generate.

Rezultatele unei analize economice extensive,[46] au relevat că efectul pozitiv al pregătirii şi organizării J.O. Sydney 2000 asupra economiei australiene va fi vizibil pe o perioadă de 12 ani (1994-2006).

[44] Andreff,W.,Weber W.et al.(1995) – *8th Conferenceof European Ministers Responsible for Sport. The Significance of Sport for Society, Health-Socialisation-Economy,* Committee for the Development of sport, Council of Europe, Strasbourg, p.163

[45] Chappelet, J.,(1996) – *Les colectives publiques et le financement des grands evenements sportifs,* Message Olimpique no.3, Lausanne, p.84-87

[46] Oprişan, V.,(2002) – *Marketing şi Comunicare în Sport*, Editura Uranus, Bucureşti, p.32

Guvernul din New South Wales şi centrul pentru Analiză Economică Regională, au calculat în 1998 şi 1999 că J.O. vor aduce economiei australiene 4-5 miliarde USD şi zeci de mii de locuri de muncă. De asemenea Comisia Australiană pentru Turism, a apreciat că numărul vizitatorilor generaţi de J.O. se va ridica la 1,6 milioane (1997-2004), şi că beneficiul economic indus va fi de 4,27 miliarde USD.

Potrivit unui studiu realizat de Visa Europe, într-un articol din 2012[47], Constantin Pescaru prezintă estimările beneficiilor pe plan financiar al Jocurilor Olimpice Londra 2014. Astfel, prin îmbunătățirea imaginii țării organizatoare pe plan internațional, economia britanică va crește cu 5,33 miliarde de lire până în 2015

,,Acest eveniment reprezintă o oportunitate fantastică pentru Marea Britanie. În timp ce Londra a fost centrul activității olimpice și beneficiarul direct de pe urma cheltuielilor făcute de turiști, Jocurile Olimpice vor deveni o mândrie pentru întreaga națiune, care va beneficia de o crșstere a numărului de turiști, în perioada următoare. Această moștenire economică va fi distribuită pe teritoriul întregii țări: între 2013 și 2015, 79% din venitul de 4,12 miliarde de lire sterline va ajunge în exteriorul Londrei, iar magazinele și hotelurile vor avea cel mai mult de câștigat", a explicat directorul comercial al Visa Europe, Steve Perry, pe site-ul companiei.

Costurile Jocurilor Olimpice s-au ridicat la 13 miliarde de dolari, potrivit estimărilor oficiale.

În perioada 2013 - 2015, cheltuielile turiștilor vor fi mai ridicate cu 2,74 miliarde lire sterline, adică un avans de circa 18%, comparativ cu estimările realizate pentru aceeași perioada de timp, în cazul în care Jocurile Olimpice și Paralimpice nu ar fi avut loc.

Potrivit studiului, retailerii vor înregistra un profit cu 210 milioane de lire mai mare decât dacă Jocurile Olimpice nu ar fi avut loc, hotelierii vor avea în plus 138 milioane de lire, supermarket-urile, 88 milioane de lire, iar industriile de divertisment și turism vor câștiga cu 46 milioane de lire mai mult.

Pe termen scurt, Marea Britanie beneficiază de o injecție imediată de capital în valoare de 804 milioane lire sterline, din cele șapte săptămâni în care a

[47] http://www.ziare.com/economie/crestere-economica/cat-castiga-economia-marii-britanii-din-organizarea-jocurilor-olimpice-1185893

avut loc evenimentul, dintre care 749 milioane lire sterline reprezintă cheltuielile efectuate de turiștii din străinătate. Se estimează că această evoluție va conduce la un avans al activității economice cu 1,2 miliarde lire sterline, reprezentând echivalentul a circa 3,5% din creșterea economiei britanice in 2012.

Cheltuielile consumatorilor din Marea Britanie cresc, de asemenea, cu circa 54 milioane lire sterline pe perioada Jocurilor Olimpice și Paralimpice, având în vedere în principal entuziasmul populației privind acest eveniment.

Raportul Visa arată că modul de a cheltui se schimbă pe durata Jocurilor Olimpice, deoarece britanicii renunță la modelele tradiționale de cheltuieli din perioada verii și intra în spiritul olimpic, aprovizionându-se de la supermarketuri și urmărind Olimpiada de acasă.

Impactul pe care îl are în prezent în societate *factorul informaţional tehnologic* concretizat în inovaţii, reprezintă şi în domeniul sportului o armă strategică, care permite diverse abordări:

- evoluţia materialelor de construcţii, a dus la reducerea costurilor pentru amenajările sportive;
- evoluţia tehnologică, a permis adaptarea echipamentelor sportive biomecanicii performanţei, inclusiv apariţia unor noi ramuri de sport;
- cercetarea ştiinţifică şi medicală în domeniul dopajului, a dus la apariţia unor noi tehnologii de depistare, dar şi rafinarea procedurilor de dopaj;
- internetul, facilitează dezvoltarea comunicaţiei personalizate cu consumatorii de sport şi a celei de masă, revoluţionând sportul în continuare, în cel puţin două direcţii aparţinând distribuţiei:

  - transmitere video a evenimentelor sportive prin internet fără broadcasteri;

Un astfel de proiect va fi dezvoltat de asociaţia Generală a Federaţiilor Sportive Internaţionale (GAISF), prin crearea unui World Sport Center, un centru virtual de transmisii, care permite vizionarea în direct a competiţiilor sportive, prin reţeaua internet, datorită sistemului pay-per-view.

  - merchandisingul pe internet, prin crearea de magazine virtuale.

BIBLIOGRAFIE

1. ***http://www.un.org/wcm/content/site/sport/interagencytaskforce
2. ***https://www.un.org/sport/content/chronology
3. ***https://www.un.org/sport/content/why-sport/history
4. ***https://www.un.org/sport/content/why-sport/sport-and-sustainable-development-goals
5. ***https://www.un.org/sport/sites/www.un.org.sport/files/ckfiles/files/Sport_for_SDGs_finalversion9.pdf
6. ***http://www.un.org/wcm/content/site/sport/home/sport
7. ***http://www.un.org/wcm/content/site/sport/unesco
8. ***http://www.veniti-cu-noi.org/sport.pdf
9. ***http://ec.europa.eu/sport/news/news984_en.htm
10. ***http://ec.europa.eu/sport/communication/doc/iasum_ro.pdf
11. ***http://ec.europa.eu/sport/news/news682_en.htm
12. ***http://ec.europa.eu/employment_social/soc-prot/disable/strategy_en.htm
13. Pierre de Coubertin (1863-1937), pedagog şi istoric de origine franceză, fondator al Jocurilor Olimpice moderne;
14. ***http://www.veniti-cu-noi.org/sport.pdf
15. ***http://roacc.ro/educat%CC%A7ia-fizica%CC%86-s%CC%A7i-sportul-la-s%CC%A7coala%CC%86-i%CC%82n-europa/
16. ***http://www.cdep.ro/pdfs/oz/Program%20de%20Guvernare.pdf
17. *** http://www.veniti-cu-noi.org/sport.pdf
18. Sursa: DEX '98
19. Sursa: NODEX
20. Teodorescu, S.(2009) – *Antrenament şi competiţie*, Editura Alpha MDN, Buzău, p.9
21. Ibidem, p.10
22. Ibidem, p.10
23. Ibidem, p.10
24. Patriksson, G.,Scientific Review, Part.II (1995), in 8thConference of European Ministers Responsible for Sport. *The Significance of Sport for Society, Health-Socialisation-Economy – Committee for the Development of Sport, Council of Europe, Strasbourg, p.127*
25. Oprişan, V.,(2002) – *Marketing şi Comunicare în Sport* – Editura Uranus, Bucureşti, p.34
26. Antonie, M.,(2005) - *Impactul managementului asupra dezvoltării sportului în România*, rezumat Teză doctorat,Chişinău, p.9
27. Ibidem, p.35
28. Mullin, B.J.,Hardy, S.,Sutton, W.,(1993) – *Sport Marketing*, Human Kinetics Publishers, Champain, p.12

29. Ibidem, p.37
30. Antonie, M.,(2005) - *Impactul managementului asupra dezvoltării sportului în România*, rezumat Teză doctorat,Chişinău, p.7
31. Ibidem, p.9
32. ***http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/publ/pdf/sport/whitepaper_ro.pdf pag.11
33. Jeu, B.,(1992) – *Analyse du Sport*, Editura Puf
34. Alexe, N.,(2002) – *Istoria educaţiei fizice*, Editura Fundaţia România de Mâine
35. Bârsănescu, Şt.,(2003) – *Politica culturii*, Editura Polirom, Bucureşti
36. Grunberg, L.,(1989) – *Ontologia umanului*, Editura Academia Republicii Socialiste România
37. Bănciulescu, V.,(1994) - *Cel mai bun să învingă, „Buletin informativ al AOR”*, nr. 3, Bucureşti;
38. Grupe, O.,(1995) - *Cultura sportului şi sportivizarea culturii*, C.C.P.S.„„Buletin informativ” nr. 477- 480, Bucureşti;
39. Academia de Studii Economice, Catedra de Economie Politică (1995) – *Economia Politică*, Editura Economică, Bucureşti, p.326
40. Jones, Huw G.,(1989) – *Economic Impact and Importance of Sport*, a European study Committee for the development of Sport, Council of Europe, Strasbourg
41. Andreff,W.,Weber W.et al.(1995) – *8th Conferenceof European Ministers Responsible for Sport. The Significance of Sport for Society, Health-Socialisation-Economy,* Committee for the Development of sport, Council of Europe, Strasbourg
42. Oprişan, V.,(2002) – *Marketing şi Comunicare în Sport* , Editura Uranus, Bucureşti, p.24
43. Academia de Studii Economice, Catedra de Economie Politică (1995) – *Economia Politică*, Editura Economică, Bucureşti, p.61
44. Andreff,W.,Weber W.et al.(1995) – *8th Conferenceof European Ministers Responsible for Sport. The Significance of Sport for Society, Health-Socialisation-Economy,* Committee for the Development of sport, Council of Europe, Strasbourg, p.163
45. Chappelet, J.,(1996) – *Les colectives publiques et le financement des grands evenements sportifs,* Message Olimpique no.3, Lausanne, p.84-87
46. Oprişan, V.,(2002) – *Marketing şi Comunicare în Sport* – Editura Uranus, Bucureşti, p.32
47. ***http://www.ziare.com/economie/crestere-economica/cat-castiga-economia-marii-britanii-din-organizarea-jocurilor-olimpice-1185893

CAPITOLUL 2

SPORTUL MODERN – TRATARE SISTEMICĂ

2.1. CONCEPTUL DE SISTEM ȘI POSIBILITĂȚILE APLICĂRII ACESTUIA ÎN SPORT

Simplificat, un *sistem* este o colecţie de părţi interconectate care formează un tot (ex.: sistemul solar, corpul uman, reţelele de comunicaţii şi sistemele sociale). Sistemele pot fi *închise* sau *deschise.*

Sistemele închise sunt acelea care din motive practice sunt complet autosuficiente şi astfel nu interacţionează cu mediul lor (echipamentul de supravieţiure al unui cosmonaut).

Sistemele deschise sunt acelea care *„interacţionează cu mediul lor, pe care se bazează pentru a-şi obţine intrările necesare pentru descărcarea ieşirilor”*.[1]

Organizaţiile ca sisteme sociale sunt întotdeauna sisteme deschise, la fel ca sistemele biologice şi sistemele informatice.

Într-o altă definiţie un sistem poate fi definit *„ca un întreg alcătuit din componente independente, care sunt integrate în vederea realizării unor obiective comune”*[2]. Organizarea este privită ca un sistem social, care cuprinde un număr de componente cum ar fi marketing, producţie, finanţe, resurse umane, logistică, cercetare ş.a.

În mod simplist, conceptul de sistem organizaţional se bazează pe convertirea „input-urilor” prin intermediul activităţilor de organizare în „output-uri”. Pentru ca sistemul să supravieţuiască pe termen lung, menirea organizării şi a realizării activităţilor este de a adăuga valoare „input-urilor” şi de a produce un „output” cu valoare mai mare.

Caracteristicile principale ale *sistemelor deschise*: primesc întrări sau energie din mediul lor, convertesc aceleaşi intrări în ieşiri şi îşi descarcă ieşirile în mediul lor.

În cadrul organizaţiilor, intrările includ oamenii, materialele, informaţia şi finanţele. Intrările sunt organizate astfel încât să transforme aptitudinile oamenilor

---

[1] Cole, A.,G.,(2004) – *Management, Teorie şi Practică,* Editura Ştiinţa, Chişinău, p.68;
[2] Ileş, L., (2003) – *Managementul calităţii totale,* Editura Dacia, Cluj-Napoca, p.p.136-137

şi materia primă în produse, servicii şi în alte ieşiri descărcate în mediu (Figura 2.1).

Ca o trăsătură esenţială a sistemelor deschise, interdependenţa cu mediul poate fi la un moment în timp relativ stabilă sau relativ nesigură, în funcţie de schimbările din mediul social economic.

Aplicarea Teoriei Generale a Sistemelor (T.G.S.) în domeniul sportului *,,cere tratarea interdisciplinară a activităţii pe care o desfăşurăm şi în acelaşi timp, abordarea ralaţională dintre tipurile de elemente (subsistem,sistem) care aparţin unor domenii existenţiale diferite".*[3]

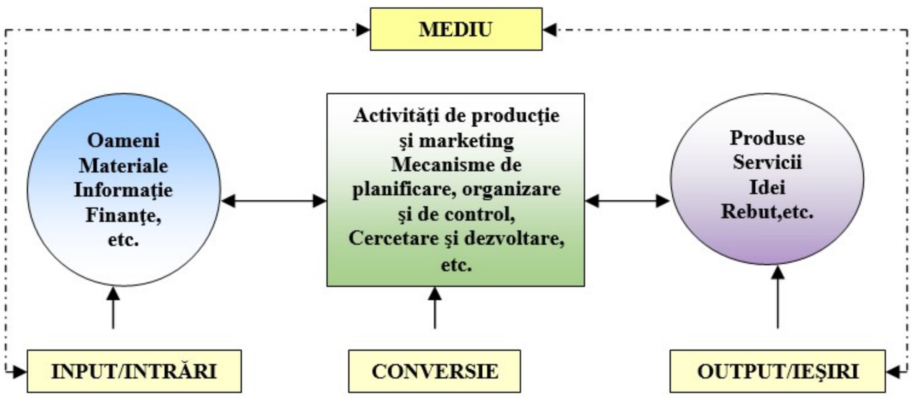

Figura 2.1 *Organizaţia ca sistem deschis (adaptare după Cole, A., G.,2004 p.69)*

Tratarea interdisiciplinară presupune cunoaşterea celor patru principii transdisciplinare (Colibaba, D.,Bota, I.,1998, p.47) şi anume:

- *,,principiul determinismului dialectic (tot ce există se află în interacţiune, tot ce se întâmplă este consecinţa unor înlănţuiri de cauze şi efecte, condiţionat de factori şi legi, prin interacţiuni necesare şi repetative);*
- *principiul I - C - R (invarianţă - conservare - reglaj cu reacţie negativă);*
- *principiul O - F - R (orientare - fluxuri - reglaj cu reacţie pozitivă);*
- *principiul dualismului: la baza existenţei stau două principii (elemente) distincte care sunt ireductibile (opuse), dar care acceptă relaţia biunivocă (exemplu: fizic - psihic)."*

Luând în considerare punctul de vedere al autorilor mai sus menţionaţi, enumerăm tipologia **sistemelor specifice activităţii sportive:**

- sistemul instituţional-organizatoric de conducere a activităţii sportive;

[3] Colibaba Evuleţ D., Bota I. (1998) – *Jocuri sportive. Teorie şi metodică*, Editura Aldin, Bucureşti, p.48;

- sistemul modular de conducere şi organizare a procesului de instruire sportivă;
- sistemul de organizare şi conducere (managementul) întregii activităţi, alcătuit din următoarele subsisteme (module sau arii de management): *activitatea de instruire, activitatea competiţională, activitatea dc asistenţă medicală - psihologică şi socială, activitatea de cercetare şi dezvoltare a domeniului şi serviciile financiar administrative, marketing şi modelarea relaţiilor sociale;*
- echipa sportivă - ca microsistem social: *alcătuire, structură, relaţiile interpersonale dintre jucători şi dinamica lor, coeziune, conducere, ş a.;*
- sistemul modular al antrenamentului sportiv;
- sistemul complex de instruire om-calculator.

2.2.VIZIUNEA SISTEMICĂ ÎN MANAGEMENTUL ACTIVITĂȚII SPORTIVE, COMPONENTELE SISTEMULUI SPORT

Sistemul sport este definit ca fiind *,,un ansamblu de elemente organizatorice, teoretice şi practice, metode şi mijloace, structurate după principii unitare în vederea realizării unor finalităţi şi obiective cu privire la practicarea sportului de către toţi oamenii – tineri şi vârstnici, femei şi bărbaţi – în scopul menţinerii unei stări optime de sănătate şi a îndeplinirii unor obiective specifice de către acele persoane care urmăresc asemenea obiective şi se pregătesc pentru realizarea lor”.*[4]

T.G.S are un grad mare de aplicabilitate în domeniul sportului mai ales *,,la sistemele de autoorganizare, caracterizate ca fiind capabile în cadrul interacţiunii cu mediul să-şi schimbe structura, păstrându-şi în acelaşi timp integritatea şi să-şi aleagă una din liniile posibile dc conduită".*[5]

Conceptul de sistem în sport presupune să avem în vedere următoarele aspecte: (adaptare după Mihăilescu, N.)[6]

- să fie ordonate logic în contextul realităţilor organizaţionale a tuturor elementelor (unităţi organizatorice, activităţi) şi a conţinutului acestora;

[4] Todea, S.,F.,(2000) – *Managementul educaţiei fizice şi sportului*, Editura.Fundaţiei România de Mâine, p.76;
[5] Epuran, M.(2008) – *Psihologia sportului de performanţă.Teorie şi Practică*, Editura FEST, Bucureşti, p.163;
[6] Mihăilescu, N.,(2008) – *Organizare şi conducere în structurile sportului*, Editura Universităţii din Piteşti, p.90;

- să existe interdependenţă între elementele componente ale sistemului, relaţiile şi conexiunile dintre aceste elemente şi elementele domeniilor conexe activităţii sportive;
- să fie identificate influenţele mediului care determină funcţionarea elementelor şi a conexiunilor interne;
- să fie realizate finalităţile sistemului prin orientarea acţiunii elementelor, a conexiunilor interne şi externe, în concordanţă cu comanda socială prezentă şi de perspectivă.

Aplicarea în practică a conceptului de sistem în sport este condiţionată de trei cerinţe fundamentale: *cunoaşterea profundă a procesului, fenomenului sau activităţii pe care dorim să o supunem gândirii sistemice, stabilirea stării de moment în care se află sistemul pus în discuţie şi elaborarea unui crochiu (schiţa, schemă).*

În vederea elaborării crochiului „cu creionul pe hârtie”, în sportul universitar românesc este necesară parcurgerea următoarelor operaţiuni de identificare ale sistemului:

a) Analiza – identificarea şi descrierea sistemului

- *structura sistemului* înseamnă mulţimea subsistemelor;

- *esenţa structurii sistemului* este realizată din totalitatea interacţiunilor şi interacţiunea acestora cu mediul extern;

- *interacţiunile* (conexiunile, relaţiile) dintre elementele sportului universitar românesc şi dintre acestea şi mediul extern;

- *organizarea funcţională* a sistemului reprezintă ambianţa dintre structură şi esenţă. Aceasta trebuie concepută şi realizată în practică astfel încât elementele structurale să relaţioneze sinergic spre realizarea finalităţilor propuse;

- *invariaţiile sistemului*, reprezintă mulţimea de interacţiuni (în reuniune), care în mod aparent păstrează în decursul timpului o anumită constanţă;

- *sinergismul* (în greceşte *efect cooperant*), caracterizează acţiunea sincronizată a tuturor elementelor şi/sau subsistemelor, precum şi a interacţiunilor interne şi externe, spre realizarea finalităţii sistemului. Efectul acţiunilor sinergice este întotdeauna mai mare decât a sumei tuturor acţiunilor. Prin sinergism, orice element (subsistem) care intră în relaţie cu alt element, capătă efect amplifiant;

- *finalitatea sistemului* - în stadiul actual de dezvoltare a ştiinţelor se defineşte ca un *„lanţ cauzal de interacţiuni, determinat de repetarea unor condiţii de mediu, care prin acţiune şi reflectare repetată, conduc la formarea unor invarianţi (ghemuri de interacţiuni relativ invariante), şi la fixarea lor în scenarii, forme organizatorice ale procesului de instruire, care se pot conserva, (analog*

programelor din memoria calculatoarelor electronice) în structura sistemului" (Apud F. Felecan, citat de P. Constantinescu).[7]

- *interacţiunile* şi implicit lupta contrariilor, atracţia-respingerea, care se dovedesc a fi izvorul mişcării, cauza finală a mişcării. Dincolo de interacţiune nu mai există nimic (după teorema materialismului dialectic).

b) Depistarea factorilor energizanţi

Această operaţiune constă în depistarea tuturor resurselor biologice, psihologice, sociale, materiale, financiare, precum şi a tuturor relaţiilor care s-au constituit pe axa sistem-subsistem-element, opraţiune care joacă un rol activ (stimulator, activizator, energizant) în creşterea eficienţei funcţionării sistemului. Desigur că toţi aceşti factori sunt determinaţi de finalitatea sistemului.

Cunoaşterea factorilor energizanţi ai sistemului, poate conduce la restructurarea şi reorganizarea funcţională a acestuia în sensul schimbării ierarhiei priorităţilor, a modificării ponderilor, sau la introducerea unor noi elemente în structura sau conexiunile interne şi externe ale sistemului. Tot în această operaţiune putem stabili elementul (subsistemul) fundamental al sistemului, o anumită ordonare a elementelor şi relaţiilor, în funcţie de ponderea cu care participă la finalitatea sistemului, invariantele fundamentale, etc.

c) Ierarhizarea subsistemelor

Orice sistem are în structura sa cel puţin un element (subsistem) propriu, distinct faţă de sistemul imediat superior. Cele mai semnificative sisteme ierarhizate ale sportului universitar de performanţă, sunt *modelele de nivel formativ*, în care un sistem de nivel inferior (un subsistem), are cel puţin un element distinct (particularităţile de vârstă, forma organizatorică, structura şi conexiunile interne etc.) faţă de cel superior.

În lucrarea – *Management, marketing, şi legislaţie în activitatea sportivă* (Mihăilescu, N., 2006, p.17), managementul activităţii sportive este definit ca: *„totalitatea proceselor şi relaţiilor specifice prin intermediul cărora se organizează, se administrează şi se gestionează resursele unei structuri a sportului, atât pe ansamblu, cât şi pe niveluri şi componente, cu scopul realizării cu eficienţă şi eficacitate a obiectivelor propuse”*.[8]

Viziunea sistemică în managementul activităţii sportive (sistem deschis), justificată de elementele operaţionale (sistem, structură, funcţie) şi existenţa ştiinţei

[7] Constantinescu, P.,(1983) – *Modelarea Unitară a Genezei şi Dezvoltării Sistemelor,* Editura Tehnică, Bucureşti, p.p.9-10;
[8] Mihăilescu, N.,(2006) – *Management, marketing şi legislaţie sportivă*, Editura Universităţii din Piteşti, p.17;

sportului, are în vedere interdependenţa elementelor structurale şi funcţionale ale sistemului care pe baza experienţei anterioare, oferă posibilitatea de luare a deciziilor în funcţie de resursele disponibile.

Componentele sistemului sport sunt (Figura 2.2):[9]

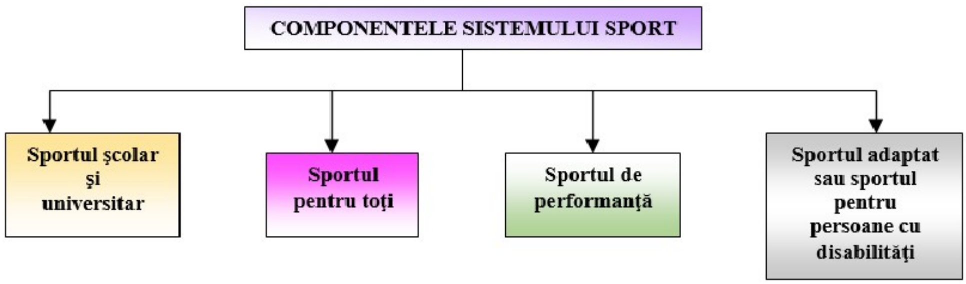

Figura 2.2 *Componentele sistemului sport (M, Popa – Teză doctorat, 2012, p.13)*

- sportul şcolar şi universitar, respectiv sportul practicat în structurile şcolare şi universitare;
- sportul pentru toti, cuprinde activităţile sportive practicate în timpul liber, în mod organizat sau independent pentru sănătate, prin sport şi loisir;
- sportul de performanţă, care se referă la practicarea organizată a diferitelor ramuri de sport, în scopul realizării performanţei sportive, a victoriei;
- sportul adaptat sau sportul pentru persoane cu dizabilităţi.

Baza sistemului o constituie conceptul de educaţie fizică şi sport deoarece scopul conceperii, organizării, funcţionării şi evaluării sistemului este acela al atingerii finalităţilor celor două categorii de activităţi componente indispensabile una de alta, respectiv educaţia fizică şi sportul.

Abordarea managementului sportului universitar prin prisma teoriei sistemelor evidenţiază după N. Mihăilescu mai multe aspecte semnificative şi anume:[10]

- *,,calităţi integrative de sistem care determină dinamica şi funcţionarea sistemului, pe care nici unul din elementele componente nu le posedă separat*;
- *identificarea interdependenţei dintre elementele componente ale sistemelor de acelaşi rang supraordonate sau subordonate, între sistemul de educaţie fizică şi*

[9] Popa, M.,(2012) – *Strategii de optimizare a nivelului sportului universitar românesc,* Teză doctorat, Universitatea din Piteşti, p.13
[10] Mihăilescu, N.,(2008) – *Organizare şi conducere în structurile sportului*, Editura.Universităţii din Piteşti, p.91;

sport şi alte sisteme ale macrosistemului economico-social naţional, local, precum şi cu alte sisteme, ori elemente aparţinând altor sisteme;

- *acţiunea coordonată, corelativă şi unitară a elementelor şi interacţiunilor sistemului pentru îndeplinirea scopurilor şi obiectivelor organizaţionale, repectiv a finalităţilor sistemului".*

BIBLIOGRAFIE

1. Cole, A.,G.,(2004) – *Management, Teorie şi Practică,* Editura Ştiinţa, Chişinău, p.68;
2. Ileş, L., (2003) – *Managementul calităţii totale*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, p.p.136-137
3. Colibaba Evuleţ D., Bota I. (1998) – *Jocuri sportive. Teorie şi metodică*, Editura Aldin, Bucureşti, p.48;
4. Todea, S.,F.,(2000) – *Managementul educaţiei fizice şi sportului*, Editura.Fundaţiei România de Mâine, p.76;
5. Epuran, M.(2008) – *Psihologia sportului de performanţă.Teorie şi Practică*, Editura FEST, Bucureşti, p.163;
6. Mihăilescu, N.,(2008) – *Organizare şi conducere în structurile sportului*, Editura Universităţii din Piteşti, p.90;
7. Constantinescu,P.,(1983) – *Modelarea Unitară a Genezei şi Dezvoltării Sistemelor,* Editura Tehnică, Bucureşti, p.p.9-10;
8. Mihăilescu, N.,(2006) – *Management, marketing și legislație sportivă*, Editura Universităţii din Piteşti, p.17;
9. Popa, M.,(2012) – *Strategii de optimizare a nivelului sportului universitar românesc,* Teză doctorat, Universitatea din Pitești, p.13
10. Mihăilescu, N.,(2008) – *Organizare şi conducere în structurile sportului*, Editura.Universităţii din Piteşti, p.91;

CAPITOLUL 3

SPORTUL UNIVERSITAR - ELEMENT AL SUBSISTEMULUI ACTIVITĂŢILOR SISTEMULUI NAŢIONAL DE EDUCAŢIE FIZICĂ ŞI SPORT ROMÂNESC

3.1. SPORTUL UNIVERSITAR, COMPONENTĂ A SISTEMULUI NAȚIONAL DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT ȘI A SUPRASISTEMULUI INTERNAȚIONAL DE SPECIALITATE

Valorile şi normele europene privind sportul *,,considerat fenomen social cu largă rezonanţă în societatea modernă, cu implicaţii profunde în formarea şi socializarea fiinţei umane, în evoluţia şi dezvoltarea generală a societăţii"*[1], se regăsesc reflectate în prevederile juridice de specialitate din ţara noastră, potrivit cărora *,,educaţia fizică şi sportul sunt activităţi de interes naţional, sprijinite de stat"* (Legea educaţiei fizice şi sportului nr.69/2000, art.2).[2]

Analiza dispoziţiilor legale evidenţiază necesitatea unei viziuni moderne, sistemice şi situaţionale şi a unei abordări corespunzătoare, în care sportul universitar se regăseşte ca o activitate distinctă, încă integrată funcţional în contextul celorlalte activităţi specifice sistemului de educaţie fizică şi sport românesc. În contextul sistemului sportiv din România, sportul universitar se manifestă ca un element component ce poate funcţiona ca un sistem relativ independent, pentru că întruneşte condiţiile de bază ale sistemului, respectiv include elementele componente, conexiunile interne, externe, finalităţile şi este integrat sistemului naţional de educaţie fizică şi sport, faţă de care manifestă o independenţă relativă, dar şi o interdependenţă funcţională accentuată.

Din această perspectivă elementele componente ale sportului şcolar şi universitar sunt activităţile şi organizaţiile. Într-o viziune ce decurge din lege se poate afirma că activităţile care se pot constitui în elemente ale sistemului sportiv

---

[1] Mihăilescu N.(2008) – *Organizare şi conducere în structurile sportului*, Editura Universităţii din Piteşti, p.85;
[2] Legea educației fizice și sportului nr.69/2000, art.2

universitar sunt următoarele: *educaţia fizică universitară, sportul pentru toţi practicat în mediul universitar şi sportul de performanţă regăsit în structurile sportive universitare.* Activităţile menţionate anterior vizează numai conţinutul funcţiunii tehnice de bază, cea care dă specificitate sistemului.

În contextul sportului universitar românesc, regăsim şi un complex de activităţi complementare activităţilor de bază, care se referă la formarea şi perfecţionarea profesională, baza materială sportivă, finanţarea, cercetarea-dezvoltarea, marketingul, ş.a. Esenţa specificităţii şi a funcţionării sportului universitar românesc este aceea a legitimării în afara sistemului doar prin activităţile de bază, a participării în circuitul sportiv competiţional naţional şi internaţional, numai prin acestea.

Din acest punct de vedere trebuie să ţinem cont de următoarele aspecte:

- luarea în considerarea a tuturor activităţilor care se pot regăsi în structura sportului universitar, fie că sunt de specialitate, fie că provin din domenii complementare;
- realizarea unei ierarhii funcţionale după modelul propus de N.Mihăilescu[3], în care *activităţile de bază* sunt: educaţia fizică universitară, sportul pentru toţi în mediul universitar şi sportul de performanţă regăsit în structurile sportive universitare. Celelalte activităţi, după criteriul contribuţiei la dezvoltarea sau funcţionarea sportului universitar românesc sunt: *activităţi de susţinere* (ex. formare/perfecţionare specialişti, cercetare-dezvoltare, modernizare şi dezvoltare bază materială, financiare, de marketing, ş.a.), ori *activităţi de deservire*, adică acele activităţi ce vizează funcţionarea curentă la nivelul unor parametri prestabiliţi.

Analiza datelor şi informaţiilor regăsite în literatura de specialitate, cu privire la organizaţiile sportive în contextul structurilor sportului şi al altor organisme cu competenţe decizionale, a permis elaborarea unei propuneri referitoareala locul structurilor sportului specifice sportului universitar, în contextul general al organizaţiilor specifice sistemului românesc de educaţie fizică şi sport.(Figura 3.1)[4]

Pe plan internaţional sportul universitar este organizat şi condus de un singur for internaţional, International University Sport Federation (FISU), care reuneşte activităţile a 153 de federaţii sportive universitare naţionale, afiliate la una

---

[3] Op.cit. poz.1 p.105;

[4] Popa M., (2012) - *Strategii de optimizare a nivelului sportului universitar românesc*, Teză doctorat, Universitatea din Pitești, p.45

din cele cinci asociaţii sportive universitare continentale din Europa, Asia, Africa, Panamerica şi Oceania[5].

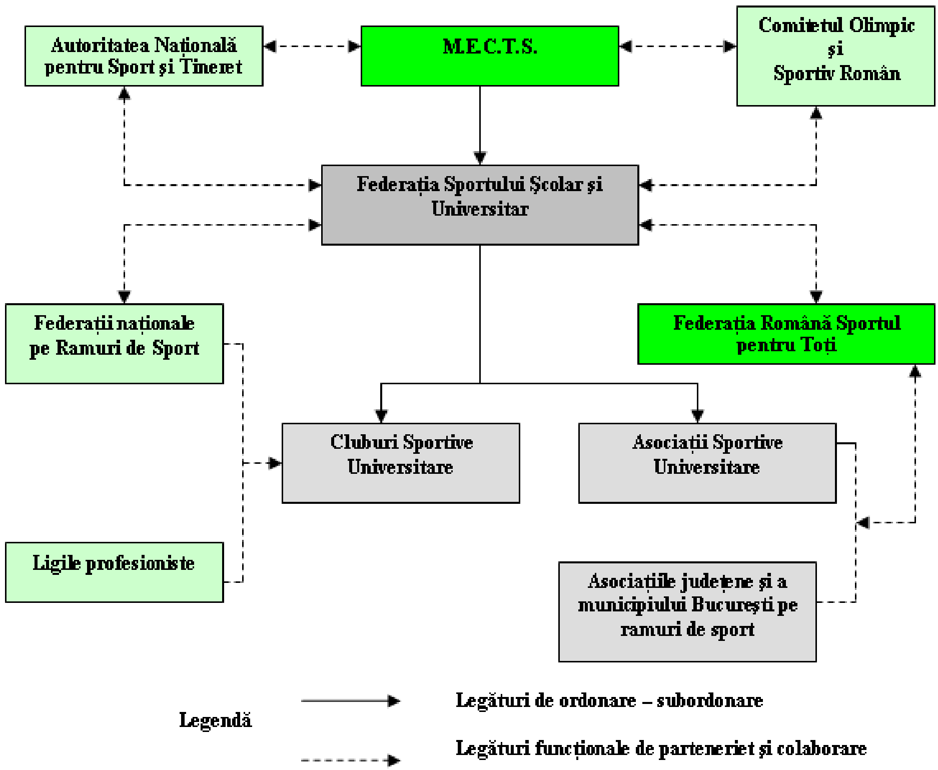

Figura 3.1 *Structurile sportive universitare în contextul structurilor sportive specifice sistemului naţional de educaţie fizică şi sport (M., Popa, 2012 - Teză doctorat, p.45)*

Pe plan european, sportul universitar este organizat şi condus de o singură structură organizatorică *European University Sport Association (EUSA)*, care reuneşte activităţile celor 25 de federaţii sportive universitare afiliate[6].

Prin federaţiile sportive universitare arondate, sistemele de sport universitar din ţările partenere au adoptat o structură organizatorică care să permită inter-relaţionarea eficientă pe domeniul sportului universitar cu organismele naţionale şi internaţionale aferente.

[5] www.fisu.net/en/Statistics
[6] http://www.eusa.eu/

3.2. DETERMINAREA SISTEMULUI SPORTIV DE MACROSISTEMUL ECONOMICO-SOCIAL ȘI DE SISTEMELE DE ACELAȘI RANG

3.2.1.MACROMEDIUL ȘI MICROMEDIUL DE ORGANIZARE ȘI FUNCȚIONARE A SPORTULUI UNIVERSITAR

Schimbările rapide şi profunde determină în interdependenţă cu educaţia progresul omenirii în ansamblu şi continuitatea civilizaţiei în diferitele spaţii geoculturale.

Adaptând conceptul de educaţie la sistemul educaţional naţional reţinem două definiţii pe care le considerăm de actualitate, sistematizate în Figura 3.2

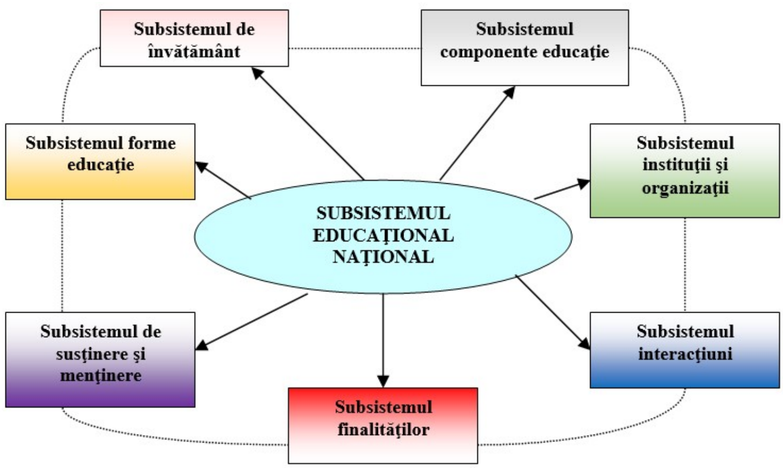

Figura 3.2 *Elementele sistemului educaţional naţional – M.,Popa ,(2012) - Teză doctorat, p.47*

În accepţiunea lui Cristea, S.(1996, p.50) *,,Sistemul de educaţie include ansamblul instituţiilor sociale (politice, economice, culturale) care în mod direct şi/sau indirect, explicit şi/sau implicit îndeplinesc funcţii pedagogice (educative, formative).''*[7]

Monica Stănescu (2001, Note de curs), defineşte sistemul educaţional naţional *,,cadrul de realizare al educaţiei formale şi nonformale, încluzând*

[7] Cristea, S., (1996) – *Pedagogie generală. Managementul educaţiei*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, p.50

totalitatea instituţiilor care îşi propun direct sau indirect obiective în domeniul educaţional."[8]

Sistemul educaţional naţional cuprinde în structura sa mai multe subsisteme: *subsistemul forme de educaţie* - educaţie formală, nonformală şi informală*; subsistemul instituţii şi organizaţii* - instituţiile administraţiei publice, cluburi şi case de cultură, case corp didactic, instituţii neguvernamentale, asociaţii şi fundaţii, societăţi ştiinţifice, familia, biserica, mass-media şi comisii parlamentare de specialitate; *subsistemul de susţinere şi menţinere* care implică - formarea şi perfecţionarea specialiştilor, cercetarea ştiinţifică, finanţarea instituţiilor şi activităţilor, componenta informaţională şi baza materială; *subsistemul interacţiunilor* care delimitează: interacţiuni interne între componentele aceluiaşi subsistem, între componente din subsisteme diferite, interacţiuni externe, naţionale şi internaţionale; *subsistemul finalităţilor desemnează* - idealul educaţional, doctrinele educaţionale, scopurile şi obiectivele fiecărui subsistem; subsistemul de învăţământ - învăţământ preşcolar, primar, gimnzial, liceal, post-liceal, superior şi educaţia permanentă.

Subsistemul componentelor educaţiei este alcătuit din: *educaţia intelectuală, morală, profesională, estetică şi fizică.*

„Educaţia fizică, componentă indispensabilă a educaţiei, este prima care îşi exercită influenţe asupra organismului prin adresabilitatea specifică către latura biologică a fiinţei umane." [9]

Abordarea sistemică a cercetării în investigarea sportului universitar românesc dată de complexitatea sistemului educaţional naţional şi a sistemului naţional de educaţie fizică şi sport, trebuie să se concretizeze prin finalităţi ce operează prin elemente componente. Prin urmare, elementele sistemului naţional de educaţie fizică şi sport, respectiv *activităţile şi organizaţiile* structurate, interacţionează continuu în realitatea mediului organizaţional.

3.2.2. COMPONENTELE MACROMEDIULUI ȘI MICROSISTEMULUI SPORTULUI UNIVERSITAR

Din analiza componentele mediului organizaţional al sportului universitar românesc delimitate în figura 3.3. se subliniază următoarele aspecte:

- **mediul intern**, influenţat şi modificat prin acţiune managerială directă, include elementele definitorii ale potenţialului sportului universitar românesc cum

[8] Stănescu, M.,(2001) – *Management internaţional*, Note de curs, Editura ANEFS, Bucureşti
[9] Jinga, I.,Istrate, E., (2001) – *Manual de pedagogie*, Editura ALL, Bucureşti, p.143

sunt: *resursele manageriale interne, organizarea structurală* şi *strategia organizaţiei*;

- **mediul extern** este format din două componente: *macromediul* – constituit din *factori politici, economici, sociali şi tehnologici* pe care organizaţia îi influenţează într-un mod nesemnificativ şi *micromediul* – care poate fi influenţat parţial prin acţiune managerială şi cuprinde componentele din mediul extern cu care sportul universitar românesc intră în relaţii directe pentru atingerea obiectivelor sale, respectiv: *parteneri, furnizori, concurenţi, organisme publice, ş.a.*

Fiind un sistem deschis, mediul exogen al sportului universitar românesc are o structură deosebit de complexă, este plin de contradicţii, riscuri şi incertitudini, schimbări rapide sau lente, trecătoare sau persistente.

Componentele macromediului pe baza cărora sunt analizate variatele condiţii, tendinţe sau conjuncturi ale mediului exogen prezentate în Figura 3.3 sunt: mediul politic, economic, social şi tehnologic.

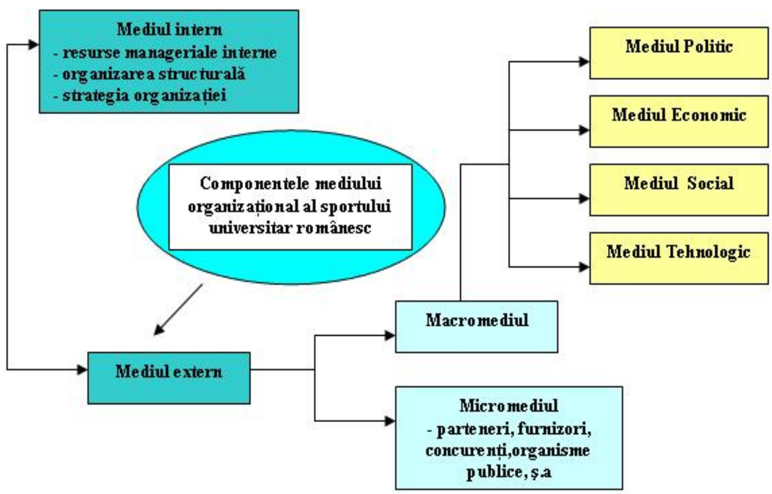

Figura 3.3 *Componentele mediului organizaţional al sportului universitar românesc – M.,Popa (2012) – Teză doctorat, p.48*

Mediul politic se referă la procesele şi structurile de guvernare ale societăţii. Principalele sale componente sunt legile şi politicile publice implicate în domeniul sportului, împreună cu modalităţile prin care ele devin operaţionale.

Alte elemente ale mediului politic sunt: *procedurile de integrare euro-atlantică a României, orientarea politică a administraţiilor centrale şi locale,*

activitatea de orientare a sportului după documentele UE, UNESCO, ONU, OMS, structura şi activitatea agenţiilor guvernamentale şi non-guvernamantale, acţiunile judiciare, precum şi raportul organismelor cu atribuţii în domeniul sportului pe plan internaţional.

„Regimul democratic instaurat în România prezintă suficiente garanţii de maturitate, conferind încredere în viabilitatea instituţiilor statului, condiţie necesară proiectelor pe termen mediu şi lung”.[10]

Mediul economic extern include condiţiile globale, naţionale şi locale ale producţiei şi distribuţiei produselor organizaţionale ale sportului universitar românesc. La nivel naţional, trebuie să se ţină cont de elementele care îşi pun amprenta asupra activităţii sportului universitar românesc, cum sunt: *politica statului în domeniul sportului universitar, obiceiurile de consum ale produselor organizaţionale, nivelul produsului intern brut şi mărimea datoriei externe.*

O influenţă majoră o au şi condiţiile economice de pe plan local, identificate prin: *disponibilităţile de forţă de muncă, nivelul şi varietatea taxelor locale, precum şi climatul general al creşterii sau declinului economic.*

Mediul economic global afectează organizarea şi desfăşurarea activităţii componentelor sportului universitar atât pe plan naţional, cât şi pe plan internaţional. În acest sens, analiza mediului economic va viza şi orientările politicilor naţionale a celorlalte naţiuni din Europa şi din lume.

Mediul social trebuie analizat din punctul de vedere al caracteristicilor indivizilor, al trendurilor demografice, al stilului de viaţă, al valorilor şi standardelor etice, al atitudinilor şi credinţelor, al obiceiurilor, al opiniei publice, al mişcărilor sociale sau al diverselor grupuri sau organizaţii sportive.

Principalele aspecte ale modului în care mediul social poate influenţa organizarea şi funcţionarea sportului universitar românesc sunt: cultura şi diferenţele culturale dintre naţiuni, valorile proprii promovate de fiecare naţiune sub influenţa cărora acţiunile întreprinse în sistemul sportului universitar sunt apreciate într-un fel sau altul, trendul negativ al evoluţiei demografice, nivelul educaţiei, nivelul scăzut al indicatorilor de sănătate ai populaţiei şi nivelul scăzut de trai al populaţiei, raportat la nivelul tărilor europene, care determină amplul fenomen de imigrare al populaţiei tinere şi/sau active.

Mediul tehnologic al sportului universitar românesc cuprinde: *„resursele materiale, respectiv nivelul dezvoltării bazei materiale sportiv care prezintă un*

---

[10] Plăcintă, S.L., Melinte, D.O.,Proiect – *Strategia naţională pentru relansarea sportului românesc în perioada 2010-2020*, p.3;

decalaj real faţă de ţările UE”[11], *metodele manageriale aplicate pentru previziune, organizare, coordonare, antrenare, control-evaluare şi îndrumare şi cunoştinţele resurselor umane tehnice, adică instrumentele mentale care includ concepte, teorii, ipoteze ştiinţifice, care ajută în organizare, analiză, înţelegerea muncii şi a rolului acesteia în societate.*

3.3. SISTEMUL DE INTERACȚIUNI PROMOVAT ÎN CADRUL SPORTULUI UNIVERSITAR

Subsistemul interacţiunilor presupune conexiuni complexe în sistemul sportului universitar, manifestate sub forma unor categorii de relaţii, după cum urmează:

- relaţii în interiorul componentelor sistemului (ierarhice, funcţionale, de control);
- relaţii care se manifestă între componentele sistemului (de natură funcţională, de parteneriat, de colaborare, de sprijin, de susţinere, de coordonare);

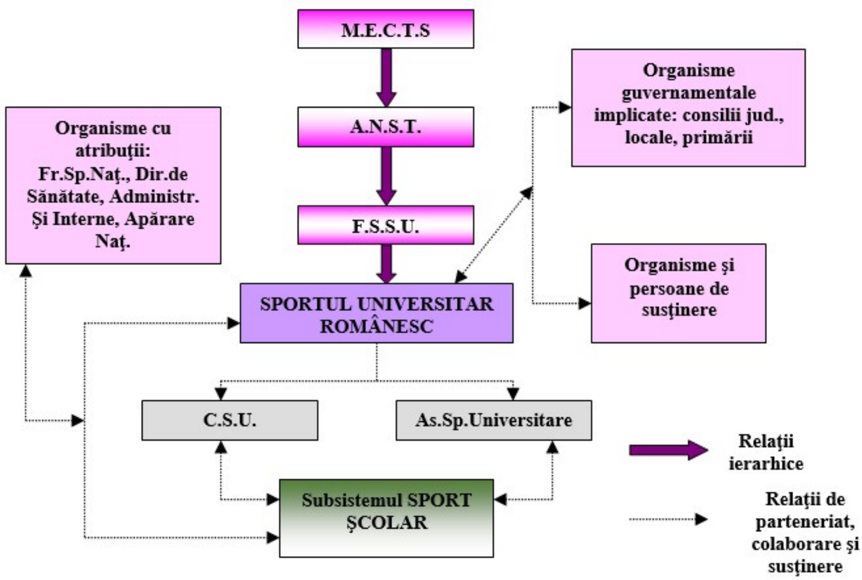

Figura 3.4 *Sistemul de interacţiuni promovat în sportul universitar românesc – M.,Popa(2012) – Teză doctorat, p.61*

- relaţii care se manifestă între componentele sistemului si componente de acelaşi rang aparţinând altor sisteme (de natură funcţională);
- relaţii între componentele sistemului şi elemente ale suprasistemului de specialitate (de natură ierarhică în context de funcţionalitate);

[11] Ibidem, p.3;

- relaţii între componentele sistemului şi elementele macrosistemului economico-social (SEPT), care determină funcţionarea sistemului sportului universitar.

Analiza în structura organizatorică a Federaţiei Sportului Şcolar şi Universitar (Figura 3.4) identifică relaţionarea cu următoarele *Instituţii:*[12] *,,cluburile sportive şcolare, cluburile sportive universitare, comisiile judeţene ale Federaţiei Sportului Şcolar şi Universitar, instituţiile de învăţământ superior de stat, Ministerului Educaţiei, Cercetării, Tineretului şi Sportului şi Comitetului Olimpic şi Sportiv Român".*

Rezultă că sistemul de interacţiuni promovat în sportul universitar implică conexiuni, relaţii ierarhice şi relaţii de parteneriat şi colaborare, în vederea asigurării energiei necesare funcţionării în mod sinergic a elementelor componente pentru atingerea finalităţilor.

3.4. FINALITĂȚILE ACTIVITĂȚILOR SPORTULUI UNIVERSITAR, COMPONENTE ALE FINALITĂȚILOR SISTEMULUI NAȚIONAL DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT

Orice acţiune umană este un demers organizat, desfăşurat pentru atingerea unor finalităţi anticipate, finalităţi a căror formulare generează acţiunea de a găsi mijloacele şi căile de realizare. Formularea generică de finalitate a unei activităţi poate fi exprimată după criteriul gradului de generalizare, în trei domenii relativ distincte:[13]

- *„idealul* activităţilor, care exprimă finalităţile cele mai generale sub forma orientărilor strategice ale unui sistem, într-o etapă istorică a dezvoltării sale;
- *scopul* sau misiunea activităţilor sistemului, reprezintă finalităţile intermediare, care precizează rezultatele aşteptate la nivelul organizaţiei, ale domeniului de activitate;
- *obiectivele* activităţilor, sunt finalităţi operaţionale, care descriu anticipativ o intenţie pedagogică sub forma unui rezultat aşteptat al proceselor derulate, realizat la finalul uni anumit interval de timp".

Din această perspectivă, finalitaţile sistemului naţional de educaţie fizică şi sport trebuie să fie incluse în conţinutul strategiei de organizare şi funcţionare ale

[12] www.old.edu.ro/fssu.htm

[13] Jinga, I, Istrate, E.,(2006) – *Manual de Pedagogie*, Ediţia a II-a, Editura.All, Bucureşti, p.132;

acestuia, adaptate pe ansamblu şi pe componente, pe termene lungi, medii sau scurte.

Cele mai importante finalităţi ale sistemului naţional de educaţie fizică şi sport sunt următoarele:

- optimizarea potenţialului bio-psiho-motric al populaţiei;
- creşterea contribuţiei la susţinerea calitativă a factorului demografic al societăţii;
- evidenţierea contribuţiei la ordinea publică, securitatea naţională şi capacitatea de apărarea a ţării;
- dezvoltarea capacităţii de practicare independentă a exerciţiului fizic, de folosire în mod util al timpului liber într-un mediu curat;
- dezvoltarea calităţilor volitive, de autocontrol, morale şi intelectuale ale cetăţenilor, contribuţia la efortul societăţii de a lupta împotriva drogurilor şi a violenţei;
- creşterea contribuţiei la sporirea valorilor culturale ale ţării şi a gradului de socializare al populaţiei, cu precădere a tineretului;
- dezvoltarea şi valorificarea aptitudinilor, prin realizarea unor standarde de performanţă profesională ori de excelenţă, public recunocute;
- consolidarea sentimentului patriotic prin victoriile obţinute de sportivii români în competiţiile internaţionale.

Finalităţile sportului universitar se identifică cu finalităţile generale ale sistemului naţional de educaţie fizică şi sport, adaptate în funcţie de particularităţile celor trei componente: *sportul universitar de performanţă, educaţia fizică şi sportul pentru toţi practicate în mediul universitar*.

În esenţa sa, performanţa este dorită şi obţinută pentru a întregi perfecţiunea printr-o realizare fizică externă. Considerentele primordiale în alegerea unei activităţi sportive se regăsesc în comportamentele sociale, în modalităţile de comparare cu alţii şi în recunoaşterea şi recompensarea performanţelor în plan economico-social.

Competiţia sportivă, ca instrument de comparaţie a performanţelor între indivizi, grupe, echipe sau naţiuni, reprezintă o manifestare sportivă planificată care se desfăşoară în conformitate cu un regulament competiţional pe baza egalităţii în drepturi şi a egalităţii şanselor.

În sportul universitar de performanţă competiţiile reprezintă:

- mijloace utilizate pentru adaptarea studenţilor sportivi la eforturile fizice şi psihice intense;
- factori de reglare şi dezvoltare socială;

- componente ale obiectivelor stabilite în planificarea pe termen lung a procesului de pregătire;
- mijloace pentru obţinerea de valori simbolice şi materiale;
- componente ale vieţii culturale;
- modalităţi de a câştiga statutul de vedetă, care obligă la un anumit rol psiho-social şi avantaje substanţiale, prin abordarea sportului ca o profesie;
- adevărate producţii industriale prin orientarea utilitară şi tehnologică a sportului;
- manifestări pentru a duce o viaţă inteligentă, pentru a exprima idei în acţiune, pentru a interpreta lucrurile înconjurătoare, într-un cuvânt reprezintă manifestări ale libertăţii individului.

Ca finalităţi specifice sportului de performanţă identificăm: *obţinerea măiestriei sportive prin respectarea principiului etic al fair-play-ului*, *creşterea nivelului performanţial în competiţiile sportive universitare pe plan naţional şi internaţional.*

Dintre finalităţile specifice educaţiei fizice şi a sportului pentru toţi practicat în mediul universitar subliniem: *menţinerea condiţiei fizice prin tonus psihologic, comunicare socială, autoconfirmarea posibilităţilor prin participarea la competiţii, recreerea, stimularea, ş.a.*

BIBLIOGRAFIE

1. Mihăilescu N.(2008) – *Organizare şi conducere în structurile sportului*, Editura Universităţii din Piteşti, p.85;
2. Legea educației fizice și sportului nr.69/2000, art.2
3. Op.cit.poz.1 p.105
4. Popa M., (2012) - *Strategii de optimizare a nivelului sportului universitar românesc*, Teză doctorat, p.45
5. ***www.fisu.net/en/Statistics
6. ***http://www.eusa.eu/
7. Cristea, S., (1996) – *Pedagogie generală. Managementul educaţiei*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, p.50
8. Stănescu, M.,(2001) – *Management internaţional, Note de curs*, Editura ANEFS, Bucureşti
9. Jinga, I.,Istrate, E., (2001) – *Manual de pedagogie*, Editura ALL, Bucureşti, p.143
10. Plăcintă, S.L., Melinte, D.O., - *Proiect – Strategia naţională pentru relansarea sportului românesc în perioada 2010-2020*, p.3;
11. Ibidem, p.3
12. ***www.old.edu.ro/fssu.htm
13. Jinga, I, Istrate, E.,(2006) – *Manual de Pedagogie*, Ediţia a II-a, Editura.All, Bucureşti, p.132;

CAPITOLUL 4

STUDIU COMPARATIV PRIVIND ORGANIZAREA PROCESUAL -MANAGERIALĂ A SPORTULUI UNIVERSITAR PE PLAN INTERNAŢIONAL ŞI NAŢIONAL

4.1. IPOTEZA, SCOPUL ȘI OBIECTIVELE STUDIULUI

Analiza comparativă privind organizarea şi funcţionarea sportului universitar pe plan internaţional şi naţional poate contribui la diversificarea variabilelor prin care se analizează procesele manageriale şi determină realizarea unui know-how managerial cu influenţe teoretico-practice.

Studiul comparativ privind organizarea sportului universitar pe plan internaţional şi naţional, a avut drept scop determinarea contextului situaţional din fiecare mediu organizaţional investigat prin analiza aspectelor organizatorice comune şi diferite în vederea identificării elementelor de management declarate ca universal valabile, posibil a fi adaptate în strategiile de optimizare ale sportului universitar românesc.

Practica managementului comparat în domeniul sportului a facilitat dezvoltarea relaţiilor internaţionale şi eficientizarea rolului informaţiilor.

Pentru îndeplinirea scopului, s-au propus următoarele ***obiective***:

1. Studiul şi analiza sintetică a materialelor bibliografice în vederea realizării documentării aferente problematicii.

2. Evidenţierea cu ajutorul investigaţiei ştiinţifice a contextului actual de organizare şi funcţionare a sportului universitar pe plan naţional şi internaţional care cuprinde direcţiile următoare: organizare şi funcţionare, sistemul competiţional, resurse umane, resurse financiare, resurse materiale şi strategii.

3. Identificarea prin analiză şi comparaţie a aspectelor comune şi a diferenţelor dintre atitudinile şi practicile manageriale.

4.2. ASPECTE ORGANIZATORICE ALE SPORTULUI UNIVERSITAR – STUDIU COMPARATIV

4.2.1. ASPECTE ORGANIZATORICE ALE SPORTULUI UNIVERSITAR PE PLAN INTERNAȚIONAL

4.2.1.1. STUDIU DE CAZ ANGLIA

Implicarea în sport a guvernului din Anglia este posibilă prin intermediul agenţiilor guvernamentale cum sunt: Departamentul pentru Cultură, Media şi Sport, UK Sport şi Sport England. Agenţiile guvernamentale colaborează cu Organismele Naţionale pe ramuri de sport pe direcţiile următoare: *distribuirea fondului Loteriei Naţionale, organizarea de licitaţii necesare desfăşurării evenimentelor sportive internaţionale şi îmbunătăţirea ofertei pentru practicarea sportului pe diferite nivele de performanţă.* (Figura 4.1)[1]

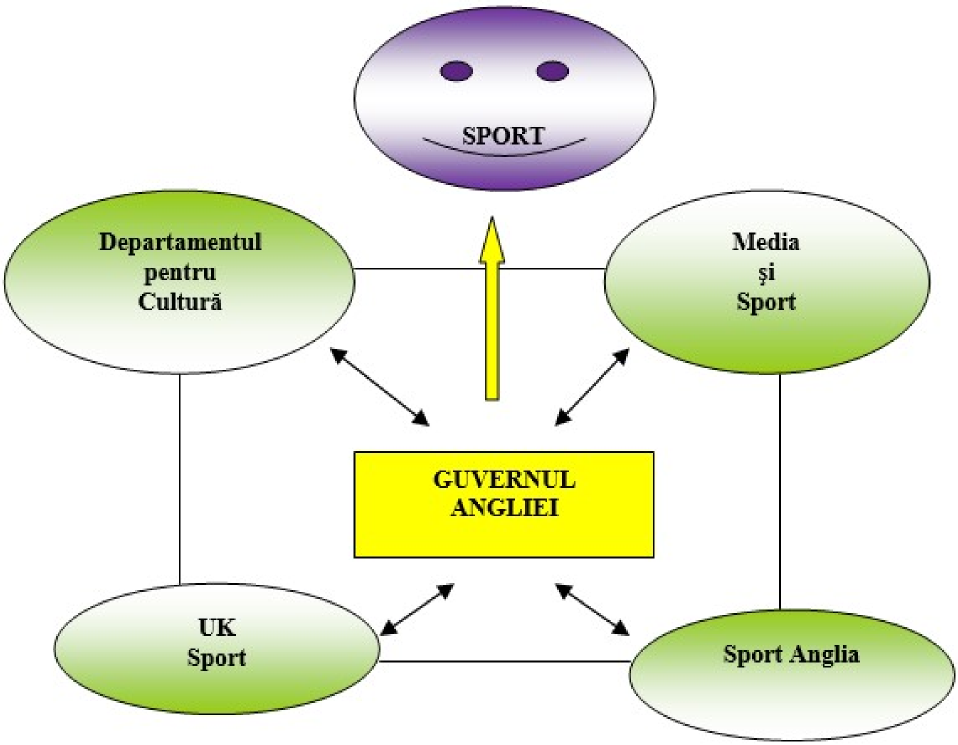

Figura 4.1 *Reţeaua de Agenţii guvernamentale care coordonează sportul în Anglia – M.,Popa (2012) – Teză doctorat, p.86*

[1] Popa, M.,(2012) – *Strategii de optimizare a nivelului sportului universitar românesc* – Teză doctorat, Universitatea din Pitești, p.86

Implementarea strategiei de dezvoltare a sportului universitar în perioada 2013-2017[2], implică luarea în considerare a următoarelor *premise*: *impactul recesiunii economice asupra resurselor disponibile pentru sport în universităţi şi probabilitatea de creştere a taxelor de studii în vederea stimulării studenţilor pentru accesarea programelor de studii în paralel cu practicarea sportului.*

În cadrul strategiei pentru dezvoltarea sportului universitar din Anglia, au fost identificate următoarele obiective: *recrutarea şi dezvoltarea resurselor umane de calitate, menţinerea profilului universităţii la nivel regional, naţional şi internaţional, creşterea implicării comunităţilor locale în viaţa universităţilor şi implementarea pe piaţa muncii a cât mai multor studenţi absolvenţi.*

Structura organizatorică sportivă cu cel mai mare program pentru sport din Europa, British Universities Colleges and Sport – BUCS s-a format în 2008 prin asocierea celor două structuri organizatorice sportive British Universities Sports Association (BUSA) şi University Colleges Sport (UCS), cu scopul de a administra sportul universitar din universităţile şi colegiile din Anglia.

În cadrul BUCS sunt afiliate 170 de colegii şi universităţi din Anglia care implică peste 5800 de participanți la peste 120 de competiții, împărţite pe 12 regiuni geografice, în care structurile sportive universitare interacţionează periodic pentru a evalua şi dezbate problematica actuală şi de perspectivă a sportului universitar din fiecare zonă, raportată la contextul economico-social actualizat al ţării.

BUCS sprijină universităţile pentru dezvoltarea continuă şi calitativă a sportului universitar prin recunoaşterea impactului sportului pe trei direcţii: *performanţă, participare şi competiţie.* În cadrul BUCS, o abordare flexibilă a acestui sprijin este necesară datorită diversităţii universităţilor, respectiv: *mărimea universităţii, dotarea bazei materiale sportive, calitatea resursele umane, modul de lucru în parteneriat, etc.*

Îmbunătăţirea experienţei universitare prin sport, implică creşterea investiţiilor pentru dezvoltarea şi susţinerea sportului. Implicarea cât mai multor studenţi în practicarea unei ramuri de sport, stimulează universităţile să identifice variante şi modalităţi noi de atragere spre mişcare.

Viziunea BUCS implică sporirea experienței studenților prin sport[3]. În acest scop, BUCS va sprijini și promova stilul de viață și beneficiile educaționale pentru comunități și persoane fizice de a participa la sport și pentru a oferi

[2] https://www.bucs.org.uk/page.asp?section=16983&sectionTitle=About+Us
[3] https://www.bucs.org.uk/page.asp?section=18781&sectionTitle=BUCS+Strategy+2013-17

oportunități deosebite tuturor studenților de a se angaja în activități sportive și conexe în învățământul superior.

Această viziune cuprinde trei teme:

1. SPORT: să ofere o infrastructură sportivă sportivă în universități.

2.EDUCAȚIE ȘI DEZVOLTARE: să fie principalul furnizor de oportunități educaționale și de dezvoltare profesională pentru studenți și personalul din domeniul sportului.

3. PROFIL: să conducă la dezvoltarea eficientă a sportului în învățământul superior din Marea Britanie prin parteneriat și lobby la agențiile naționale, internaționale și comerciale corespunzătoare.

Ca atare, sportul universitar în universităţile şi colegiile din Anglia este abordat într-un sistem, care reuneşte deopotrivă atât sportul universitar de performanţă, cât şi educaţia fizică şi sportul pentru toţi practicate în mediul universitar.

„Planul Parteneriatului pentru Sport”, iniţiat de Echipa de Dezvoltare a Sportului, a avut ca obiectiv primordial în 2015 stimularea creşterii participării studenţilor la activităţile sportive cu 300.000 de persoane. Prin Echipa de Dezvoltare a Sportului, BUCS are sarcina de a crea acorduri parteneriale şablon pentru sprijinirea universităţilor şi permite extinderea sectorului sportiv în favoarea studenţilor.

În direcţiile sale de acţiune, BUCS include facilitarea de parteneriate a universităţilor cu Organismele Naţionale – National Governing Bodies (NGBs), Country Sport Partenership (CSP), cluburile sportive universitare, şcoli, şcolile sportive şi alţi parteneri ai comunităţii locale implicaţi în activitatea sportivă.

National Governing Bodies - Organismele Naţionale (NGBs), reprezintă structura organizatorică centrală responsabilă cu organizarea şi planificarea sportului universitar prin reţelele de cluburi sportive pe specificul ramurilor de sport pe întreg teritoriul Angliei cu sprijinul antrenorilor, profesorilor, sportivilor şi al voluntarilor.

Fără implicare politică, fiecare ramură de sport universitar este condusă de un Organism Naţional al cărui regulament de organizare şi funcţionare corespunde normelor europene şi internaţionale. Sistemul de interacţiuni la nivelul BUCS, este prezentat în Figura 4.2

În cadrul National Governing Bodies - Organismelor Naţionale sunt elaborate în urma auditului de învăţământ superior Whole Sports Plans (planurile sportive centrale), care includ strategii de dezvoltare pentru cele 50 de ramuri de sport universitar practicate.

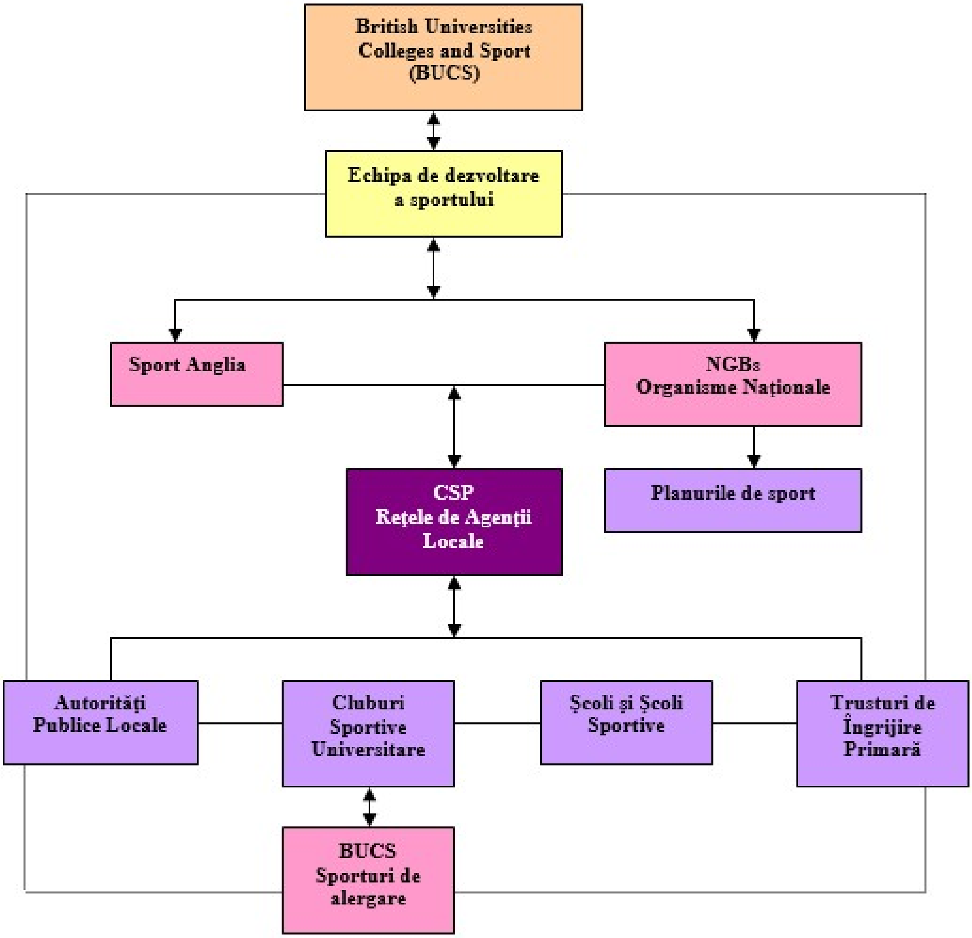

Figura 4.2 *Sistemul de interacţiuni British Universities Colleges and Sport (BUCS) – M.,Popa (2012)Teză doctorat p.88*

British Universities Colleges and Sport în parteneriat cu BUCS Running Sports dirijează activitatea unor comisii universitare cu atribuţii în domeniul sportului. Activitatea acestor comisii de tip workshop este adaptată la oferta educaţională a universităţilor şi diferenţiază cluburile sportive universitare după nivelul comunităţii locale unde funcţionează în funcţie de: *mărime, dezvoltare economico-socială, poziţie geografică, etc.*

Pentru a furniza studenţilor informaţii cu privire la oferta sportivă fiecare atelier poate fi adaptat la nivel de universitate, fiind direcţionate astfel:

a) Rolul comisiei club

Obiectivele acestei comisii sunt centrate pentru eficientizaea relaţionării în interiorul organizaţiei şi funcţionarea eficientă a organizaţiei pe îndeplinirea

rolurilor şi responsabilităţilor specifice fiecărui membru al comisiei, inclusiv căpitan (manager), secretar şi trezorier (contabil).

b) Modalităţi de planificarea pe termen lung a clubului sportiv universitar propriu

Acest workshop are ca scop menţinerea funcţionării eficiente a clubului sportiv universitar propriu. Conţinutul său include stabilirea pe parcursul întregului an universitar a obiectivelor SMART pentru promovarea principiilor de management şi marketing necesare desfăşurării activităţii sportive universitare.

Workshopurile sunt aprobate de Sport England, BUCS şi Running Sports, fiecare student participant primind pachetul de informaţii cu structura, conţinutul workshopului şi lămuriri asupra modalităţilor prin care universitatea poate livra workshopurile studenţilor.

Country Sports Partnership (CSP) - Reţelele de Agenţii Locale sunt subordonate National Governing Bodies - Organismelor Naţionale (NGB_s) şi Sport Anglia. Aceste structuri interacţionează în baza unor contracte de parteneriat, având ca obiectiv creşterea participării la sport a studenţilor, sunt conduse de un consiliu strategic şi susţinute de o echipă centrală de profesionişti care asigură managementul la nivel subregional.

Reţelele de Agenţii Locale sunt formate din: *autorităţile publice locale, cluburi sportive universitare, şcoli, şcoli sportive şi trusturi de îngrijire primară (prim ajutor).*

Agenţiile Locale (CSP*)* sunt contractate de Sport Anglia să ofere servicii de bază în scopul de a sprijini pe plan local punerea în aplicare a strategiei National Governing Bodies - Organismelor Naţionale (NGBs*)* şi îndeplinirea obiectivele elaborate de Sport Anglia. Obiectivul primordial până în 2012 ţinteşte creşterea participării la sport a populaţiei cu 1 milion de participanţi.

Activităţile de bază oferite de Agenţiile Locale (CSP*)* vizează următoarele:

- perfecţionarea strategiilor de grup şi dezvoltarea parteneriatelor;
- inter-relaţionarea eficientă la nivel de zona locală şi parteneri locali în cadrul National Guverning Bodies - Organismelor Naţionale (NGBs);
- perfecţionarea antrenorilor şi a profesorilor;
- susţinerea şi dezvoltarea voluntariatului;
- atragerea de investiţii interne;
- identificarea de noi oportunităţi pentru sport şi mişcare;
- extinderea reţelelor de comunicare organizaţională;
- îmbunătăţirea relaţiilor cu instituţiile de învăţământ superior.

Instituţiile de învăţământ superior din Anglia au o varietate de cluburi sportive universitare care oferă o gamă largă de oportunităţi de participare într-o serie de activităţi sportive, accesate pe diferite linkuri. Astfel, un link accesat la nivel de comunitate, va oferi studenţilor din orice locaţie mai multe posibilităţi de a practica ramura de sport preferată, în afara programului de studii stabilit în cadrul British Universities Colleges and Sport.

Referitor la resursele umane tehnice,[4] statutul de antrenor specializat într-o ramură de sport presupune „*obţinerea în prealabil a unui certificat de calificare în ramura de sport emis de Organismul Naţional. Persoanele care se implică în sport ca antrenori şi lucrează cu copii de vârste diferite şi cu persoane vulnerabile, sunt supuse periodic unor controale adecvate din punct de vedere civic de cetăţean fără cazier şi din punct de vedere al specificului ramurii de sport pentru care optează*”.

De asemenea, activitatea sportivă a antrenorilor este ghidată de Codul Eticii şi Conduitei Antrenorilor, document emis în concordanţă cu principiile cuprinse în Codul Eticii redactat de Consiliul Europei de British Institute of Sports Coaches (BISC) cu sprijinul Fundaţiei Naţionale pentru Codul Eticii şi Conduitei Antrenorilor. Codul Eticii şi Conduitei Antrenorilor detaliază diferitele standarde care se regăsesc în următoarele atribute: *umanitate, relaţii de colaborare, angajament, cooperare, integritate, reclamă, confidenţialitate, abuz de privilegii, siguranţă şi competenţă.*

Pentru îmbunătăţirea strategiei, BUCS facilitează parteneriate între cluburile sportive universitare şi comunitate pe următoarele direcţii de acţiune: *dezvoltarea cluburilor sportive universitare existente cu impact major asupra creşterii performanţiale pe ramuri de sport, identificarea de noi oportunităţi de integrare socială a sportivilor după terminarea studiilor, sprijinirea activităţii managerilor, stabilirea legăturilor de colaborare şi sprijin cu National Governing Bodies – Organismele Naţionale (NGBs).* [5].

4.2.1.2. STUDIU DE CAZ CANADA

La 20 octombrie 2016, Canadian University Sport (CSI) a anunțat că își va schimba denumirea la U Sports, însoțită de un nou logo și abordare sportivă a Universității Canadiene. Numele a fost ales în parte pentru a reprezenta mai bine Canada ca națiune bilingvă cu un nume unic, spre deosebire de acronimele

---

[4] http://www.inbrief.co.uk/#sports-law

[5] http://www.bucs.org.uk/page.asp?section=15372&sectionTitle=NGB+and+Community+Partnerships

separate. Noul nume și aspect sunt destinate, de asemenea, creșterii gradului de comercializare a sportului din Canada prin intermediul marketingului.[6]

U Sports își propune să colaboreze eficient cu fanii sportului canadian promovând poveștile sportivilor săi de succes printr-o nouă abordare a social media, precum și un nou site web pentru a *„crea o schimbare masivă în modul în care canadienii văd sportul universitar în era digitală"* .

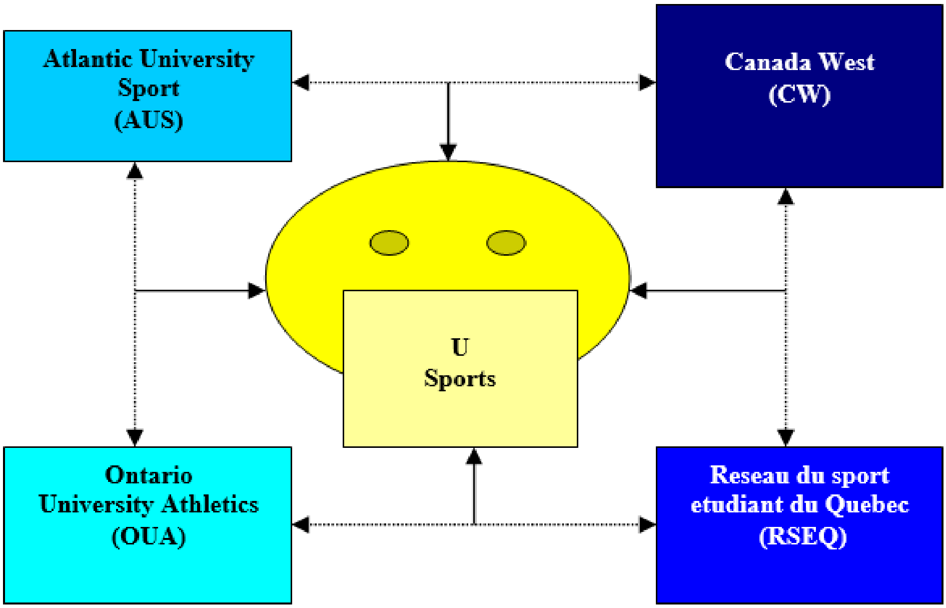

Figura 4.3 *Structura Canadian University Sport (U Sports)*
M., Popa, (2012), Teză doctorat, p.92

În prezent Canadian Interuniversity Sport (U Sports), coordonează activitatea sportului universitar de performanţă universitar a peste 12 000 de studenți cu sprijinul a 550 de antrenori/profesori a peste 12 000 de studenți din 56 de universităţi din Canada, grupate în cele 4 Asociaţii Sportive Regionale, astfel (Figura 4.3)[7]:

- Atlantic University Sport (AUS);
- Canada West (CW);
- Ontario University Athletics (OUA);
- Reseau du sport etudiant du Quebec (RSEQ).

[6] https://en.wikipedia.org/wiki/U_Sports#2016_rebrand
[7] http://pixdesign.tv/General/USPORTSAGM17EN/index.html?r=2

Misiunea Canadian Interuniversity Sport (U Sports) este să inspire studenţii sportivi pentru a atinge excelenţa[8].

„Astazi formăm noul mâine,
Activitatea devine strălucire
Potențialul devine cinetic
Necunoscutul devine cunoscut.
Noi suntem noua generație
Și jucăm din inimă
Fără frică, fără jumătăți.
Înainte de finale
Înainte de noul capitol
Vom face cel mai mare joc al vieții noastre."

Din perspectiva viziunii, U Sports este destinaţia pe care o aleg cadrele universitare şi studenţii sportivi pentru a accede la performanţa sportivă de elită.

Valorile promovate prin U Sports sunt: experienţă educaţională şi sportivă de calitate, respect pentru autonomie în realizarea obiectivelor, integritate şi fair play, încredere şi respect reciproc şi echitate şi egalitate în desfăşurarea competiţiilor sportive universitare naţionale şi internaţionale.

Obiectivele conţinute în strategia de dezvoltare a U Sports vizează: realizarea programelor sportive de calitate, posibilitatea de expunere a studenţilor sportivi şi a antrenorilor pe plan naţional, acordarea de premii şi distincţii, susţinere financiară pentru studenţii sportivi, asigurarea de resurse umane tehnice de calitate, servicii sportive de calitate, diversificarea ramurilor de sport, ş.a.

Instituţiile care aplică pentru a deveni un membru U Sports trebuie să îndeplinească următoarele condiţii: să fie membre active într-o Asociaţie Sportivă Regională, să fie membre active în Asociaţia Universităţilor şi a Colegiilor din Canada (AUCC), să ofere studenţilor posibilitatea de a concura în competiţiile sportive universitare la una sau mai multe ramuri de sport atât la masculin cât şi la feminine şi să poată plăti taxele anuale stabilite de membrii din Adunarea Generală.

Bugetul alocat U Sports de Guvernul federal pentru a sprijini participarea cât mai multor echipe în Campionatul Naţional Universitar şi la Jocurile Mondiale Universitare, crescut de la 1 milion de dolari în 1961, la 20 milioane dolari până la sfârşitul deceniului.

---

[8] http://pixdesign.tv/General/USPORTSAGM17EN/index.html?r=2

Sub rezerva unor cerinţe minime academice, universităţile membre U Sports oferă studenţilor sportivi burse sportive, limitate de la o universitate la alta, care nu pot depăşi o sumă maximă de şcolarizare şi nici valoarea taxelor obligatorii pentru programul de studii. Universităţile canadiene beneficiază de o bază materială sportivă adecvată de la piscine la terenuri de fotbal, fapt pentru care universităţile canadiene au găzduit competiţii sportive de prestigiu: Jocurile Olimpice, Jocurile Mondiale Universitare – Edmonton 1983.

Pentru că deţin centre de mare performanţă pentru pregătirea echipelor sportive universitare naţionale (National Team High Performance Centers), 16 universităţi au site-uri, în timp ce două universităţi sunt cuprinse în centrul naţional de excelenţă pentru antrenori – National Coaching Centres of Excellence.

Cei mai mulţi antrenori/profesori din U Sports implicaţi în programele de selecţie şi de pregătire ale echipelor sportive naţionale, sunt certificaţi la cel mai înalt nivel de NCCP, drept pentru care sunt consideraţi cei mai pregătiţi din ţară. O altă preocupare se referă la interesul antrenorilor/profesorilor pentru dezvoltarea individului ca student şi ca sportiv.

În cadrul programelor de sport studenţii sportivi canadieni beneficiază de cea mai bună asistenţă medicală din ţară, ei au acces direct la serviciile de refacere sportivă şi consiliere.

Prin intermediul Student Athlete Councils o serie de departamente de sport implică studenţii sportivi în luarea deciziilor pentru: selectarea personalului de instruire, dezvoltarea programelor de instruire, distribuirea resurselor materiale, politica adoptată şi organizarea şi desfăşurarea evenimentelor sportive.

4.2.1.3. STUDIU DE CAZ FRANȚA

În Franţa fenomenul sport este marcat de tradiţie și experienţă în organizare, dovadă fiind existenţa a 60 de discipline sportive, care se regăsesc în 100 de campionate pentru elevi, 800 de campionate academice, 4000 de întâlniri la nivel de sporturi individuale, 20.000 de meciuri pentru echipe, 10 Campionate Universitare Europene și 30 Campionate Universitare Mondiale. La aceste competiții participă 109 000 de studenți și elevi din 720 asociații sportive.[9]

Realitatea actuală din sportul francez, demonstrează voinţa celor implicaţi în domeniu de a aborda noi provocări în ramuri de sport ca: *squash, surfing şi biatlon*, în afara ramurilor de sport încununate cu rezultate de prestigiu la nivel

[9] http://www.sport-u.com/index.php?page=qui-sommes-nous

mondial cum sunt: *fotbal, rugby, baschet, handbal, ciclism şi scrimă*, cea mai de succes ramură de sport practicată, cu 39 de titluri olimpice.[10]

Studiul anual realizat de Havas Sport&Entertainment, situează Franţa pe locul 5 ca naţiune sportivă.[11] În conformitate cu dispoziţiile articolului L. 100-1 din Codul de Sport francez, activităţile fizice şi sportive sunt o parte importantă a educaţiei, culturii şi integrării în viaţa socială.

Acestea contribuie, în special, la lupta împotriva abandonului şcolar şi la reducerea inegalităţilor sociale, culturale şi de sănătate. Promovarea şi dezvoltarea activităţilor fizice şi sportive pentru toţi, inclusiv pentru persoanele cu handicap, sunt de interes general.

Organizarea, conducerea şi finanţarea sportului în Franţa este consecinţa combinaţiei bazată pe competenţele exercitate şi intervenţiile efectuate, de către diferiţi reprezentanţi cu implicaţii în domeniul sportului (articolul L. 100-2 din Codul de Sport) cum sunt:[12]

- *„Ministerul Sportului (MS), prin federaţiile sportive naţionale pe ramuri de sport, asociaţiile şi cluburile sportive şcolare şi universitare, ligile profesioniste;*
- *Comitete Regionale pentru tineret şi sport, în număr de 22;*
- *Direcţii de Tineret şi Sport, în număr de 5;*
- *Direcţia pentru ocuparea forţei de muncă şi coeziune socială;*
- *Structurile comerciale”.*

În Franţa, Federaţia Sportului Şcolar şi Universitar (FF Sport U) reprezintă singura federaţie care reuneşte elevii şi studenţii pentru practicarea activităţii sportive într-un cadru organizat pe diferite nivele, în structuri organizatorice cum sunt: „*asociaţiile sportive şcolare şi universitare, comitetele regionale şi departamentale ale sportului universitar şi federaţiile naţionale pe ramuri de sport”*.[13]

Cadrul legal de reglementere a organizării şi promovării sportului universitar este delimitat prin: Codul de Sport, FF Sport U, ca structură organizatorică, Legea sportului şi activităţilor fizice 84-610 din 16 iulie 1984 cu modificările şi completările ulterioare şi Legea privind învăţământul superior 84-52 din 26 ianuarie 1984, cu modificările şi completările ulterioare.

---

[10] http://fr.wikipedia.org/wiki/Code_du_sport_(France)
[11] fr.wikipedia.org/wiki/Sport_en_France
[12] http://www.sports.gouv.fr/index/acteurs-du-sport/role-du-ministere/le-cadre-legal-et-reglementaire-de
[13] http://www.sport-u.com/cmsms/uploads/file/doc_2008/projet_federal.pdf

Codul de Sport francez[14] face parte din categoria de coduri specializate conţinute în dreptul civil în care sunt reglementate sportul şi activităţile fizice pe baza legilor de sport în vigoare, fiind introduse şi dispoziţii cuprinse în Codul Educaţiei şi Codul de Sănătate Publică.

Societatea sportivă poate funcţiona dacă se află într-una din cele trei situaţii legiferate prin articolul L 122-2 din codul de Sport, şi anume:

- *dacă societatea sportivă este înfiinţată ca societate cu răspundere limitată – Sport Limited, având un singur asociat;*
- *dacă societatea sportivă este înfiinţată ca societate anonimă, cu obiect de activitate sportivă;*
- *dacă societatea sportivă este înfiinţată ca societate anonimă, cu obiect de activitate sportul profesionist.*

Considerăm prevederile articolului L.321-1 din Codul de Sport de o importanţă semnificativă pentru derularea în siguranţă a sportului şi a activităţilor sportive din Franţa, respectiv obligativitatea asociaţilor, societăţilor şi a federaţiilor sportive naţionale de a fi asigurate în vederea acoperirii cheltuielilor de răspundere civilă a angajaţilor, voluntarilor, arbitrilor şi judecătorilor.

Structura organizatorică denumită FF Sport U [15]are ca scop *„organizarea şi promovarea sportului şcolar şi universitar în rândul studenţilor din şcoli, universităţi şi instituţii de învăţământ superior, pe baza unor acorduri speciale încheiate cu sindicatele sportive şcolare pentru elevii din clasele posterioare bacalaureatului".* Atribuţiile FF Sport U derivă din conţinutul Proiectului Federal emis în mai 2009:[16]

- *„organizarea şi desfăşurarea competiţiilor sportive universitare prin deţinerea monopolului;*
- *decernarea premiilor sportului universitar: campion universitar al Franţei, campion universitar al academiei sau a instituţiei de învăţământ superior;*
- *facilitarea accesului studenţilor sportivi la competiţiile sportive universitare pe plan internaţional: Campionatele Mondiale, Jocurile Mondiale Universitare, Campionatele Europene;*
- *promovarea dublei excelenţe prin îmbinarea studiilor universitare cu practicarea sportului universitar de performanţă;*

---

[14] http://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do

[15] http://www.sport-u.com/cmsms/index.php?page=statutsT

[16] http://www.sport-u.com/cmsms/uploads/file/doc_2008/projet_federal.pdf

- *facilitarea accesului la mişcare la toate nivelurile de educaţie universitară pentru dezvoltarea personalităţii prin sport;*
- *întregirea nivelului educaţiei civice prin susţinerea voluntariatului în rândul studenţilor;*
- *dezvoltarea şi consolidarea relaţiilor de parteneriat, colaborare şi sprijin cu federaţiile sportive naţionale, europene (EUSA) şi internaţionale (FISU)".*

Pentru diversificarea ofertei sportive, FF Sport U colaborează cu reprezentanţi ai federaţiilor naţionale pe ramuri de sport în cadrul unor comisii mixte active, atât la nivel naţional, cât şi pe plan regional, sub forma comisiilor regionale comune.

În sistemul sportului universitar francez, structurile sportive ale FF Sport U cuprind asociaţiile sportive şi cluburile sportive universitare din instituţiile de învăţământ superior. Din punct de vedere organizatoric, în fiecare înstituţie de învâţământ superior există un comitet regional al sportului universitar constituit ca o asociaţie, sau după caz, există mai multe comitete departamentale de sport.

Asociaţiile sportive universitare şi cluburile sportive universitare din cadrul aceleiaşi instituţii de învăţământ superior sunt grupate în comitete regionale sportive (CR Sport U).

La toate întrunirile CR Sport U, în cadrul comitetului director sunt prezenţi cu statutul de consultanţi: rectorul institutului de învăţământ superior, directorul regional/departamental de sport şi preşedintele Comitetului Regional Olimpic şi sportiv.

Atribuţiile CR Sport U: *asigură cadrul necesar de punere în aplicare a strategiei FF Sport U la nivelul tuturor elementelor de structură şi infrastructură regională, elaborează şi susţine politica regională în domeniul sportului universitar, sprijină sau organizează după caz la cererea FF Sport U evenimente sportive universitare la nivel naţional şi internaţional.*

Formarea şi perfecţionarea resurselor umane tehnice este asigurată la nivelul federaţiilor naţionale pe ramuri de sport în colaborare cu instituţiile publice naţionale de formare profesională (art.221-2 din Codul de Sport).

Programele de formare pentru ocupaţii în activităţi fizice şi sportive includ instruirea în domeniul sportului pentru persoanele cu handicap (art.44 Decretul nr 86-495 din 14 martie 1986).[17]

Înfiinţarea unui centru de formare profesională în cadrul unei asociaţii sau societăţi sportive este aprobată de autoritatea administrativă la propunerea

---

[17] http://www.eps.ac-aix-marseille.fr/textes_creteil/asunss/14386d.html

reprezentanţilor federaţiilor naţionale pe ramuri de sport, după avizul dat de comisia Naţională a Sportului de Performanţă. Accesul la formare într-un asemenea centru este condiţionat de încheierea unui acord între beneficiar sau reprezentantul legal al acestuia şi asociaţia/societatea sportivă respectivă.

Punerea în aplicare a unei politici raţionale şi echilibrate de planificare regională în sport, recensământul complet al facilităţilor de sport, spaţii şi locuri de practică (SER), înfiinţate sub îndrumarea Ministerului Sportului, permit cunoaşterea detaliată a resurselor materiale sportive.

Datele SER[18] actualizate zilnic, disponibile online şi accesibile părţilor interesate, sunt un *,,instrument nepreţuit pentru suportul decizional în ceea ce priveşte crearea sau renovarea de facilităţi sportive".* De asemenea, redactarea atlasului de echipamente şi materiale sportive realizat de către Ministerul francez al Sportului în 2011, constituie primul inventar detaliat bazat pe o abordare cantitativă a tuturor componentelor resuselor materiale existente.

Structura organizatorică care operează gestionarea fondurilor de capital de la guvernele locale şi asociaţi este din 2006 Centrul Naţional de Dezvoltare Pentru Sport (NSDC).

Resursele financiare sunt asigurate din alocarea lunară a 10% din venitul net repartizat FF Sport U. Activele mobile aflate la dispoziţia FF Sport U sunt dobândite fie din cuantumul pensiilor personale de stat, fie din valoarea acţiunilor investite ale unor societăţi (conform O.G. din 2 niembrie 1945), sau din sume provenite din titlurile de valoare emise de Banca Naţională a Franţei. Capitalul mobil disponibil, sau achiziţionarea de alte valori mobile, poate fi aprobat spre utilizare de ministrul învăţământului superior, în funcţie de obiectivele strategice propuse de FF Sport U.

Resursele financiare ale federaţiei sunt grupate în venituri ordinare şi venituri extraordinare.

Veniturile ordinare *includ: contribuţiile încasate de la asociaţiile sportive afiliate, încasări din vânzarea de licenţe sportive, profituri încasate în urma desfăşurării evenimentelor sportive organizate de FF Sport U, subvenţii acordate de stat sau de alte organisme naţionale, resurse financiare de altă natură cu caracter anual şi permanent, titluri de valoare şi fonduri aparţinând FF Sport U.*

Cheltuielile ordinare sunt compuse din: *salarii şi indemnizaţii ale personalului FF Sport U, cheltuieli administrative şi cheltuieli pentru dezvoltarea sportului universitar.*

[18] http://www.sports.gouv.fr/index/acteurs-du-sport/role-du-ministere/le-cadre-legal-et-reglementaire-de

Veniturile extraordinare *sunt alcătuite din: donaţii, moşteniri, subvenţii cu destinaţie specială şi alte resurse.*

Cheltuielile extraordinare sunt plătite numai din veniturile extraordinare.

Controlul financiar se face conform legilor şi a reglementărilor în vigoare de către: ministru de interne, ministrul educaţiei naţionale sau de ministrul sportului.

Asociaţile sportive universitare sunt înfiinţate prin Decretul nr.86-495 din 14 martie 1986[19]. Pentru a putea funcţiona asociaţiile sportive universitare trebuie obligatoriu să fie afiliate FF sport U.

4.2.2. ASPECTE ORGANIZATORICE ALE SPORTULUI UNIVERSITAR PE PLAN NAȚIONAL

4.2.2.1. FEDERAȚIA SPORTULUI ȘCOLAR ȘI UNIVERSITAR

Conceptual, Federaţia Sportului Şcolar şi Universitar este pe de o parte o organizaţie sportivă naţională, reprezentând o structurare de resurse umane şi nonumane focusate pe îndeplinirea unor finalităţi previzionate, iar pe de altă parte este şi o instituţie, respectiv, o activitate socială structurată printr-un set de norme.

FSȘU urmărește cu prioritate căutarea dar mai ales afirmarea talentelor, mai ales pe planul activităţilor competiţionale sportive, atât la nivel naţional, cât şi la nivel internaţional. De asemenea, promovează prin acțiunile sale practicarea exercițiilor fizice, a activităților sportive, ca un drept al omului, integrate în educația generală și permanentă.

Potrivit Regulamentului de organizare și funcționare H.C.1201/30.11.2011, Federaţia Sportului Şcolar şi Universitar (FSȘU), este organ de specialitate al administraţiei publice centrale, cu personalitate juridică, care are drept scop asigurarea cadrului necesar, organizării, funcţionării şi dezvoltării performante a sportului şcolar şi universitar la nivelul tuturor elementelor sale de structură şi infrastructură. Norma juridică amintită reglementează (art.4, alin.(1), lit.a-z, alin.(2) şi alin. (3)) atribuţiile principale ale FSȘU, dintre care, din perspectiva lucrării noastre reţinem următoarele:[20]

a) *elaborează şi susţine strategia organizării şi dezvoltării activităţii sportive şcolare şi universitare şi reprezintă interesele MECTS în raport cu federaţiile sportive naţionale;*

---

[19] http://www.eps.ac-aix-marseille.fr/textes_creteil/asunss/14386d.html

[20] http://www.fssu.ro/wp-content/uploads/2016/10/Regulamentul-din-30.11.2011-de-organizare-si-functionare-a-Federatiei-Sportului-Scolar-si-Universitar.pdf

b) *propune MECTS politici publice în domeniul sportului şcolar şi universitar;*

c) *iniţiază şi propune MECTS proiecte de acte normative în domeniul sportului şcolar şi universitar;*

d) *iniţiază şi organizează programe şi acţiuni de atragere a elevilor şi studenţilor la practicarea sportului;*

e) *iniţiază acţiuni de promovare a sportului, componentă a educaţiei generale şi permanente;*

f) *coordonează, supraveghează şi controlează din punct de vedere metodologic structurile sportive şcolare şi universitare;*

g) *coordonează competiţiile sportive desfăşurate în unităţile şi instituţiile de învăţământ, organizate de asociaţiile sportive şcolare şi universitare;*

h) *elaborează, în colaborare cu federaţiile sportive naţionale, calendarul competiţiilor şcolare şi universitare pe ramură de sport;*

i) *sprijină sau organizează, după caz, competiţiile sportive şcolare şi universitare la nivel local, zonal şi naţional în colaborare cu inspectoratele şcolare şi instituţiile de învăţământ superior;*

j) *sprijină, în limitele sale de competenţă, participarea sportivilor legitimaţi la structurile sportive şcolare şi universitare în competiţiile naţionale oficiale pe ramură de sport;*

k) *asigură reprezentarea României la competiţiile oficiale organizate sub egida federaţiilor internaţionale ale sportului şcolar şi universitar, federaţii la care este afiliată, colaborând în acest sens cu federaţiile sportive naţionale;*

l) *propune spre aprobare MECTS structura anuală a alocaţiilor de la bugetul de stat;*

m) *repartizează bugetul pentru: activitatea proprie şi premierea performanţelor deosebite obţinute la competiţiile sportive internaţionale oficiale şcolare şi universitare;*

n) *exercită îndrumarea, supravegherea şi controlul, pe linie metodologică a activităţii sportive, asupra activităţii cluburilor sportive şcolare şi universitare;*

o) *colaborează cu Autoritatea Naţională pentru Sport şi Tineret în vederea elaborării şi susţinerii strategiei generale a organizării şi dezvoltării activităţii sportive din România.*

p) *colaborează cu organele administraţiei publice centrale şi locale cu atribuţii în domeniul sportului, cu instituţiile de cercetare şi cu unităţile sanitare de specialitate pentru susţinerea sportului pentru toţi şi de performanţă în unităţile şi instituţiile de învăţământ, pentru asigurarea unei eficienţe sporite pe linia*

supravegherii şi controlului, a formării şi perfecţionării specialiştilor din domeniul sportului, pentru corelarea finanţării activităţii sportive, prevenirea violenţei în sport şi combaterea dopajului în activitatea sportivă şcolară şi universitară;

q) *conlucrează cu Comitetul Olimpic şi Sportiv Român pentru pentru promovarea valenţelor educative ale olimpismului în activitatea sportivă şcolară şi universitară;*

r) *avizează oportunitatea înfiinţării centrelor naţionale de excelenţă sportivă;*

s) *supraveghează şi controlează respectarea de către structurile sportive şcolare şi universitare a dispoziţiilor legale în vigoare şi a prevederilor cuprinse în regulamentele de organizare şi funcţionare ale acestora, în ceea ce priveşte activitatea sportivă;*

t) *organizează sau sprijină, potrivit legii, formarea, pregătirea profesională şi perfecţionarea specialiştilor din domeniul sportului, conlucrând în acest scop cu instituţiile şi cu organismele de specialitate din ţară şi din străinătate;*

u) *sprijină organizarea şi promovarea cercetării ştiinţifice şi asistenţei medicale în domeniul sportiv;*

v) *promovează măsurile de prevenire, control şi reprimare a folosirii substanţelor interzise şi a metodelor neregulamentare, destinate să mărească în mod artificial capacitatea fizică a sportivilor sau să modifice rezultatele competiţiilor;*

w) *organizează evenimente în vederea promovării programelor de sport ;*

x) *adoptă măsuri pentru prevenirea şi combaterea violenţei la manifestările sportive;*

y) *reprezintă interesele MECTS în diferite organe şi organisme sportive internaţionale ale sportului şcolar şi universitar ;*

z) *negociază şi încheie acorduri, înţelegeri, protocoale şi alte documente de colaborare în domeniul sportului şcolar şi universitar cu organisme de specialitate din ţară şi străinătate;*

q) *organizează „Registrul naţional al performanţei sportive”.*

Resursele financiare ale Federaţiei Sportului Şcolar şi Universitar provin din:

- alocaţii de la bugetul de stat şi din fondurile alocate de MECTS;
- subvenţii de la ANS şi de la COSR;
- încasări de la manifestări sportive proprii, prestări servicii şi depturi de televiziune;
- sume provenite din transferul sportivilor elevi şi studenţi;

- încasări în condiţiile legii provenite din taxe, contracte de sponsorizare, reclamă şi publicitate sportivă precum şi din alte contracte încheiate cu parteneri români sau străini;
- vânzarea de însemne ale Federaţiei Sportului Şcolar şi Universitar şi materiale de specialitate;
- donaţii în bani sau materiale sportive provenite de la persoane fizice sau juridice române sau străine.

Analiza în structura organizatorică a FSSU, identifică relaţionarea cu următoarele structuri organizatorice:[21] *,,cluburile sportive şcolare, cluburile sportive universitare, federaţiile naţionale pe ramuri de sport, comisiile judeţene ale Federaţiei Sportului Şcolar, instituţiile de învăţământ superior de stat/private, Ministerului Educaţiei, Cercetării, Tineretului şi Sportului şi Comitetului Olimpic şi Sportiv Român".*

Aveam în România (conform Raportului de Audit al Performanței Sportive, întocmit de Curtea de Conturi) în 2013, 417 structuri sportive persoane juridice de drept public, din care[22]:

a) 276 de structuri/cluburi subordonate administrației publice centrale, astfel:
   - 48 în subordinea M.T.S.;
   - 220 în subordinea M.E.N.C.S. (70 Cluburi Sportive Şcolare, 89 Licee cu Program Sportiv, 35 Palate ale Copiilor/Cluburi Elevi, 29 Cluburi Sportive Universitare);
   - 8 în subordinea altor ministere.
b) 141 de structuri/cluburi subordonate administrației publice locale;
c) 69 de structuri sportive societăți pe acțiuni, persoane juridice;
d) 3 843 de structuri/cluburi sportive private.

În cadrul federațiilor sportive naționale în 2014 regăsim 7314 structuri sportive, 243 375 sportivi legitimați, 6861 antrenori, 5055 instructori și 8852 arbitri.[23]

---

[21] www.old.edu.ro/fssu.htm

[22] http://politicisport.ro/sportul-in-romania-si-organizarea-sistemului/

[23] file:///D:/I_3/Proiecte%20si%20activitate%20stiintifica%202007-2017_%20%20ELA/Carte%20_2_2017/Materiale%20carte_2/Strategia-Sportului-Scolar-si-Universitar-pentru-perioada-2016_2032.pdf

4.3. ASPECTE COMUNE, ASPECTE DIFERITE

Tabelul 4.1 *Aspecte comune şi diferite privind organizarea sportului universitar pe plan naţional şi internaţional (metoda comparativă România, Anglia, Canada şi Franţa)*

Organizare şi funcţionare	Aspecte comune pe plan naţional şi internaţional	Aspecte diferite pe plan naţional şi internaţional
Din punct de vedere organizatoric şi funcţional	- existenţa organigramei; - derularea activităţii sportive în cluburi sportive universitare de stat şi/sau private; - existenţa sportului universitar de performanţă şi a sportului pentru toţi practicat în mediul universitar; - existenţa organismelor naţionale pe ramuri de sport, respectiv federaţiile sportive naţionale; - atribuţiile derivate din legislaţia în vigoare a fiecărei ţări;	**Particulare pe plan naţional:** - sportul universitar subordonat MECTS numai printr-o structură a administraţiei pentru sport - ANST; - majoritatea structurilor sportive universitare sunt înfiinţate separat de înstituţiilor de învăţământ superior de profil/neprofil; - federaţiile sportive naţionale pe ramuri de sport implicate parţial în activitatea sportului universitar; **Particulare pe plan internaţional:** - sportul universitar din Anglia şi Canada este administrat separat de sportul şcolar prin câte o structură organizatorică distinctă; - activitatea sportivă universitară din Anglia de desfăşoară în universităţi, grupate pe 12 regiuni; - activitatea comisiilor cu atribuţii în dirijarea C.S.U. de tip work-shop din Anglia este adaptată ofertei educaţionale a universităţilor după nivelului comunităţilor locale; - activitatea sportivă universitară din Canada se derulează în universităţi grupate în 4 asociaţii regionale; - federaţiile naţionale pe ramuri de sport sunt implicate total în activitatea sportului universitar; - în Franţa, structurile organizatorice ale sportului universitar în cadrul aceleiaşi instituţii de învăţământ superior sunt grupate în Comitete Regionale Sportive sau Comitete Departamentale de Sport; - colaborarea FF Sport U cu federaţiile naţionale pe ramuri de sport pentru diversificarea ofertei sportive;

Tabelul 4.1 *(continuare)*

Organizare şi funcţionare	Aspecte comune pe plan naţional şi internaţional	Aspecte diferite pe plan naţional şi internaţional
Resurse umane	- resursele umane care asigură funcţionarea sportului universitar la nivel de sistem/instituţional provin din: studenţi la zi, profesori, antrenori, medici sportivi, psihologi sportivi, kinetoterapeuţi, nutriţionişti, ş.a.; - perfecţionarea resurselor umane tehnice prin participarea la diferite manifestări tematice, întruniri ale organismelor sportive de specialitate, autoperfecţionare;	**Particulare pe plan naţional:** - sunt cuprinşi în activitatea sportivă de performanţă studenţii la Zi, Fr, masteranzi, şi/sau doctoranzi; - posibilităţi limitate de bugetul alocat structurilor sportive pentru perfecţionarea resurselor umane tehnice; - diferenţe mari în conţinutul grilelor de promovare profesională între universităţile de profil şi a celor de neprofil; - în evaluarea structurilor sportive universitare disputa între valoarea performanţelor obţinute în ramurile de sport individuale şi jocurile de echipă; - Salariile sunt mici, motivaţia este inexistentă, ceea ce mai funcţionează se datorează strict pasiunii unor oameni dedicaţi: astfel am putea caracteriza activitatea sportivă din ţara noastră. Conceptele greşite după care lucrăm au ca rezultat oameni blazaţi, fără implicare şi iniţiativă şi un sistem nefuncţional. **Particulare pe plan internaţional:** - sunt cuprinşi în activitatea sportivă de performanţă numai studenţii, masteranzi, şi/sau doctoranzi la Zi; - implicarea în sistemul competiţional universitar din Anglia a studenţilor cu dizabilităţi; - în Anglia, studenţii sunt încurajaţi să-şi perfecţioneze abilităţile prin participarea la programele de voluntariat; - resursele umane tehnice din Anglia, pregătesc echipele reprezentative ale universităţilor pentru participarea la finala Campionatului Naţional Universitar cu mândrie, pe bază de voluntariat, fără câştig financiar - programele de sport canadiene se derulează cu asistenţă medicală sau paramedicală; - studenţii sportivi din Canada au acces direct la serviciile de refacere sportivă şi consiliere; - prin departamentele de sport, studenţii sunt implicaţi în exprimarea opiniilor cu privire la elaborarea programelor de studii; - în Canada existenţa centrelor de mare performanţă pentru pregătirea echipelor naţionale universitare; - în Franţa, obligativitatea prin Codul de Sport a asociaţilor, societăţilor şi a federaţiilor sportive naţionale de a fi asigurate în vederea acoperirii cheltuielilor de răspundere civilă a angajaţilor, voluntarilor, arbitrilor şi judecătorilor; - în Franţa programele de formare pentru ocupaţii în activităţi fizice şi sportive includ instruirea în domeniul sportului pentru persoanele cu handicap;

Tabelul 4.1 *(continuare)*

Organizare şi funcţionare	**Aspecte comune pe plan naţional şi internaţional**	**Aspecte diferite pe plan naţional şi internaţional**
Resurse financiare	- burse sportive şi academice; - încasări de la manifestări sportive proprii, prestări servicii şi drepturi de televiziune; - sume provenite din transferul sportivilor elevi şi studenţi; - încasări provenite din taxe, contracte de sponsorizare, reclama şi publicitate sportivă precum şi din contracte de parteneriate; - donaţii în bani sau materiale sportive de la persoane fizice sau juridice;	**Particulare pe plan naţional:** - alocaţii de la bugetul de stat şi din fondurile alocate de MECTS; - subvenţii de la ANST şi de la COSR; **Particulare pe plan internaţional:** - în Canada sportul universitar este sprijinit financiar de Guvernul Federal de la 1 milion de dolari în 1961 la peste 20 de milioane de dolari actual; - existenţa programului de sprijin financiar al studenţilor sportivi canadieni prin donaţii din partea absolvenţilor, a părinţilor sau a anumitor corporaţii; - premierea anuală a studenţilor sportivi din Canada în cadrul unui spectacol festiv cu peste 1000 de participanţi, - activele mobile ale FF Sport U: cuantumul pensiilor personale de stat, valoarea acţiunilor investite ale unor societăţi, sume provenite din titluri de valoare emise de Banca Naţională a Franţei;
Resurse materiale		**Particulare pe plan naţional:** - accesul limitat sau contra cost pe bazele materiale sportive insuficiente; - infrastuctura din sistemul naţional pentru educaţie fizică şi sport este în proporţie de 75% la nivelul anilor 1980; **Particulare pe plan internaţional:** - înfiinţarea în 2011de către Ministerul Sportului francez a atlasului de echipamente şi materiale sportive; - membrii afiliaţi la BUCS dispun pe teritoriul Angliei, de o bază materială sportivă în valoare de 20 de miliarde de lire sterline, care include: 145 de săli de fitness, 541 terenuri de tenis de câmp şi 139 de săli de sport; - în urma desfăşurării Campionatelor Naţionale British Universities Colleges and Sport în 2010, impactul economic generat s-a materializat în suma de 589.000 de lire sterline, iar impactul mass-media, a înregistrat suma de 190.000 de lire sterline; - calitatea bazei materiale din universităţile candiene a permis organizarea competiţiilor sportive de prestigiu J.O şi J.M;

Tabelul 4.1 *(continuare)*

Organizare şi funcţionare	**Aspecte comune pe plan naţional şi internaţional**	**Aspecte diferite pe plan naţional şi internaţional**
Din punct de vedere al strategiilor de dezvoltare	**Obiective comune:** - perfecţionarea antrenorilor şi a profesorilor; - susţinerea şi dezvoltarea voluntariatului; - promovarea dublei excelenţe prin îmbinarea studiilor universitare cu practicarea sportului universitar de performanţă; - atragerea de investiţii interne; - identificarea de noi oportunităţi pentru sport şi mişcare; - extinderea reţelelor de comunicare organizaţională; - îmbunătăţirea relaţiilor cu instituţiile de învăţământ superior; - identificarea de noi oportunităţi de integrare socială a sportivilor, după terminarea studiilor; - sprijinirea managerilor cluburilor sportive universitare; - îmbunătăţirea performanţelor; - implementarea pe piaţa muncii a cât mai multor studenţi absolvenţi; Lupta împotriva abandonului şcolar şi reducerea inegalităţilor sociale, culturale şi de sănătate;	**Obiective particulare pe plan naţional:** - strategiile de dezvoltare ale sportului universitar sunt desprinse din strategia generală de dezvoltarea a sportului din cadrul Sistemului Naţional de educaţie Fizică şi Sport; - reforma instituţională şi juridică în domeniul sportului; - elaborarea şi implementarea unui sistem eficient de selecţie, monitorizare şi promovare în cariera sportivă; - asigurarea resurselor necesare transformării sportului de performanţă într-un mecanism funcţional; **Obiective particulare pe plan internaţional:** - în Anglia, strategiile de dezvoltarea ale sportului universitar sunt elaborate pe baza recunoaşterii impactului sportului prin trei teme, şi anume: participare, performanţă şi competiţie; - accent pe rolul sportului în creşterea prestigiului universităţilor de profil, şi a celor de neprofil; - în Canada, strategiile de dezvoltare sunt elaborate în funcţie de misiunea, viziunea şi valorile promovate de Canadian Interuniversity Sport (CIS) raportate la evoluţia sportului universitar pe plan internaţional; - în Canada, participarea obligatorie a studenţilor sportivi la Programul Educaţional Anti-Drog şi Control Doping;

Abordarea problematicii sportului universitar în viziune multiculturală este o necesitate în vederea transferului de informaţii de management prin toate filierele posibile, ţinând cont de următoarele premise (Nicolescu, O., 2001[24], Burduş, E., 2004)[25]: *„premisa abordării sistemice care să identifice soluţionări practice pe baza determinărilor de natură economică, socială, politică şi tehnologică, premisa considerării dinamismului sistemelor de management, premisa alegerii celor mai eficiente mijloace într-un context situaţional, premisa că transferul de how-know managerial este mai rapid aplicabil decât îmbunătăţirea tehnologică şi premisa interrelaţionării eficiente între factorii sociali, culturali şi de mediu"*.

Încercarea de extrapolare a elementelor managementului comparat la specificul activităţii sportului universitar, precum și compararea caracteristicilor organizatorice particulare unor ţări în care regăsim elemente transferabile şi/sau comparabile considerate importante pentru investigaţie, pot conduce la îmbogăţirea cunoaşterii ştiinţifice.

În afară de România, sintezele studiului fac referiri la ţări în care organizarea sportului universitar conţine elemente transferabile, cum sunt Anglia din grupul ţărilor anglofone, Franţa din grupul ţărilor francofone, dar şi Canada, din America de Nord. (Tabelul 4.1)

4.4. CONCLUZII

Studiul comparativ privind organizarea sportului universitar pe plan internaţional şi naţional evidenţiază următoarele aspecte:

- ✓ sportul universitar este în primul rând o activitate care generează o serie de efecte: sănătate, stare de bine, formarea personalităţii, socializare, performanţă, ş.a. În acelaşi timp, sportul universitar generează o industrie în legătură cu produsele utilizate care se vând foarte bine, deoarece imaginea sportului amplifică şi imaginea altor produse, de asemenea este un fenomen social care creează locuri de muncă şi are un aport semnificativ în PIB (produsul intern brut);
- ✓ în România, sportul universitar este organizat şi condus împreună cu sportul şcolar de o singură structură organizatorică, Federaţia Sportului Şcolar şi Universitar (FSSU). Activitatea sportului universitar se derulează prin structurile sportive universitare, care funcţionează separat de structurile organizatorice din instituţiile de învăţământ superior de profil, şi a celor de neprofil;

[24] Nicolescu, O., (2001) – *Sistemul informaţional managerial al organizaţiei*, Editura Economică, București

[25] Burduş, E., (2004) – *Management comparat internaţional*, ediţia a II-a, Editura Economică, București

- ✓ în Franţa, Federaţia Sportului Şcolar şi Universitar (FF Sport U) reuneşte elevii şi studenţii pentru practicarea activităţii sportive într-un cadru organizat pe diferite nivele, în structuri organizatorice cum sunt: asociaţiile sportive şcolare şi universitare, comitetele regionale şi departamentale ale sportului universitar şi federaţiile naţionale pe ramuri de sport;
- ✓ în Anglia tot o singură structură organizatorică, British Universities Colleges and Sport (BUCS), organizează şi conduce activitatea sportivă universitară din colegii şi universităţi, împărţite pe 12 regiuni geografice;
- ✓ în Canada, tot o singură structură organizatorică U Sports coordonează activitatea sportului universitar grupată în 4 Asociaţii Sportive Regionale;
- ✓ referitor la componenţa resurselor umane tehnice care activează în sportul universitar am remarcat în ţările studiate asemănarea mediilor din care provin aceştia şi a criteriilor de selecţie aplicate pentru recrutarea lor;
- ✓ în comparaţie cu România, apar diferenţieri în privinţa facilităţilor acordate de Anglia, Canada şi Franţa în ceea ce priveşte posibilităţile de perfecţionare a resurselor umane tehnice, salariile şi posibilitățile de dezvoltare profesională;
- ✓ formarea şi perfecţionarea resurselor umane tehnice în Franţa este asigurată la nivelul federaţiilor naţionale pe ramuri de sport în colaborare cu instituţiile publice naţionale de formare profesională (art.221-2 din Codul de Sport francez);
- ✓ statutul de antrenor specializat într-o ramură de sport presupune în Anglia periodic un control adecvat din punct de vedere civic de cetăţean fără cazier, şi din punct de vedere al specificului ramurii de sport pentru care optează;
- ✓ standardul de coaching în Canada este în continuă creştere, fapt reflectat prin existenţa de centre de mare performanţă pentru pregătirea echipelor sportive universitare naţionale (National Team High Performance Centers),16 universităţi au site-uri, în timp ce două universităţi sunt cuprinse în centrul naţional de excelenţă pentru antrenori – National Coaching Centres of Excellence;
- ✓ un aspect important în sportul universitar din Anglia, Franţa şi Canada îl reprezintă promovarea voluntariatului atât în rândul studenţilor, cât şi în rândul cadrelor didactice, lucru care este benefic creşterii motivaţiei pentru participarea la mişcare sub diferite forme şi care diminuează cheltuielie pentru pregătirea, organizarea şi desfăşurarea competiţiilor sportive universitare de orice nivel;
- ✓ în comparație cu țările studiate, în România infrastuctura din sistemul naţional pentru educaţie fizică şi sport este în proporţie de 75% una de nivelul anilor 1980;

✓ interesante sunt şi reperele despre criteriile de elaborare ale strategiilor de dezvoltare ale sportului universitar în ţările studiate:

- în Anglia strategiile de dezvoltarea ale sportului universitar sunt elaborate pe baza recunoaşterii impactului sportului prin trei teme: participare, performanţă şi competiţie;

- în Canada strategiile de dezvoltare sunt elaborate în funcţie de misiunea, viziunea şi valorile promovate de U Sports;

- în Franţa şi România strategiile de dezvoltare ale sportului universitar sunt comune cu cele cuprinse în strategia generală de dezvoltarea a educaţiei fizice şi sportului pe plan naţional.

✓ Comitetul Internaţional Olimpic (CIO), Organizaţia Naţiunilor Unite (ONU), Organizaţia Naţiunilor Unite pentru Educaţie, Ştiinţă şi Cultură (UNESCO) şi Consiliul Europei adoptă o poziţie fermă în privinţa implicării în multe ţări a politicii în organizarea şi funcţionarea sportului, menţionând că singura modalitate prin care sportul poate continua să funcţioneze apolitic, este varianta ca structurile organizatorice sportive să fie total independente de guvernul ţării în care activează

BIBLIOGRAFIE

1. Popa, M.,(2012) – *Strategii de optimizare a nivelului sportului universitar românesc* – Teză doctorat, Universitatea din Pitești, p.86
2. ***https://www.bucs.org.uk/page.asp?section=16983&sectionTitle=About+Us
3. ***https://www.bucs.org.uk/page.asp?section=18781&sectionTitle=BUCS+Strategy+2013-17
4. ***http://www.inbrief.co.uk/#sports-law
5. ***http://www.bucs.org.uk/page.asp?section=15372&sectionTitle=NGB+and+Community+Partnerships
6. ***https://en.wikipedia.org/wiki/U_Sports#2016_rebrand
7. ***http://pixdesign.tv/General/USPORTSAGM17EN/index.html?r=2
8. ***http://pixdesign.tv/General/USPORTSAGM17EN/index.html?r=2
9. ***http://www.sport-u.com/index.php?page=qui-sommes-nous
10. ***http://fr.wikipedia.org/wiki/Code_du_sport_(France)
11. ***fr.wikipedia.org/wiki/Sport_en_France
12. ***http://www.sports.gouv.fr/index/acteurs-du-sport/role-du-ministere/le-cadre-legal-et-reglementaire-de
13. ****http://www.sport-u.com/cmsms/uploads/file/doc_2008/projet_federal.pdf
14. ***http://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do
15. ***http://www.sport-u.com/cmsms/index.php?page=statuts
16. ***http://www.sport-u.com/cmsms/uploads/file/doc_2008/projet_federal.pdf
17. ***http://www.eps.ac-aix-marseille.fr/textes_creteil/asunss/14386d.html
18. ***http://www.sports.gouv.fr/index/acteurs-du-sport/role-du-ministere/le-cadre-legal-et-reglementaire-de
19. ***http://www.fssu.ro/wp-content/uploads/2016/10/Regulamentul-din-30.11.2011-de-organizare-si-functionare-a-Federatiei-Sportului-Scolar-si-Universitar.pdf
20. ***http://www.fssu.ro/wp-content/uploads/2016/10/Regulamentul-din-30.11.2011-de-organizare-si-functionare-a-Federatiei-Sportului-Scolar-si-Universitar.pdf
21. ***www.old.edu.ro/fssu.htm
22. ***http://politicisport.ro/sportul-in-romania-si-organizarea-sistemului/
23. ***file:///D:/I_3/Proiecte%20si%20activitate%20stiintifica%202007-2017_%20%20ELA/Carte%20_2_2017/Materiale%20carte_2/Strategia-Sportului-Scolar-si-Universitar-pentru-perioada-2016_2032.pdf
24. Nicolescu, O., (2001) – *Sistemul informaţional managerial al organizaţiei*, Editura Economică, Bucureşti
25. Burduş, E., (2004) – *Management comparat internaţional*, ediţia a II-a, Editura Economică, Bucureşti

CAPITOLUL 5

STUDIU COMPARATIV PRIVIND ORGANIZAREA SISTEMULUI COMPETIȚIONAL AL SPORTULUI UNIVERSITAR PE PLAN INTERNAŢIONAL ŞI NAŢIONAL

5.1. SISTEMUL COMPETIȚIONAL AL SPORTULUI UNIVERSITAR PE PLAN INTERNAȚIONAL

Pe plan internaţional sistemul competiţional al sportului universitar este organizat de FISU în colaborare cu cele cinci Asociaţii Sportive Universitare Continentale. Competiţiile universitare desfăşurate la nivel internaţional sunt:

5.1.1. UNIVERSIADA DE VARĂ

Competiţia sportivă Universiada, a doua ca importanţă după Jocurile Olimpice, reprezintă deopotrivă o manifestare sportivă universitară internaţională şi un festival cultural, organizat din doi în doi ani impari în diferite oraşe ale lumii.

Admițând motto-ul *„excelenței în minte și corp"*, Universiada de vară încorporează aspecte educaționale și culturale în 12 zile de concursuri sportive, permițând studenților din întreaga lume să sărbătorească orașul gazdă într-un adevărat spirit de prietenie și sportivitate. Singurul eveniment multi-sport de vară din lume care conectează studenții la nivel academic și sporiv în cadrul a 14 ramuri de sport obligatorii și până la 3 ramuri de sport opționale. O caracteristică importantă o reprezintă faptul că voluntarii și participanții sunt studenți, în general de aceeași vârstă. Evenimentul este difuzat în zilele noastre de mai mult de 100 de canale TV.

Universiada de vară a debutat în 1959 la Torino cu întrecerea unui număr de 985 de participanţi, apoi numărul participanţilor a crescut în 1999 la Palma de Mallorca, Spania la 4034 studenţi-sportivi din peste 112 de ţări, cel mai mare număr fiind înregistrat în 2011 la Shenzhen, când au concurat 13 500 de participanţi din 149 de ţări.[1]

[1] www.fisu.net/en/Statistics

Dinamica numărului ramurilor de sport, a țărilor participante și a numărului de participanți este prezentată cu ajutorul Figurilor 5.1,5.2 şi 5.3.

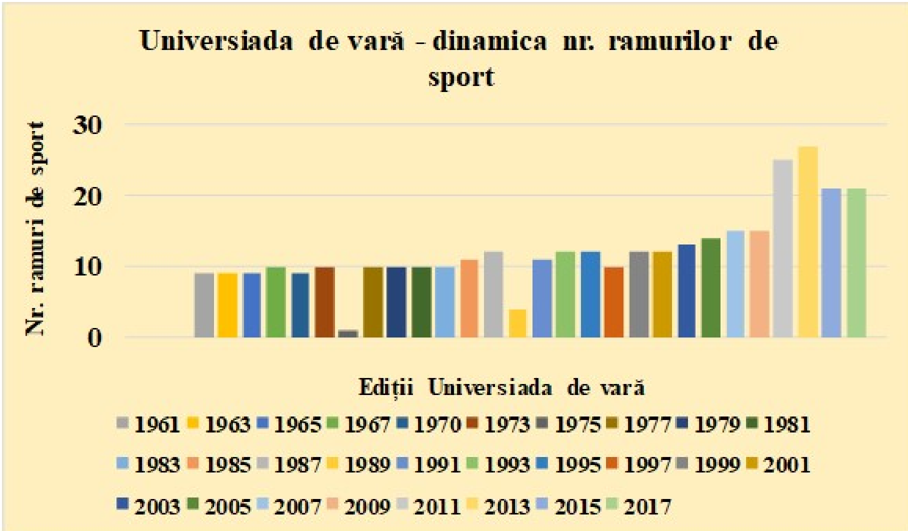

Figura 5.1 *Dinamica nr. ramurilor de sport la ediţiile Universiadei de vară 1961-2017 (www.fisu.net/en/Statistics)*

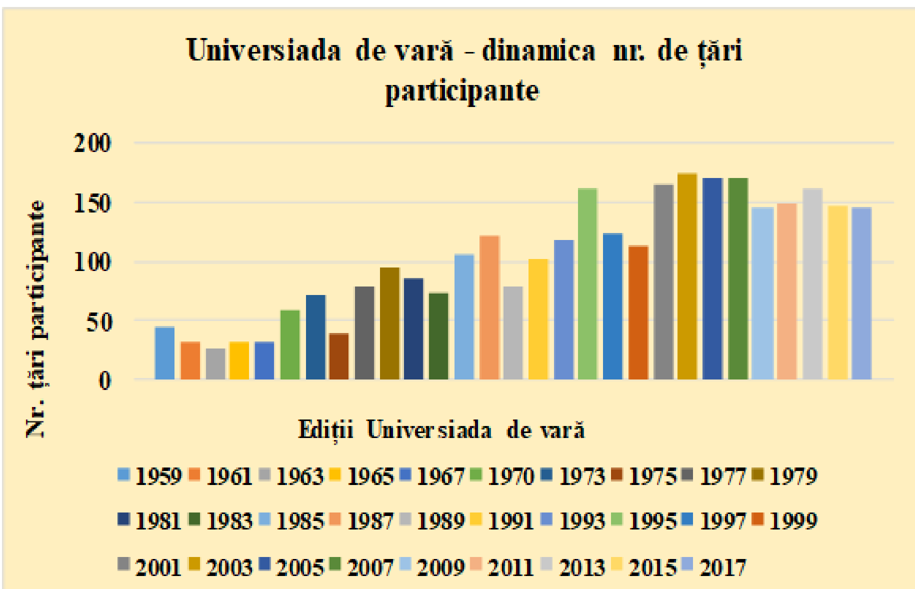

Figura 5.2 *Dinamica nr. de țări participante la Universiada de vară 1959-2017 (www.fisu.net/en/Statistics)*

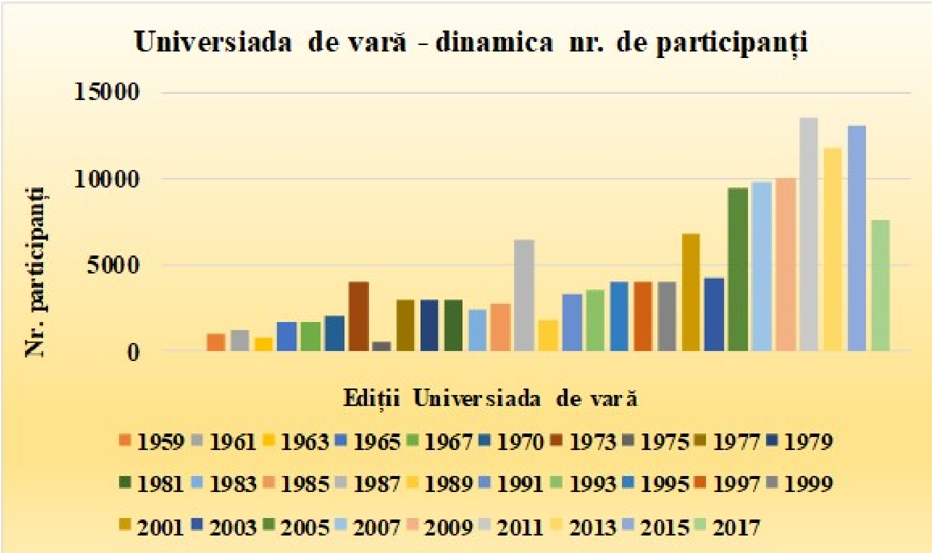

Figura 5.3 *Dinamica nr. total de participanţi/ediţie la Universiada de vară 1959-2017 (www.fisu.net/en/Statistics)*

5.1.2. UNIVERSIADA DE IARNĂ

Succes a avut şi competiţia sportivă universitară internaţională Universiada de iarnă. Statisticile arată că în anul 1958 în cadrul săptămânii sportive de la Zell am See, Austria, la întrecerile sportive au participat 98 de studenţi sportivi, în anul 2001 la Zakopane, Polonia, au concurat 1007 participanţi din 41 tări, în 2009 la Universiada de Iarnă de la Harbin, China, au participat 2831 studenţi sportivi din 44 ţări, iar în 2011 la Universiada de Iarnă de la Erzurum,Turcia au concurat 1880 studenţi sportivi, din 57 ţări.[2]

Evenimentul, difuzat de mai mult de 100 de canale TV în jurul lumii pe parcursul a 11 zile derulează competiții la 8 ramuri de sport obligatorii și până la 3 ramuri de sport opționale, la care sunt prezenți între 1500-300 de voluntari, alături de peste 2500 de sportivi din peste 50 de țări.

Pentru conturarea imaginii acestui eveniment, se prezintă dinamica numărului de ţări participante şi dinamica numărului total al participanţilor la ediţiile Universiadei de iarnă în perioada 1983-2017. (Figurile 5.4 şi 5.5)

[2] www.fisu.net/en/Statistics

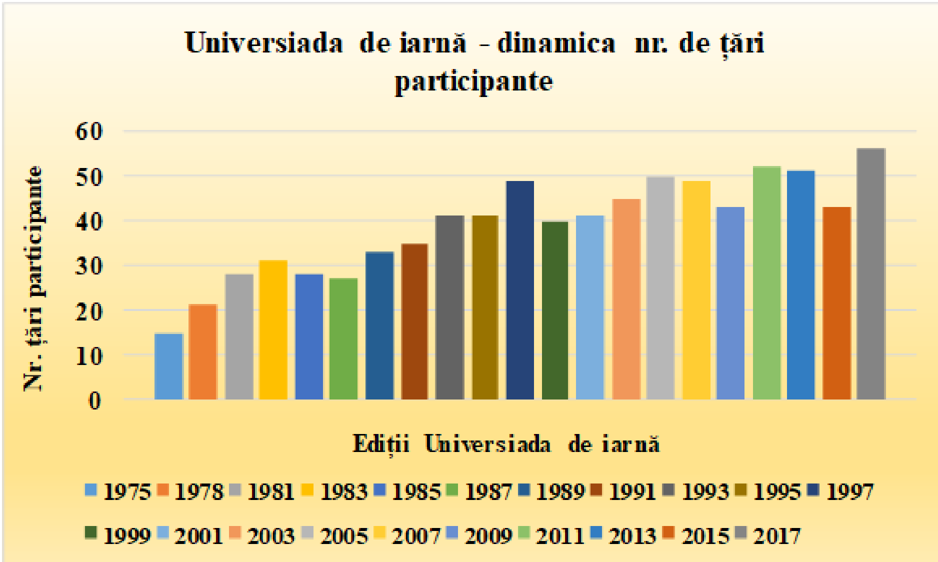

Figura 5.4 *Dinamica nr.ţări participante la Universiada de iarnă 1975-2017(www.fisu.net/en/Statistics)*

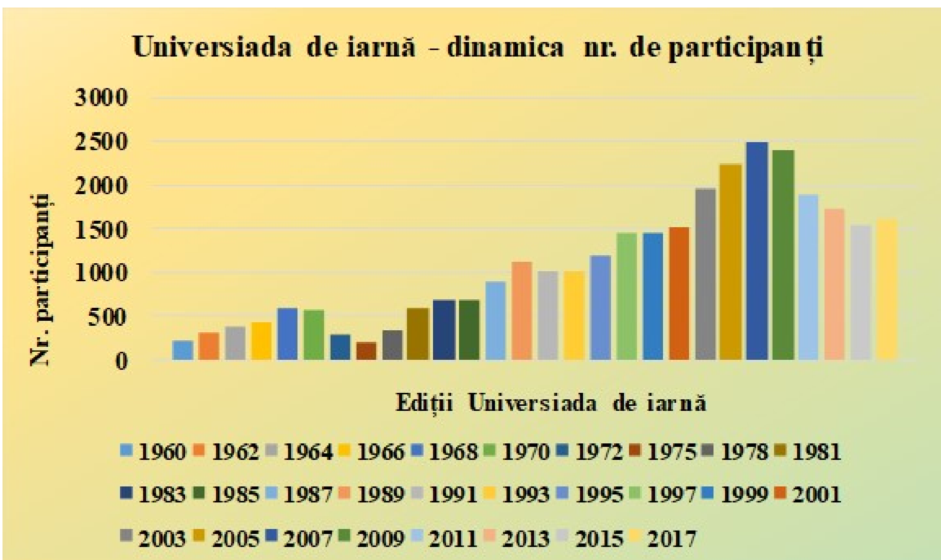

Figura 5.5 *Dinamica nr. total participanţi la Universiada de iarnă 1960-2017 (www.fisu.net/en/Statistics)*

5.1.3. CAMPIONATELE MONDIALE UNIVERSITARE

Campionatele Mondiale Universitare reprezintă laboratoarele FISU, poarta de acces către experimentarea și implementarea de programe sportive noi. Astfel, integrarea unuei ramuri de sport într-un eveniment FISU se face prin programul World University Championships, urmând o procedură specifică.[3]

În 2012, netballul este pentru prima dată inclus în programul FISU ca ramură sportivă, oferind jucătorilor de top posibilitatea de a participa la un turneu mondial. Având în vedere că WUC au loc la fiecare doi ani, FISU poate evalua popularitatea și evoluția ramurilor de sport și poate contribui la dezvoltarea unor bune practici. De exemplu, din 2012, FISU este un partener cheie al Federației Internaționale de Baschet (FIBA) în dezvoltarea și promovarea unei noi ramuri de sport: baschet 3x3.

După ce o ramură de sport a fost inclusă în mod constant în programul World University Championships, acesta poate deveni parte a programului Universiadei. Acest proces permite FISU să evalueze interesul asociațiilor membre în ramurile de sport, cum a fost cazul judo-ului, tenisului de masă și, mai recent, taekwondo-ului.

Programul Campionatelor Universitare Mondiale poate fi schimbat și include în prezent 37 de ramuri de sport din următoarele categorii: ramuri de sport individuale / de echipă, ramuri de sport interioare / exterioare, ramuri de sport de luptă, ramuri de sporturi de minte și ramuri de sport de vară/iarnă.

În afara celor trei evenimente importante, FISU aprobă şi sprijină organizarea şi desfăşurarea la scară mai redusă şi a altor manifestări sportive universitare internaţionale, cum sunt:

a) World University League, organizată începând cu 2015 la ramurile de sport baschet 3x3, rugby 7 și fotbal, ca urmare a maximizării de către FISU a potențialului mişcării sportive universitare.[4]

b) Sell Student Games[5], cea mai mare manifestare sportivă universitară anuală din ţările baltice. Această manifestare sportivă începe în 1923, după stabilirea unui acord extins de cooperare la nivelul organizațiilor studențești din Finlanda, Estonia, Letonia și Lituania, care a condus la primul concurs regional pentru studenți pentru studenții din țările respective din Tartu, Estonia. Concursurile au durat până în 1940, când ultimele jocuri de iarnă au avut loc înainte ca legăturile dintre statele baltice să fie întrerupte de cel de-al doilea război

---

[3] http://www.fisu.net/events/world-university-championships
[4] http://www.fisu.net/events/world-university-leagues
[5] http://www.sell-studentgames.com/2011/index.php?lng=eng&categoryid=43

mondial. În această perioadă au fost organizate separat jocuri de vară, jocuri de iarnă și turnee de șah. După ce țările baltice au devenit din nou independente, tradiția concurenței a fost restaurată într-o întâlnire din aprilie 1997, iar jocurile SELL au fost organizate în 1998 în Tartu. Concursul a fost deschis tuturor studenților din întreaga lume de atunci.[6]

În 2017 la ediţia 33 de la Riga, Latvia, s-au întrecut la 15 ramuri de sport 13 țări cu peste 1500 de studenți din 65 de universități.

c) Master`U BNP Paribas, turneul internaţional de tenis de câmp, creat în 2006 de către Federația Franceză de Sport, Federația Franceză de Tenis, în parteneriat cu BNP Paribas, se vrea o referință în lumea tenisului universitar.[7]

Formula sa originală, un fel de mixt între Cupa Fed și Cupa Davis, permite adunarea a 3 jucători și 3 jucătoare în cadrul aceleiași echipe pentru o confruntare în 7 meciuri: 2 meciuri la feminun, 2 meciuri la masculin, 1 meci dublu feminin, 1 meci dublu masculin și 1 meci dublu mixt, decisiv în cazul egalității la sfârșitul primelor 6 meciuri.

După două ediții la Colombes, lângă Paris, cu participarea a șase națiuni, Master' U BNP Paribas a trecut o etapă importantă în Poitiers 2008 și 2009, cu bun venit celor 8 echipe naționale și sosirea echipelor Statelor Unite ale Americii și a echipelor naționale din China. Astfel, organizatorii oferă o dimensiune internațională acestui eveniment, cu obiectivul este de a continua să primească noi națiuni în vederea dezvoltării tenisului de câmp universitar. În anul 2017 va avea loc ediţia a 12-a.

5.2. ASPECTE PARTICULARIZATE ALE SISTEMULUI COMPETIȚIONAL AL SPORTULUI UNIVERSITAR PE PLAN INTERNAȚIONL

5.2.1. ASPECTE ORGANIZATORICE ALE SISTEMULUI COMPETIȚIONAL AL SPORTULUI UNIVERSITAR ÎN ANGLIA

BUCS organizează anual peste 50 de campionatelor sportive universitare, în care participă 2,3 milioane de studenţi din universităţi şi colegii. În sezonul competiţional 2009-2010, în cadrul a 16 ligi sportive au concurat peste 4000 de echipe.

[6] https://en.wikipedia.org/wiki/SELL_Student_Games
[7] http://www.master-u-bnpparibas.com/index.php/en/genesis/

Motivaţia pentru participarea la sport a studenţilor din universităţi şi colegii este impresionantă, fiind evidenţiată prin următoarele aspecte:[8]

- *„unul din patru studenţi participă sistematic la o activitate fizică;*
- *BUCS oferă studenţilor posibilitatea de a practica mişcarea în 50 de ramuri de sport;*
- *41% din componenţa echipelor sportive universitare sunt femei;*
- *în campusurile universităţilor îşi desfăşoară activitatea 4000 de echipe sportive, cu cea mai mare participare în ramurile de sport: rugby, fotbal şi hockey;*
- *constant peste 100.000 de studenţi concurează anual în 150 de competiţii sportive universitare, ligi sportive şi alte evenimente organizate de BUCS;*
- *comparativ cu 21% din populaţia comunităţilor locale, 36% din populaţia studenţilor este activă fizic;*
- *58% dintre sportivii echipei reprezentative a Angliei, care au concurat în cadrul Jocurilor Olimpice din 2008 la Beijing au provenit din universităţi şi colegii;*
- *67% dintre utilizatorii bazelor materiale sportive ale universităţilor sunt studenţi, 26% fac parte din populaţia comunităţii locale, şi 8% din utilizatorii bazelor materiale sportive ale universităţilor aparţin staff-ului".*

Calendarul competiţional al British Universities and Colleges Sport (BUCS)[9] include competiţii sportive universitare, structurate astfel:

a) *campionate naţionale individuale*, organizate pe 12 ramuri de sport clasice şi 20 de ramuri de sport adiţionale;

b) *campionate naţionale pe echipe*, desfăşurate cu maxim 16 echipe/ramură de sport, la 8 ramuri de sport clasice şi 17 ramuri de sport adiţionale, cu excepţia ramurilor de sport volei şi tenis de masă feminin;

c) campionatele tip Ligă, care se desfăşoară la 9 ramuri de sport clasice şi 6 ramuri de sport adiţionale.

Prin programele sale de sport universitar, BUCS oferă oportunităţi şi pentru studenţii cu dizabilităţi, pentru practicarea următoarelor ramuri de sport:

- *înot* – campionat de cursă lungă şi campionat de cursă scurtă;
- *atletism* – în colaborare cu UK Atletics, în cadrul unor probe din atletism, studenţii cu dizabilităţi pot concura cu studenţii fără dizabilităţi;
- *tenis de masă* – ramură de sport cu puţine solicitări;
- *tir cu arcul* – ramură de sport la care se desfăşoară campionate sportive universitare indoor şi outdoor.

[8] http://en.wikipedia.org/wiki/British_Universities_and_Colleges_Sport
[9] HThttp://c1593.r93.cf3.rackcdn.com/General_Regs_1.pdfTH

Ramurile de sport practicate sub egida BUCS de studenţii cu dizabilităţi, sunt validate de National Governing Body (britanic sau internaţional), iar regulamentele sunt adaptate în funcţie de gradul handicapului, pe sexe. De asemenea, există o decizie instituţională în privinţa introducerii cel puţin a unui student cu dizabilităţi în echipa sportivă reprezentativă a universităţii.

5.2.2. ASPECTE ORGANIZATORICE ALE SISTEMULUI COMPETIȚIONAL AL SPORTULUI UNIVERSITAR ÎN CANADA

Pe plan naţional[10], în fiecare an, începând din septembrie până în martie, peste 12.000 de studenţi sportivi din universităţile canadiene afiliate celor patru Asociaţii Sportive Universitare Regionale, participă în cadrul a 12 ramuri de sport la aproape 3000 de evenimente sportive. Acest lanţ de evenimente sportive culminează cu disputarea titlului de Campion Naţional Universitar pe ramuri de sport, individual şi pe echipe, separat masculin şi feminin.

5.2.3. ASPECTE ORGANIZATORICE ALE SISTEMULUI COMPETIȚIONAL AL SPORTULUI UNIVERSITAR ÎN FRANȚA

Sistemul competiţional al sportului universitar din Franţa elaborat în cadrul FF Sport U este structurat pe mai multe tipuri de competiţii: Campionat naţional pentru ramuri de sport individuale, Campionat naţional pentru ramuri de sport colective, Cupa Franţei şi alte tipuri de competiţii.

Campionatul naţional pentru ramurile de sport colective se derulează pe nivele de performanţă, astfel:[11]

- Naţionala I de elită, unde concurează între 8-24 de echipe în baza rezultatelor obţinute în sezoanele precedente; finala se dispută între 4 echipe la fotbal şi rugby şi 6 echipe la handbal, baschet şi volei;
- Naţionala II, cu participarea a 16 echipe după cotele de participare stabilite
anual; în finală intră 4 echipe la rugby şi fotbal şi 8 echipe la la handbal, baschet şi volei;
- Campionatul Şcoală de nivel III, unde se întrec 16 echipe; finala se dispută cu 4 echipe la rugby şi fotbal şi 8 echipe la la handbal, baschet şi volei;

[10] http://english.cis-sic.ca/information/about_cis/programs-services
[11] http://www.sport-u.com/cmsms/uploads/file/dp_2011/SPORTS_CO_2012.pdf

- Campionate promoţionale, desfăşurate în funcţie de înscrierea la ramurile de sport modificate: volei, rugby sau baschet 3x3, 4x4, ş.a.

Referitor la ramurile de sport individuale, fiecare asociaţie sportivă universitară poate participa la campionatul naţional universitar în peste 32 de ramuri de sport, individual sau cu maxim 2 echipe pe fiecare nivel de competiţie.[12]

5.2.4. ASPECTE ORGANIZATORICE ALE SISTEMULUI COMPETIȚIONAL AL SPORTULUI UNIVERSITAR PE PLAN NAȚIONAL

Calendarul competiţional universitar este alcătuit de către preşedintele *Federaţiei Sportului Şcolar şi Universitar*, în colaborare cu reprezentanţii federaţiilor de specialitate pe ramurile de sport la care se desfăşoară competiţii sportive la nivel universitar.

În anul 2015 conducerea Ministerului Educației și Cercetării Științifice , la propunerea FSSU a aprobat organizarea si desfășurarea finalelor naționale ale campionatelor universitare la un număr de 18 ramuri de sport, conform calendarului sportiv.

Competiţiile din calendarul competiţional universitar se desfăşoară anual pe parcursul întregului an universitar, separat masculin şi feminin, după următoarea structură: etapa pe universitate, etapa – centru universitate şi etapa finală.

5.3. CONCLUZII

Studiul şi analiza sistemelor competiţionale pe plan naţional şi internaţional au permis concluzionarea aspectelor următoare:

- ✓ pe plan internaţional sistemul competiţional universitar organizat de FISU în colaborare cu cele cinci Asociaţii Sportive Universitare Continentale, cuprinde competiţii de vară şi de iarnă, organizate pe ramuri de sport individuale şi colective, olimpice şi neolimpice; În sprijinul acestei afirmaţii, din analiza statistică a celor 29 de ediţii ale Universiadei de vară studiate, se subliniază următoarele aspecte: *numărul de ţări participante a crescut de la 45 în 1959 la 170 de ţări, în 2007; numărul de participanţi a evoluat de la 713 în 1963, la 13500 în 2011; numărul de ramuri de sport s-a mărit de la 4 în 1989, la 25 în 2011.*
- ✓ în afara celor trei evenimente importante, FISU aprobă şi sprijină organizarea şi desfăşurarea la scară mai redusă şi a altor manifestări sportive universitare internaţionale, cum sunt: *World University League*, organizată

[12] http://www.sport-u.com/cmsms/uploads/file/dp_2011/SPORTS_IND_2012.pdf

începând cu 2015 la ramurile de sport baschet 3x3, rugby 7 și fotbal*; Sell Student Games,* cea mai mare manifestare sportivă universitară anuală din ţările baltice, ajunsă în 2017 la ediţia 33; *Master`U BNP Paribas,* turneul internaţional de tenis de câmp organizat de Federaţia Sportului Universitar din Franţa. În anul 2011 a avut loc ediţia a 6-a, unde s-au întrecut 8 ţări şi *International Regatta,* cea mai mare competiţie universitară de canotaj din Franţa. Ediţia 28 din 2010 s-a derulat cu 11 delegaţii internaţionale şi 16 delegaţii naţionale.

✓ calendarele competiţionale ale sportului universitar din Anglia, Franţa şi Canada disponibile şi actualizate permanent pe sit-urile organismele naţionale de specialitate, sunt elaborate şi realizate cu colaborarea şi sprijinul federaţiilor naţionale pe ramuri de sport;

✓ competiţiile universitare din ţările studiate sunt structurate pe niveluri performanţiale în funcţie de calendarul FISU, în vederea pregătirii corespunzătoare pentru participarea cu eficienţă şi eficacitate la competiţiile universitare pe plan internaţional şi obţinerea rezultatelor previzionate;

✓ printr-o decizie instituţională în Anglia, în metodologia de alcătuire a echipelor reprezentative ale universităţilor, este menţionată obligaţia de introducere a cel puţin unui student sportiv cu dizabilităţi în componenţa echipelor reprezentative;

✓ în calendarele competiţionale pe ramuri de sport editate de federaţiile naţionale din România sunt menţionate numai competiţiile sportive universitare internaţionale: *Jocurile Mondiale Universitare şi/sau Campionatele Mondiale Universitare;*

Din analiza privind derularea competiţiilor din calendarul naţional universitar 2016 se constată următoarele[13]:

- cele 29 de cluburi sportive universitare au participat la întreceri în cadrul a 20 de Campionate Naționale Universitare la 14 ramuri de sport;
- numărul redus de participanţi la anumite ramuri de sport care generează anularea etapei pe centru universitar;
- activitatea sportivă de performanţă a studenţilor pe ramuri de sport nu este sprijinită financiar de la bugetul Federaţiei Sportului Şcolar şi Universitar, ci se derulează prin structurile sportive din care provin studenţii sportivi, adică: cluburile sportive universitare şi cluburile sportive municipale, de stat sau private;
- desfăşurarea competiţiilor sportive universitare are loc pe bazele sportive din 13 instituţii de învăţământ superior, dintre care 3 aparţin instituţiilor de

[13] http://www.fssu.ro/ro/su-anul-2016/

învăţământ superior de profil de stat, 2 instituții de învățământ superior private, iar 8 sunt instituţii de învăţământ superior de neprofil;

- ramurile de sport cu popularitate în rândul studenților sunt: baschet 3+3 M și F, volei pe plajă M și F, atletism M și F și fotbal M;
- ramurile de sport cu participare redusă sunt: schi alpin, snowboard, rugby7, handbal M și F;

BIBLIOGRAFIE

1. ***www.fisu.net/en/Statistics
2. ***www.fisu.net/en/Statistics
3. ***http://www.fisu.net/events/world-university-championships
4. ***http://www.fisu.net/events/world-university-leagues
5. ***http://www.sell-studentgames.com/2011/index.php?lng=eng&categoryid=43
6. ***https://en.wikipedia.org/wiki/SELL_Student_Games
7. ***http://www.master-u-bnpparibas.com/index.php/en/genesis/
8. ***http://en.wikipedia.org/wiki/British_Universities_and_Colleges_Sport
9. ***http://c1593.r93.cf3.rackcdn.com/General_Regs_1.pdf
10. ***http://english.cis-sic.ca/information/about_cis/programs-services
11. ***http://www.sport-u.com/cmsms/uploads/file/dp_2011/SPORTS_CO_2012.pdf
12. ***http://www.sport-u.com/cmsms/uploads/file/dp_2011/SPORTS_IND_2012.pdf
13. ***http://www.fssu.ro/ro/su-anul-2016/

CAPITOLUL 6

STUDIU PRIVIND BILANŢUL PARTICIPĂRII STUDENŢILOR ROMÂNI LA UNIVERSIADA DE VARĂ ÎN PERIOADA 1959-2017

6.1. IPOTEZA, SCOPUL ȘI OBIECTIVELE STUDIULUI

Studiul dinamicii rezultatelor înregistrate de studenţii sportivi români în competiţia sportivă Universiada de vară, poate reflecta progresele, stagnările sau regresele performanţiale în perioada 1959–2017. Cunoaşterea obiectivă a acestor fenomene şi localizarea lor temporală pot reprezenta în perspectivă pârghii de acţiune pentru stimularea participării în competiţiile sportive universitare şi pentru crearea condiţiilor de îmbunătăţire a performanţelor.

Studiul privind bilanţul participării studenţilor români la Universiada de vară în perioada 1959-2017 are ca scop determinarea nivelului performanţial al tuturor rezultatelor pe plan internaţional şi evidenţierea acestora la patru ramuri de sport considerate semnificative pentru fundamentarea premiselor demersului de cercetare a sportului universitar românesc.

Interpretările au fost făcute prin prelucrarea variaţiilor pe ramurile de sport studiate şi pe total ramuri de sport a următorilor indicatori: *clasamentul pe probe a numărului total de medalii masculin şi feminin, clasamentul ediţiilor după numărul total de medalii masculin şi feminin, numărul total de medalii, numărul total de medalii de aur, numărul total de medalii de argint, numărul total de medalii de bronz, locul României în clasamentul general al ţărilor participante, numărul de ţări participante, numărul total de sportivi şi numărul ramurilor de sport.*

Pentru îndeplinirea scopului, s-au propus următoarele ***obiective***:

1. Studiul critic şi analiza materialelor bibliografice în vederea realizării documentării aferente problematicii.

2. Evidenţierea rezultatelor studenţilor sportivi români la Universiada de vară după indicatorii vizaţi pe ramurile de sport analizate cu ajutorul metodei grafice şi tabelere de reprezentare.

3. Identificarea aspectelor semnificative din perspectiva demersului de cercetare.

6.2. ANALIZA PARTICIPĂRII LA ATLETISM

Pentru analiza rezultatelor sportive ale studenţilor sportivi participanţi la *Universiada de vară* s-a optat pentru ramura de sport *atletism*, deoarece România concurează cu succes în cadrul acestei prestigioase competiţii sportive începând cu anul 1959. Interpretarea performanţelor obţinute a favorizat imaginea obiectivă a atletismului universitar românesc prin evidenţierea aspectelor următoare:

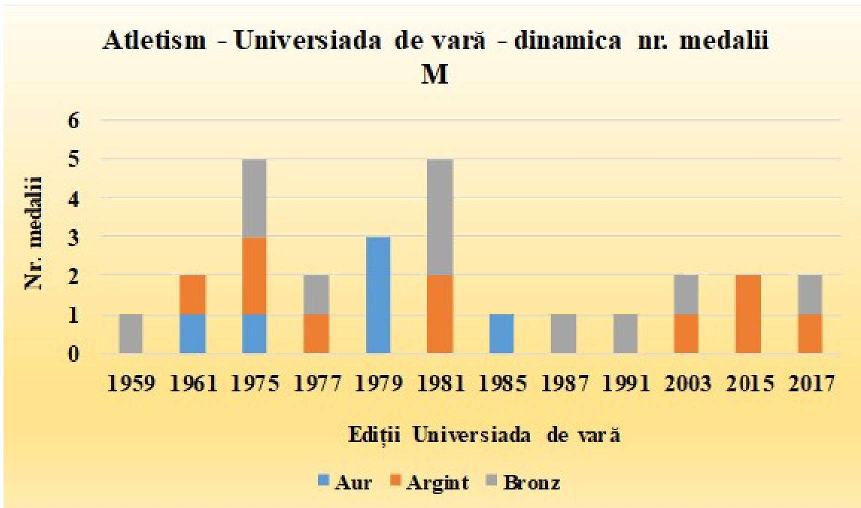

Figura 6.1 *Dinamica nr. medalii atletism M (www.fisu.net/en/Statistics)*[1]

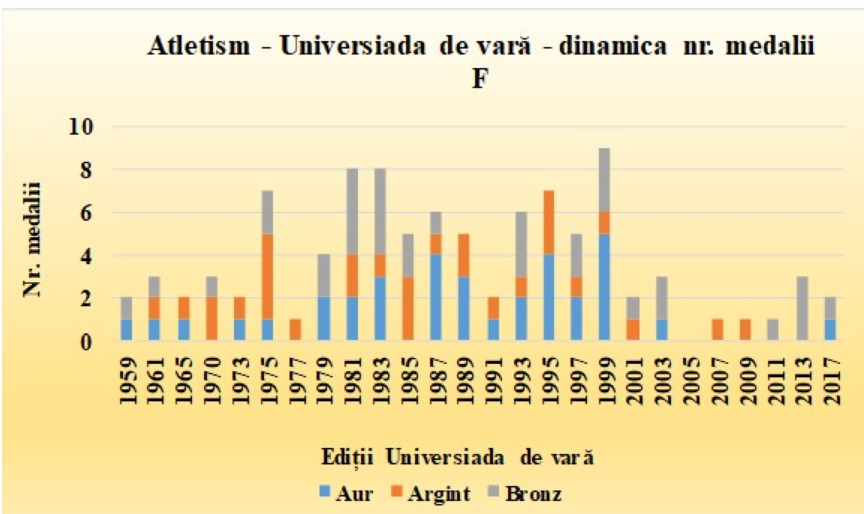

Figura 6.2 *Dinamica nr. medalii atletism F (www.fisu.net/en/Statistics)*

[1] www.fisu.net/en/Statistics

- după participarea în cadrul celor 29 de ediţii ale competiţiei Universiada de vară, studenţii atleţi masculin şi feminin au realizat un palmares de 121 medalii, dintre care 39 medalii de aur, 38 medalii de argint şi 44 medalii de bronz, în Figurile 6.1 şi 6.2.
- în probele masculine după valoarea medaliilor clasamentul primelor trei ediţii se prezintă astfel: 1979 – 3 medalii de aur; 1975 – o medalie de aur, 2 medalii de argint şi 2 medalii de bronz; 1981 – 2 medalii de argint şi 2 medalii de bronz;

Tabelul 6.1 *Clasamentul numărului total de medalii pe probe sportive la atletism M la Universiada de vară 1959-2017*

Nr.crt.	Probe sportive atletism masculin	Nr. Medalii aur	Nr.Medalii argint	Nr.Medalii bronz
1.	100 m.p.	-	-	1
2.	110 m.g.	-	1	-
3.	1500 m.p.	-	-	1
4.	3000 m. obstacole	1	1	-
5.	5000 m.p.	1	2	-
6.	10 000 m.p.	1	4	1
7.	20 km marş	-	-	1
8.	Maraton	-	-	1
9.	Aruncarea suliței	2	-	1
10.	Aruncarea discului	-	-	1
11.	Săritura în lungime	-	1	1
12.	Săritura în înălțime	-	-	1
13.	Săritura cu prăjina	-	-	1
14.	Triplu cu elan	1	-	-
15.	Aruncarea greutății		1	1
	Total medalii	6	10	11

- dinamica performanţelor masculine particularizată pe probe sportive, arată cele mai bune rezultate la aruncarea suliţei cu 2 medalii de aur şi una de bronz, urmată de proba de 10 000 m.p. cu o medalie de aur, 2 medalii de argint şi o medalie de bronz, iar pe locul trei proba de 5000 m.p.cu o medalie de aur şi 2 medalii de argint**;**

Tabelul 6.2 *Clasamentul numărului total de medalii pe probe spotive la atletism F la Universiada de vară 1959-2017*

Nr.crt.	Probe sportive atletism feminin	Nr. Medalii aur	Nr.Medalii argint	Nr.Medalii bronz
1.	100 m. garduri	-	-	1
2.	400 m.p.	1	1	1
3.	400 m. garduri	-	3	-
4.	Ştafetă 4x400 m	-	-	1
5.	800 m.p.	2	1	4
6.	1500 m.p.	5	7	3
7.	3000 m.p.	4	2	1
8.	3000 m.obstacole	-	1	-
9.	5000 m.p.	1	-	2
10.	10 000 m.p.	3	1	1
11.	10 km marş	1	-	-
12.	Heptatlon	1	1	1
13.	Aruncarea suliței	3	2	2
14.	Aruncarea greutății	-	1	1
15.	Aruncarea discului	3	1	4
16.	Aruncarea ciocanului	2	-	-
17.	Săritura în lungime	4	5	5
18.	Săritura în înălțime	3	2	-
19.	Triplu cu elan	-	-	4
20.	100 m.p.	-	-	1
21.	200 m.p.	-	-	1
	Total medalii	33	28	33

- în probele feminine după valoarea medaliilor clasamentul primelor trei ediţii se prezintă astfel: 1999 – 5 medalii de aur, o medalie de argint şi 3 medalii de

bronz; 1995 – 4 medalii de aur şi 3 medalii de argint; 1987 – 4 medalii de aur, o medalie de argint şi o medalie de bronz;

- dinamica performanţelor feminine particularizată pe probe sportive, arată cele mai bune rezultate la 1500 m.p. cu 6 medalii de aur, 8 medalii de argint şi 3 medalii de bronz, urmată de proba de săritură în lungime cu 5 medalii de aur, 5 medalii de argint şi 6 medalii de bronz, iar pe locul trei proba de 3000 m.p. cu 5 medalii de aur, 2 medalii de argint şi o medalie de bronz.

Pentru aprofundarea cercetării s-au sistematizat separat la masculin şi feminin probele şi numărul de medalii obţinute în Tabelele 6.1 şi 6.2.[2]

- din cele 29 de ediţii ale *Universiadei de vară* la masculin s-au obţinut medalii în 10 ediţii cu un vârf performanţial în perioada 1975-1981, un regres în perioada 1989-1999 şi o revenire în 2017;
- cele mai valoroase medalii masculine au fost câştigate în probele de semi-fond de 1500 m şi în probele de fond de 3000 m obstacole, 5000 m şi 10 000 m;

6.3. ANALIZA PARTICIPĂRII LA JUDO

Judo-ul a fost introdus în Romania prin 1928, de profesorul japonez Heishichi Ishiguro, unul dintre numeroşii instructori formaţi de Jigoro Kano.

Un pas însemnat în demersurile pentru recunoaşterea oficială a acestui sport în România îl constituie înfiinţarea, în 1962, a *Comisiei de Judo* în cadrul Consiliului Orăşenesc Bucureşti pentru Educaţie Fizică şi Sport. Prin intermediul acestei Comisii s-a centralizat activitatea puţinelor centre existente, aceptându-se apoi vizita, în 1963, a echipei sindicatelor din Franţa, care a susţinut o dublă întâlnire cu selecţionatele Bucureştiului.[3]

În mai 1967[4], cu sprijinul Asociaţiei Sportive Viotrometan Mediaş s-a organizat organizat primul Campionat Naţional pe Echipe, dotat cu Cupa Târnava.

La mai puţin de un an de la înfiinţarea Federaţiei Române de Judo în anul 1969, a avut loc prima competiţie internaţională sub denumirea *Campionatele Internaţionale ale României*, una dintre întrecerile care aveau să fie organizate anual.

La începuturile sale, cel mai important moment pentru judo a fost participarea echipei României în anul 1977 la *Campionatele Europene* de la

[2] Popa, M.,(2012) – *Strategii de optimizare a sportului universitar românesc*, Teză doctorat, Universitatea din Pitești, pp.122-123

[3] http://www.liberty.budosport.ro/index.php?istoria-judo-ului-romanesc

[4] http://judoka78.webs.com/istoriajudoului.htm

Ludwigshafen Republica Federală Germania. Aici au urcat pe treptele podiumului de onoare pentru prima dată şi reprezentanţi ai ţării noastre.

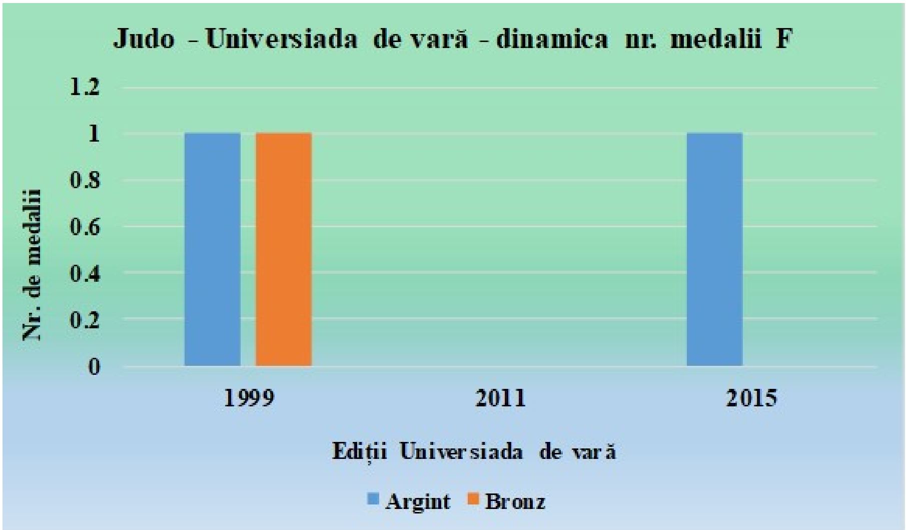

Figura 6.3 *Dinamica nr. medalii judo F (Popa, M., (2012) - Teză doctorat, p.125)*

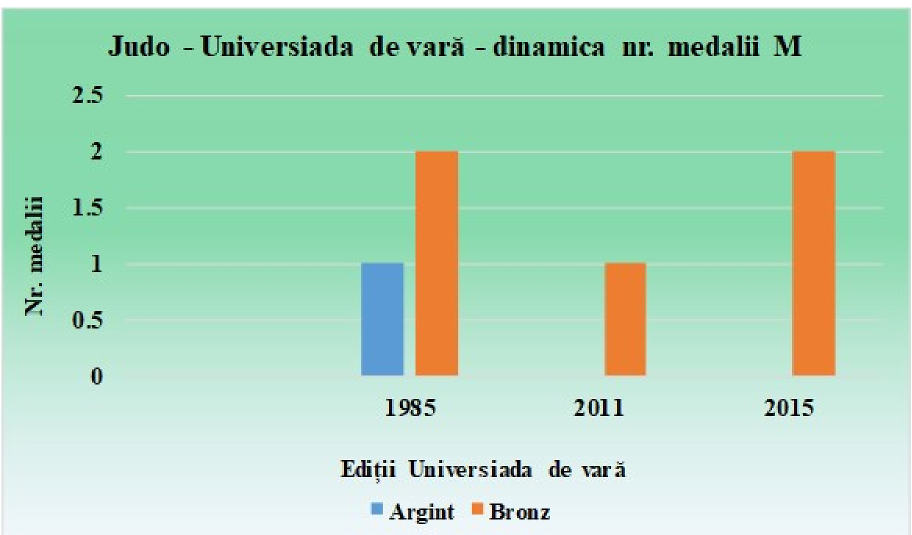

Figura 6.4 *Dinamica nr. medalii judo M (Popa, M., (2012) - Teză doctorat, p.125)*

În intervalul de timp cercetat 1959-2017, la ramura de sport *judo* urcarea pe podiumul competiţiei sportive *Universiada de vară* are loc sporadic atât la *masculin*, prin câştigarea a *6 medalii*, din care *cinci medalii de bronz şi o medalie*

de argint, cât şi la *feminin*, prin obţinerea a *3 medalii*, din care *două medalii de agint şi o medalie de bronz.* (Figurile 6.3 şi 6.4)[5]

Cele mai semnificative rezultate la competiţia sportivă *Universiada de vară* s-au remarcat la *ediţia din 1985*, prin obţinerea la *masculin a 3 medalii*, din care două *medalii de bronz şi o medalie de argint*.

6.4. ANALIZA PARTICIPĂRII LA SCRIMĂ

Scrima, acceptată ca ramură de sport, a fost prezentă în România odată cu dezvoltarea ei în Europa. La începutul secolului al XIX-lea, practicarea scrimei este impusă, la fel ca și gimnastica, ca rezultat al primelor încercări de organizare a activităților cu specific sportiv în mediul școlar. În 1840, Gh. Asachi, introduce la „Academia Mihăileană" din Iași, ca discipline obigatorii gimnastica, înotul și scrima.[6]

Specialiştii apreciază ca fiind pozitivă aplicarea în practică a principiilor caracteristice mai multor şcoli de scrimă, iar emulaţia dintre reprezentanţii acestora s-a dovedit benefică pentru progresul şi calitatea scrimei practicate în România. Continua dezvoltare a scrimei, numeroasele cluburi apărute în Bucureşti şi în întreaga ţară au făcut ca la începutul secolului al XX-lea, în 1906, să ia fiinţă *„Federaţiunea societăţilor de arme şi gimnastică din România"* care se constituie ca o primă încercare de organizare a întregii activităţi sportive a vremii. În 1912 se realizează *„Federaţia societăţilor sportive din România"*, cu comisii pe ramuri de sport (12 comisii), printre care şi cea de scrimă.

Evoluţia valorică continuu ascendentă a scrimei româneşti, ca sistem integrator şi a celor direct implicaţi (sportivi, antrenori, tehnicieni, alţi specialişti), ca subsisteme integrate, s-a materializat în obţinerea unui important număr de medalii la marile competiţii internaţionale: Jocuri Olimpice, Campionate Mondiale şi Campionate Europene.[7]

Participarea studenţilor scrimeri la competiţia sportivă *Universiada de vară* în perioada 1961 – 2017, aduce un palmares de *25 de medalii, din care 3 medalii de aur, 14 medalii de argint şi 8 medalii de bronz*, masculin şi feminin, individual şi pe echipe (Figurile 6.5 şi 6.6). [8]

[5] O.P. poz.2, p.125
[6] http://frscrima.ro/istoria-scrimei/file-de-istorie/
[7] https://www.agerpres.ro/flux-documentare/2017/09/08/istoria-sportului-romanesc-scrima-10-32-44
[8] O.P. poz.2, p.126

Se detaşează ediţia din 1981 a competiţiei sportive Universiada de vară prin obţinerea a 4 medalii, respectiv 3 medalii la masculin, din care o medalie de aur, o medalie de argint şi o medalie de bronz şi o medalie de argint la feminin.

Prestaţia la masculin a avut un vârf performanţial la Universiada de vară în perioada 1973-1983.

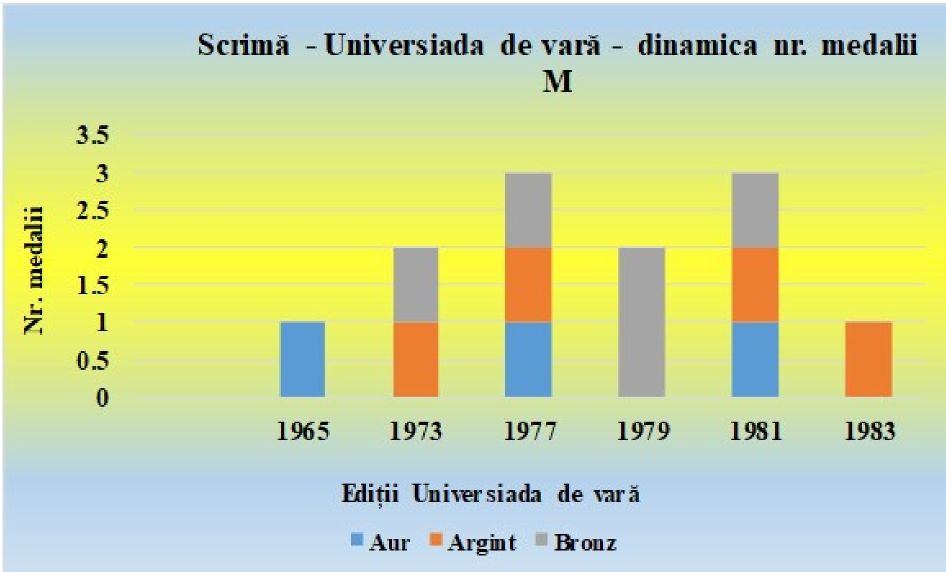

Figura 6.5 *Dinamica nr. medalii scrimă M (Popa, M., (2012) - Teză doctorat, p.126)*

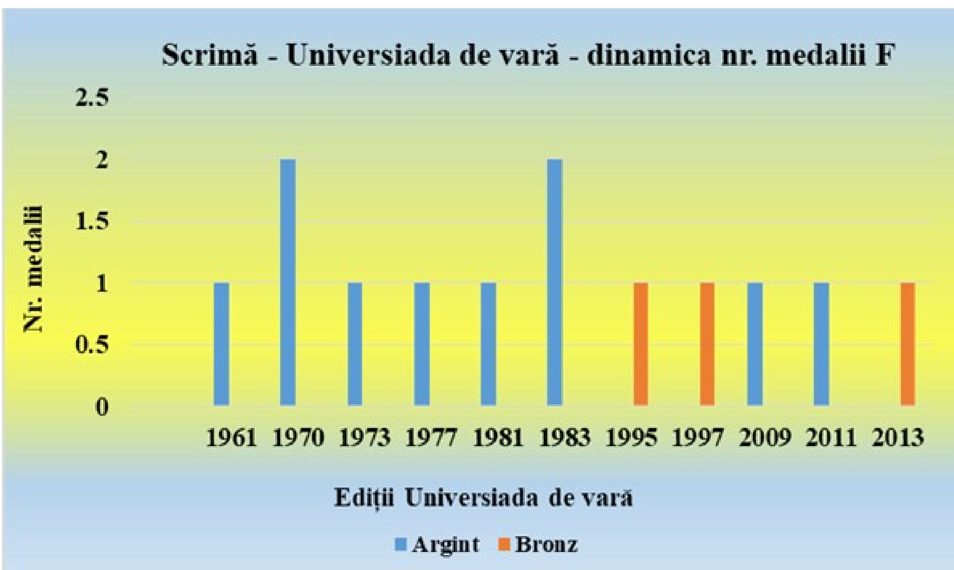

Figura 6.6 *Dinamina nr. medalii scrimă F (Popa, M., (2012) - Teză doctorat, p.126)*

La feminin prima medalie de argint a fost câştigată în 1961, după care au existat perioade de urcare pe podium la *Universiada de vară*, astfel: 1970-1973-1977, 1981-1983, 1995-1997 şi 2009-2013.

Din studiul rezultatelor obţinute la ediţia din 2009 a *Universiadei de vară* se remarcă rezultatele merituoase ale studenţilor sportivi care nu au urcat pe podium, respectiv: *la masculin* – locul 4 la sabie echipe şi locul 6 la sabie, iar *la feminin* – locul 4 la sabie echipe şi locul 7 la floretă echipe.

6.5. ANALIZA PARTICIPĂRII LA ÎNOT

În România primele mențiuni despre înot apar în secolele XV si XVI când ostașii români campați pe lângă ape desfășurau activități de înot. Înotul era considerat ca un act de curaj pentru înfruntarea puterii apelor.[9]

În secolul XX au apărut activități de organizare de competiții în București, Timişoara, Oradea, Cluj și Arad. Înca din anul 1880, Bucureștiul a avut bazin la societatea Tirul, totodată având și scoala de înot. În 1899 la Timișoara se înglobeaza o ramură de înot în cadrul clubului atletic.

Anul 1912 marchează prima competiție pe Dunăre, o cursă de 13 km între Macin și Ghecet. Acest concurs s-a considerat primul concurs de înot din România după Primul război mondial. Tot în 1912 apare „Comisiunea de natație" în cadrul Federației Societăților Sportive din România. (UFSR). Prima Federație Româna de înot apare în 21 decembrie 1930, afliliată la UFSR în 1993, iar în 1965 a avut loc primul campionat național pentru copii în România.[10]

După anul 1950, sportivii români au participat la numeroase competiţii sportive internaţionale de înot cum sunt: *Jocurile Olimpice*, *Campionate Mondiale, Campionatele Europene şi Campionatele Balcanice.* Toate aceste manifestări sportive au contribuit la perfecţionarea sportivilor şi a antrenorilor, la îmbunătăţirea procesului de pregătire şi la realizarea unor performanţe superioare, cele mai multe fiind în premieră. [11]

Palmaresul rezultatelor studenţilor sportivi la competiţia sportivă *Universiada de vară* în perioada 1961–2017 este de *33 de medalii, din care 14 medalii de aur, 9 medalii de argint şi 10 medalii de bronz.* (Figurile 6.7 şi 6.8)

---

[9] C. Kirițescu (1964) – *Palestrica*, Editura Uniunii de Cultură Fizica și Sport
[10] http://inotbrasov.ro/istoricul-inotului/
[11] http://www.swimming.ro/articol/istoric-10/71/ISTORICUL-NATATIEI-IN-ROMANIA.html

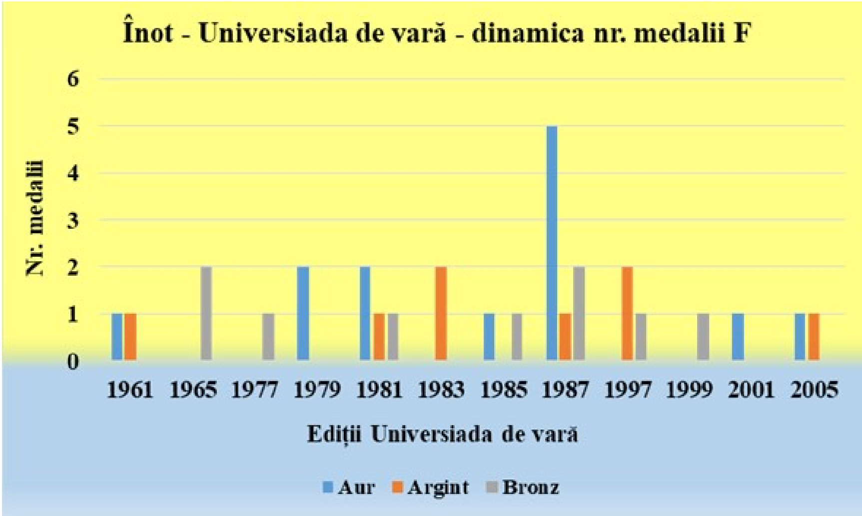

Figura 6.7 *Dinamica nr. medalii înot F (www.fisu.net/en/Statistics)*

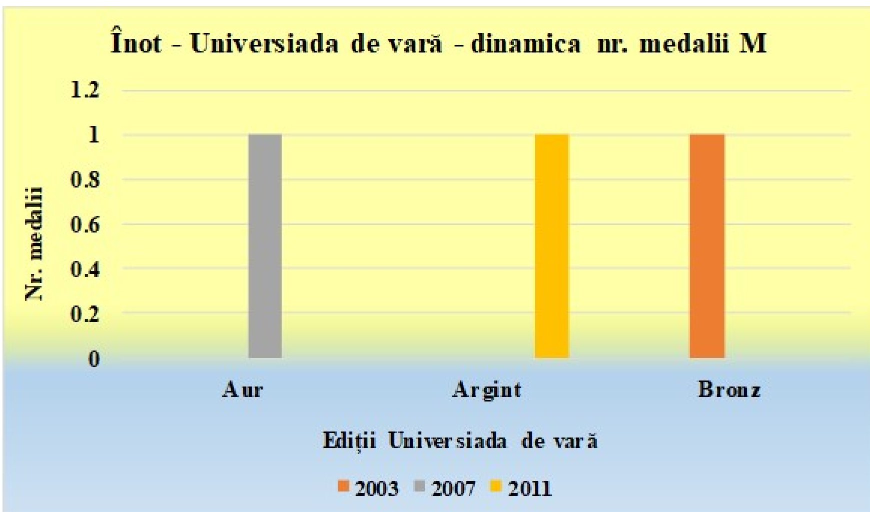

Figura 6.8 *Dinamica nr. medalii înot M (www.fisu.net/en/Statistics*)

După numărul de medalii câştigate la Universiada de vară performanţele la masculin la ediţiile din 2003, 2007 şi 2011 sunt mai puţin semnificative.

Prestaţia feminină este mult mai valoroasă prin vârful performanţial de la ediţia din 1987 cu *8 medalii, din care 5 medalii de aur, o medalie de argint şi 2 medalii de bronz*.

6.6. CONCLUZII

Studiul şi analiza dinamicii prestaţiei studenţilor sportivi români la *Universiada de vară* în perioada 1959-2017 evidenţiază următoarele aspecte considerate importante pentru demersul investigativ al cercetării despre sportul universitar românesc:

- participarea în cadrul celor 29 de ediţii ale competiţiei *Universiada de vară*, a adus studenţilor sportivi un palmares de *422 medalii, dintre care 148 medalii de aur, 126 medalii de argint şi 148 medalii de bronz*;[12]
- 1981 a fost *„Ediţia Record”* unde s-au obţinut un număr de *14 medalii, respectiv 2 medalii de aur, 3 medalii de argint şi 9 medalii de bronz*;
- ediţia din 1999 este semnificativă prin rezultatele de succes ale studenţilor atleţi, concretizate în cucerirea a *5 medalii de aur, 1 medalie de argint şi 3 medalii de bronz*.
- din punct de vedere al locului ocupat de România în clasamentul final pe naţiuni, s-au sistematizat următoarele:[13] (Figura 6.9)

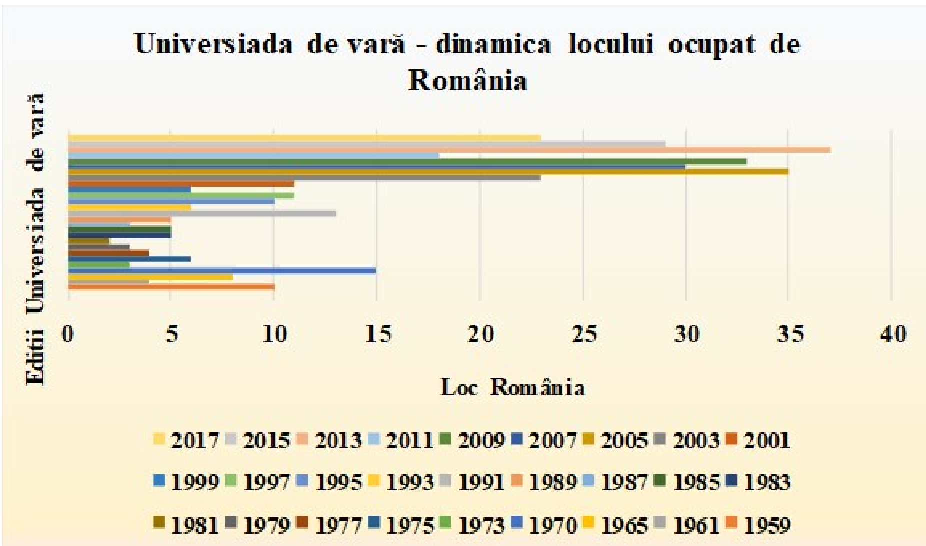

Figura 6.9 *Dinamica participării României la Universiada de vară în funcţie de locul pe naţiuni (Popa, M., (2012) - Teză doctorat, p.128)*

- cea mai bună performanţă a României a fost obţinerea **locului 2** realizat în cadrul ediţiei nr.11 a competiţiei sportive *Universiada de vară* din 1981 la Bucureşti, cu un palmares de 67 de medalii, din care 30 medalii de aur, 17 medalii

[12] http://www.fisu.net/results
[13] O.P.poz.2, p.128

de argint şi 20 medalii de bronz; Din numărul total de 67 de medalii pe ramuri de sport câştigate în 1981, ramura de sport *atletism* a obţinut cele mai multe medalii în total 13, din care 2 medalii de aur, 4 medalii de argint şi 7 medalii de bronz;

- **locul 3** a fost câştigat de România de trei ori neconsecutiv, la ediţiile nr. 14, 10 şi 7 cu un palmarea de diferit de medalii, astfel: 1987 – ediţia nr.14, 43 de medalii, din care 21 medalii de aur, 13 medalii de argint şi 9 medalii de bronz; 1979 – ediţia nr.10, 31 de medalii, din care 14 medalii de aur, 3 medalii de argint şi 14 medalii de bronz;1973 – ediţia nr.7, 19 medalii, din care 4 medalii de aur, 7 medalii de argint şi 8 medalii de bronz;
- la ediţia a 9-a din anul 1977 România s-a clasat singura dată pe **locul 4**, cu 26 de medalii, din care 7 medalii de aur, 8 medalii de argint şi 11 medalii de bronz;
- **locul 5** a revenit României de trei ori; de două ori consecutiv la ediţiile nr.12 şi 13, cu un palmares diferit de medalii, astfel: 1983 – ediţia nr.12, 27 de medalii, din care 6 medalii de aur, 11 medalii de argint şi 10 medalii de bronz, şi 1985 – ediţia 13, 19 medalii, din care 6 medalii de aur, 7 medalii de argint şi 6 medalii de bronz. A treia oară în 1989 – ediţia nr.15, am dobândit 10 medalii, din care 8 medalii de aur şi 2 medalii de argint;
- pe **locul 6** pe naţiuni ne-am situat după prestaţia din trei ediţii ale competiţiei sportive *Universiada de vară*; cele mai multe medalii au fost luate în 1999 – ediţia 20, 16 medalii, din care 9 medalii de aur, 4 medalii de argint şi 3 medalii de bronz, apoi în 1993 – ediţia 17, 12 medalii, din care 7 medalii de aur, 2 medalii de argint şi 3 medalii de bronz, la egalitate cu 1975 – ediţia 8, 12 medalii, din care 2 medalii de aur, 6 medalii de argint şi 4 medalii de bronz.

Reprezentarea grafică a numărului medaliilor separat pe medalii de aur, medalii de argint şi medalii de bronz, oferă o imagine mai clară a variaţiei rezultatelor sportive româneşti (Figura 6.10):

- în funcţie de obţinerea medaliilor de aur pe total ramuri de sport, ierarhia primelor trei ediţii din cadrul competiţiei sportive *Universiada de vară* se prezintă astfel: *1981* – 30 medalii, *1987* – 21 medalii şi *1979* – 14 medalii;
- în funcţie de obţinerea medaliilor de argint pe total ramuri de sport, ierarhia primelor trei ediţii din cadrul competiţiei sportive *Universiada de vară* se prezintă astfel: *1981* – 17 medalii, *1987* – 13 medalii şi *1983* – 11 medalii;
- în funcţie de obţinerea medaliilor de bronz pe total ramuri de sport, ierarhia primelor trei ediţii din cadrul competiţiei sportive *Universiada de vară* se prezintă astfel: *1981* – 20 medalii, *1979* – 14 medalii şi *1977* – 11 medalii;

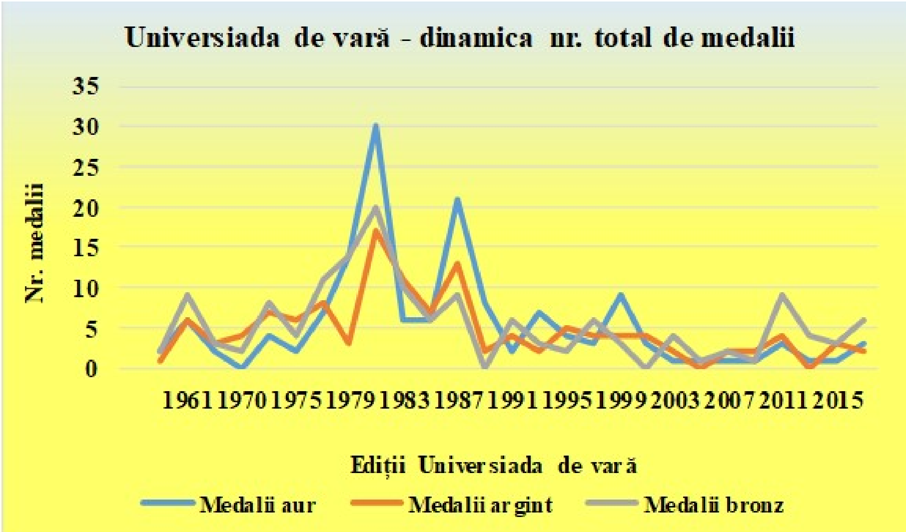

Figura 6.10 *Dinamica nr. de medalii aur, argint , bronz la Universiada de vară /România (www.fisu.net/en/Statistics)*

- perioada 1961–1999 a fost cea mai fructoasă pentru sportul universitar românesc, prin obţinerea a peste 10 medalii/ediţie;
- perioada 2001–2009 s-a materializat printr-o tendinţă de scădere a performanţelor, prin dobândirea până la 10 medalii/ediţie;
- după ediţia din 2011 constatăm o îmbunătăţire a nivelului performanţial cu 39 medalii obţinute.

Tabelul 6.3 ***Romania –Dinamica nr. de medalii obţinute pe ramurile de sport studiate în funcţie de nr. de medalii obţinute pe total ramuri de sport la Universiada de vară în perioada 1959-2017***

Indicatori evaluare	Nr. total medalii de Aur	Nr. total medalii de Argint	Nr. total medalii Bronz	Nr. total medalii
Nr. medalii pe total ramuri de sport	148	126	148	422
Atletism	39	38	44	121
Judo	-	3	6	9
Scrimă	3	14	8	25
Înot	14	9	10	33

Pentru o radiografie completă a palmaresului românesc pe plan internaţional, se consideră necesară prelucrarea statistică a numărului total de

medalii, particularizarea acestora pe medalii de aur, argint şi bronz realizate la cele patru ramuri de sport studiate, raportate la numărul total de medalii la toate ramurile de sport participante la *Universiada de vară*, reliefate în Tabelul 6.3 şi în Figurile 6.11,6.12 şi 6.13. [14]

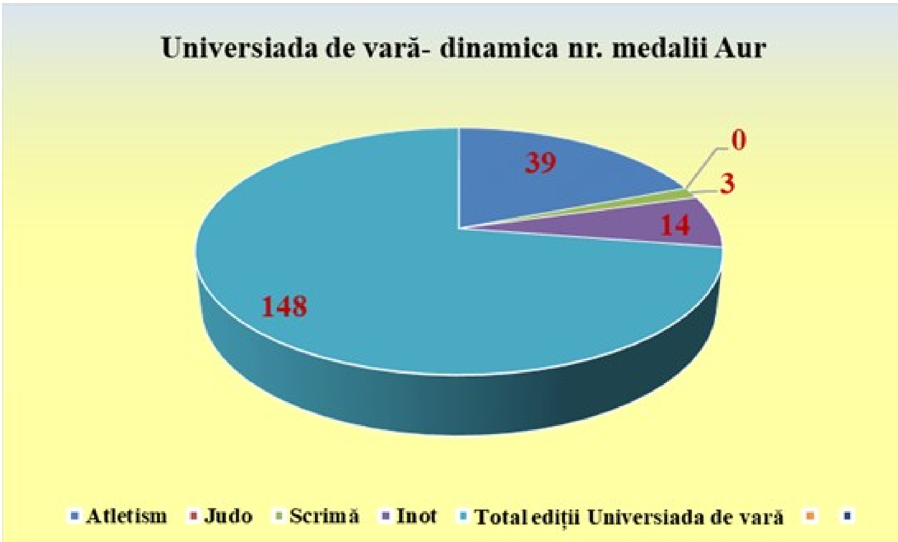

Figura 6.11 *Dinamica nr. total medalii aur pe cele 4 ramuri de sport studiate în funcţie de nr. total de medalii obţinute de România la Universiada de vară 1959-2017(Popa, M., (2012) - Teză doctorat, p.132)*

După participarea în cadrul celor 29 de ediţii ale competiţiei *Universiada de vară*, studenţii atleţi masculin şi feminin au realizat un palmares de *121 medalii, dintre care 39 medalii de aur, 38 medalii de argint şi 44 medalii de bronz*; nivelul performanţial subliniază prestaţia mai slabă a studenţilor atleţi care au urcat pe podiumul competiţiei sportive *Universiada de vară* pe parcursul a 10 ediţii acumulând *6 medalii de aur, 10 medalii de argint şi 11 medalii de bronz,* în favoarea studentelor atlete, care au câştigat medalii din 1959 la toate ediţiile competiţiei *Universiada de vară*, cu excepţia ediţiei din 2005, obţinând *33 de medalii de aur, 28 medalii de argint şi 33 medalii de bronz*.

[14] O.P. poz.2, pp.131-132

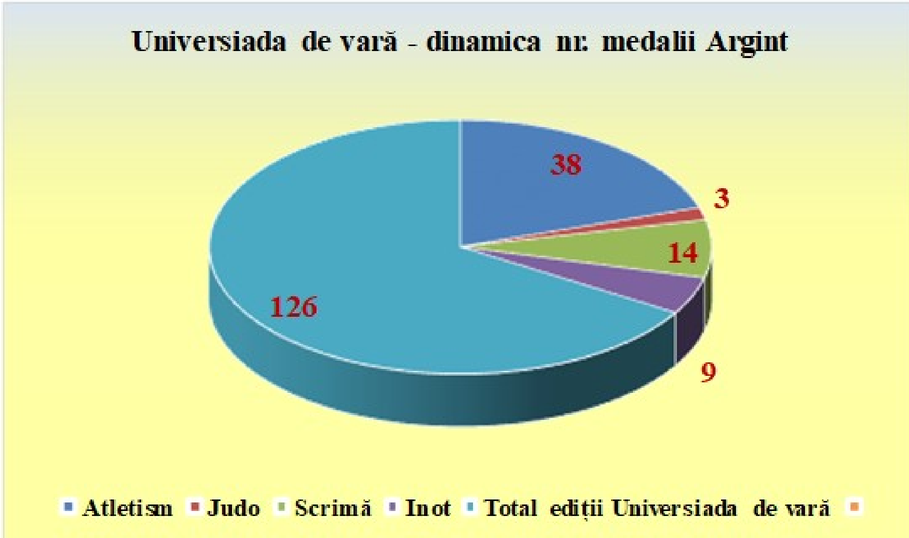

Figura 6.12 *Dinamica nr. total medalii argint pe cele 4 ramuri de sport studiate în funcţie de nr. total de medalii obţinute de România la Universiada de vară 1959-2017 Popa, M., (2012) - Teză doctorat, p.132)*

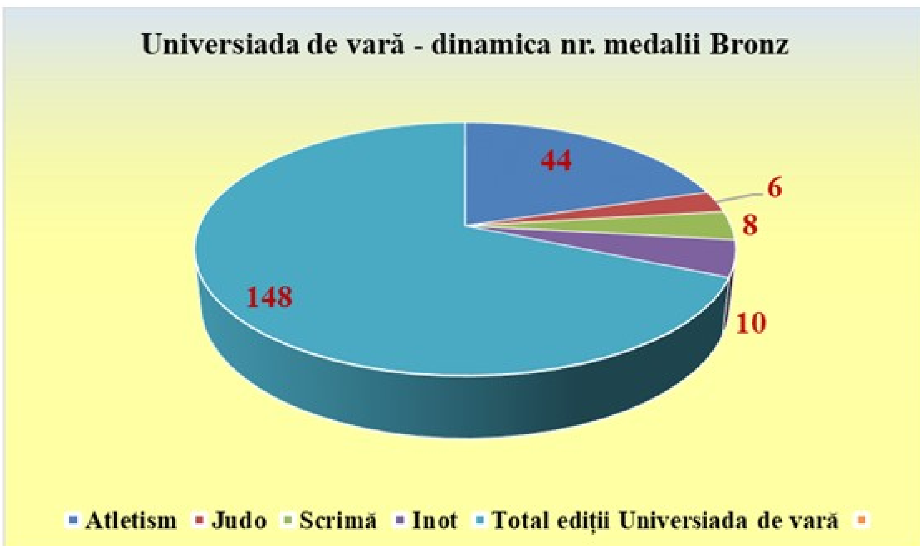

Figura 6.13 *Dinamica nr. total medalii bronz pe cele 4 ramuri de sport studiate în funcţie de nr. total de medalii obţinute de România la Universiada de vară 1959-2017 Popa, M., (2012) - Teză doctorat, p.132)*

Cele mai semnificative rezultate la *judo* s-au remarcat la *ediţia din 1985*, prin obţinerea la *masculin a 3 medalii*, din care două *medalii de bronz şi o medalie de argint*.

Ramura de sport *scrimă* este reprezentată de studenţii sportivi români la *Universiada de vară* începând din 1961, realizând performanţe atât la masculin cu *3 medalii de aur, 4 medalii de argint şi 5 medalii de* bronz, cât şi la feminin prin *10 medalii de argint şi 3 medalii de bronz*.

Înotul universitar românesc participant la competiţia internaţională tot din 1961, a avut rezultate remarcabile la feminin prin *13 medalii de aur, 8 medalii de argint şi 9 medalii de bronz*, în comparaţie cu prestaţia masculină de câte o medalie de aur, argint şi bronz în ediţiile 2003, 2007 şi 2011.

Sintetizând contribuţia celor patru ramuri de sport analizate la palmaresul total al medaliilor obţinute de studenţii sportivi români după participarea la *Universiada de vară* în perioada 1959-2011, remarcăm că lider este *atletismul* cu 18%, urmat de *înot* cu 5%, *scrimă* cu 3,5% şi *judo* cu 1%. (Figura 6.14)

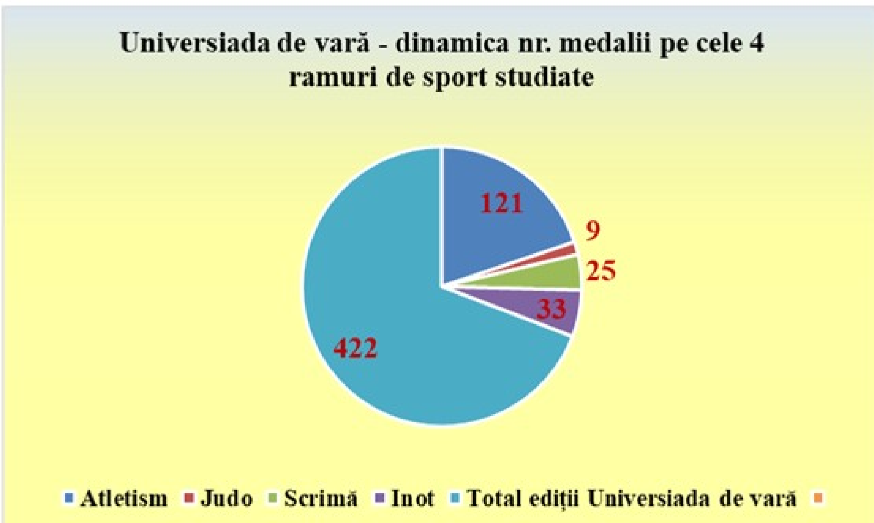

Figura 6.14 *Dinamica nr. total medalii pe cele4 ramuri de sport studiate în funcţie de nr. total de medalii obţinute de România la Universiada de vară 1959-2017*

Rezultatele studenţilor sportivi români la Universiada de vară reliefează progresele, regresele sau stagnările performanţiale în timp. Cunoaşterea şi interpretarea obiectivă a acestor fenomene poate contribui la fundamentarea viziunii strategice pentru optimizarea elementelor componente ale sportului universitar românesc.

BIBLIOGRAFIE

1. ***www.fisu.net/en/Statistics
2. Popa, M.,(2012) – *Strategii de optimizare a sportului universitar românesc*, Teză doctorat, Universitatea din Pitești, pp.122-123
3. ***http://www.liberty.budosport.ro/index.php?istoria-judo-ului-romanesc
4. ***http://judoka78.webs.com/istoriajudoului.htm
5. O.P. poz.2, p. 125
6. *** http://frscrima.ro/istoria-scrimei/file-de-istorie/
7. *** https://www.agerpres.ro/flux-documentare/2017/09/08/istoria-sportului-romanesc-scrima-10-32-44
8. O.P. poz.2, p.126
9. Kirițescu (1964) – *Palestrica*, Editura Uniunii de Cultură Fizica și Sport
10. *** http://inotbrasov.ro/istoricul-inotului/
11. ***http://www.swimming.ro/articol/istoric-10/71/ISTORICUL-NATATIEI-IN-ROMANIA.html
12. http://www.fisu.net/results
13. O.P.poz.2, p.128
14. O.P. poz.2, pp.131-132

CAPITOLUL 7

CONCEPTE MODERNE CARE FUNDAMENTEAZĂ ELABORAREA STRATEGIILOR DE OPTIMIZARE A NIVELULUI SPORTULUI UNIVERSITAR ROMÂNESC

7.1. CONCEPTUL DE STRATEGIE A SPORTULUI UNIVERSITAR ROMÂNESC

Din perspectiva realizării misiunii sportului universitar românesc se consideră necesară promovarea conceptului de strategie ce constă *,,într-un plan cuprinzător, unitar şi integrator de acţiune managerială ce vizează îndeplinirea obiectivelor fixate şi în care se precizează:cum va fi condusă organizaţia, cum va acţiona organizaţia, ce acţiuni se vor desfăşura în cadrul organizaţiei pentru a se asigura îndeplinirea misiunii acesteia"*.[1]

Pentru a elabora strategia aspectului pus în discuţie, trebuie avut în vedere ca elementele de conţinut ale acesteia să conţină aspecte identificate anterior concretizate în: realizarea scopului şi obiectivelor ca rezultat al negocierii şi realizării unei sinergii eficiente, perioada viitoare de organizare şi funcţionare a structurii organizatorice, cuprinderea în ansamblu într-o formă caracteristică a elementelor esenţiale în funcţie de interese, abordarea corelativă funcţională a mediului organizaţional intern şi extern, implementarea unui proces de învăţare organizaţional cu aplicarea unui comportament competitiv, ş.a.

7.2. CONCEPTUL DE MANAGEMENT STRATEGIC AL SPORTULUI UNIVERSITAR ROMÂNESC

Formă de exprimare a funcţiei de previziune a conducătorului, managementul strategic (MS), semnifică practicarea consecventă a conducerii previzionale la nivelul unei organizaţii şi a diviziunilor acesteia.

Managementul strategic este procesul prin care conducerea de vârf a unei organizaţii determină evoluţia şi performanţele acesteia pe termen lung, asigură formularea, aplicarea şi evaluarea continuă a strategiei stabilite.

---

[1] Russu, C.,(1999) – *Management strategic*, Editura All Beck, Bucureşti, p.10

Studiind părerile specialiştilor (Russu, C., 1999, Nicolescu, O., Verboncu, I., 1999, Hoffmann, A.P., 2006, Lador, I.I., Mihăilescu, N., 2008, Mihăilescu, N., 2008), s-a conturat o definiţie a conceptului de ***management strategic*** în sportul universitar românesc şi anume: *procesul sinergic pe parcursul căruia managementul de vârf, anticipând schimbările din mediul organizaţional intern şi extern, elaborează decizii şi stabileşte acţiuni concretizate în planuri pe termen lung, mediu şi scurt care converg către realizarea obiectivelor organizaţionale.*[2]
Evoluţia conceptuală aferentă managementului modern pornită exclusiv pe evaluarea situaţiei interne organizaţionale şi cuprinzând treptat interrelaţionarea cu mediul extern, a dus la definirea altor concepte transferabile sportului universitar românesc: *,,planificarea pe termen lung, planificarea strategică şi planificarea specifică managementului strategic".* [3]

7.2.1. CONCEPTUL DE PLANIFICARE PE TERMEN LUNG

Planificarea este un proces prin care organizaţiile încearcă să anticipeze schimbările şi să se adapteze în aşa fel încât să asigure atingerea obiectivelor organizaţionale. Planificarea pe termen lung se referă la aspectele competiţionale, tehnologice şi strategice ale conducerii unei organizaţii şi implică în general un orizont temporal de cel puţin cinci ani.

Planificarea strategică reprezintă un tip specializat de planificare pe termen lung care se referă la aspecte cum ar fi misiunea organizaţiei sau stabilirea de obiective organizaţionale finale. *Planurile strategice pe termen lung sunt realizate de managerii de pe nivelele ierarhice de vârf dintr-o organizaţie, toate celelalte planuri derivând din ele.*[4]

În ceea ce priveşte sportul universitar, se referă la trendul viitor al îmbunătăţirii obţinerii performanţelor de către studenţii sportivi participanţi în competiţiile sportive universitare pe plan intern şi internaţional, în funcţie de rezultatele anterioare.

7.2.2. CONCEPTUL DE PLANIFICARE STRATEGICĂ

Acest concept face referire la premisele de la care se fundamentează viitoarea strategie, combinate cu o metodologie bazată pe investigarea dinamicii mediului organizaţional intern şi extern cercetat.

---

[2] Nicolescu, O.,Verboncu, I., (2007) - *Managementul organizaţiei*, Editura Economică, Bucureşti
[3] Mihăilescu, N.,(2008) – *Organizare şi conducere în structurile sportului,* Editura Universităţii din Piteşti, Piteşti, p.100
[4] http://ebooks.unibuc.ro/StiinteADM/cornescu/cap2.htm

Într-o definiţie sintetică, planificarea strategică este un proces complex prin care se aleg: misiunea, obiectivele, strategiile, politicile şi modalităţile majore de alocare a resurselor.

Acest proces presupune parcurgerea mai multor etape, a căror succesiune se prezintă astfel:

Etapa 1

Identificarea ameninţărilor şi oportunităţilor mediului extern al organizaţiei. Este etapa care se poate realiza, într-o primă fază, prin analiza celor cinci forţe concurenţiale ale mediului (după Michael Porter)[5]: concurenţa dintre producătorii aceluiaşi produs, ameninţarea din partea noilor intraţi potenţiali, puterea de negociere a clienţilor, puterea de negociere a furnizorilor şi *„primejdia”* venită din partea produselor substituibile (înlocuitoare);

Etapa 2

Diagnosticarea forţelor şi slăbiciunilor organizaţiei. În această etapă se identifică unele competenţe speciale şi capacităţi ale organizaţiei, în raport cu cele ale concurenţilor ei.

Etapa 3

Definirea organizaţiei care presupune presupune stabilirea misiunii, scopului/scopurilor şi obiectivului/obiectivelor unităţii conduse. Misiunea este în general enunţată sub forma unei simple propoziţii sau a câtorva paragrafe (indiferent de mărimea sau profilul activităţii organizaţiei), şi pune accent pe ceea ce este şi ce face organizaţia. Scopul enunţării misiunii este de a afirma identitatea firmei, şi reprezintă (după unii autori), filosofia globală a organizaţiei.

Enunţul misiunii se face prin răspunsul la întrebări de genul: „Cine suntem?”, „Ce oferim?”, „Cui oferim?”, „Cui folosim?”, „Unde folosim?”.

Fiecare nivel departamental şi funcţional îşi are propria misiune, în interdependenţă cu a celorlalte nivele departamentale, derivată din cea a organizaţiei. După enunţarea misiunii trebuie stabilite scopurile şi obiectivele.

Scopul organizaţiei este un enunţ general al direcţiei (cursului de acţiune) dorite. Scopul presupune o dublă temporalitate: termenul lung şi termenul scurt.

Scopul pe termen scurt se referă la problemele ce necesită atenţie imediată sau sunt urgente şi care trebuie realizate în 1-2 ani. El trebuie să fie realist şi posibil de atins, cu resurse proprii sau cu resurse din afară, accesibile firmei.

Scopul pe termen lung priveşte creşterea sau expansiunea organizaţiei şi trebuie să fie realizabile în 3-5 ani.

---

[5] https://www.mindtools.com/pages/article/newSTR_82.htm

Obiectivele detaliază scopul/scopurile organizaţiei. Un obiectiv este un enunţ special, cuantificabil, exprimat de regulă cu ajutorul unor indicatori economici. La stabilirea obiectivelor este necesară determinarea modului de măsurare a rezultatului aşteptat, şi a criteriior de apreciere al acestuia. Obiectivele trebuie încadrate în temporalitatea scopurilor. De asemenea, ca şi în cazul scopurilor, obiectivele derivă din obiectivele organizaţiei, şi sunt distincte pentru fiecare nivel departamental.

Etapa 4

Elaborarea alternativelor strategice. Strategia este cursul de acţiune ales pentru realizarea misiunii, scopurilor şi obiectivelor organizaţiei, care vizează capacităţile tehnologice, financiare şi umane, precum şi aptitudinile de organizare şi manageriale ale organizaţiei. Alternativele strategice se elaborează doar la nivelul organizaţiei, pe baza ciclului de viaţă al produselor (faza în care se află produsul sau serviciul – intrare pe piaţă, creştere, maturitate, declin, ieşire de pe piaţă) şi poziţiei concurenţiale a organizaţiei.

Managementul organizaţiei şi fiecare compartiment al organizaţiei, joacă un anumit rol şi pot influenţa fazele ciclului de viaţă a produsului iar poziţia concurenţială a organizaţiei se stabileşte prin diagnosticarea şi evaluarea unor factori cum ar fi: partea de piaţă, nivelul tehnologiei folosite, capacitatea managerială, puterea financiară, imaginea produsului/serviciului la consumator, loialitatea consumatorilor faţă de produs etc.

Etapa 5

Opţiunea strategică. Din alternativele strategice elaborate se alege cea care conduce la rezultatul cel mai bun din perspectiva misiunii, scopului şi obiectivelor organizaţiei.

Etapa 6

Planificarea tactică. Această etapă presupune elaborarea deciziilor detaliate pe termen scurt pentru implementarea şi realizarea strategiilor alese.

Planurile tactice se referă la:

- bugetele anuale pentru fiecare departament, divizie sau proiect;
- mijloacele detaliate de implementare a obiectivelor şi strategiilor;
- acţiunile pentru îmbunătăţirea şi coordonarea activităţii curente.

Etapa 7

Controlul. Reprezintă faza finală a procesului planificării strategice şi începe cu analiza variabilelor care influenţează implementarea strategiilor şi tacticilor alese. Controlul presupune, de asemenea precizarea modalităţii de monitorizare a progreselor realizate în aplicarea strategiei (ce variabile se

monitorizează şi după ce metodă). Prin control se încearcă stăpânirea unor forţe din mediul extern şi intern, înainte ca ele să afecteze în mod nedorit organizaţia.

Elementele principale ale controlului sunt monitorizarea şi adecvarea (actualizarea):

Monitorizarea este un procedeu (sistem de procedee) de evaluare, raportare şi analiză a evoluţiei implementării strategiilor şi tacticilor într-o perioadă dată, care permite măsurarea rezultatelor în etape succesive şi la sfârşitul perioadei.

Pe baza informaţiilor obţinute prin monitorizare, se acţionează pentru ajustarea implementării strategiilor şi tacticilor, realizându-se *adecvarea* acestora la mutaţiile intervenite în mediul organizaţiei.

7.2.3. CONCEPTUL DE PLANIFICARE SPECIFICĂ MANAGEMENTULUI STRATEGIC

Acest concept implică adăugarea noilor elemente şi anume: *previziunea la nivel funcţional* care face referire la funcţiunile organizaţiei, *competenţa managementului general* şi *modalităţile necesare pentru a învinge rezistenţa la schimbare prezentă în majoritatea organizaţiilor*.

Din perspectiva managerială *,,planificarea* este *instrumentul utilizat în managementul strategic pentru definirea evoluţiei rezultatelor viitoare ale sportului universitar românesc, respectiv pentru evidenţierea implicaţiilor viitoare ale deciziilor prezente"* .[6]

Politicile, ca prim instrument de operaţionalizare a strategiei reprezintă *,,un ansamblu de orientări majore pe baza cărora se stabilesc direcţiile generale de acţiune şi regulile de funcţionare ale organizaţiei."* [7]

Elementele complementare politicilor sunt procedurile şi regulile.

7.2.4. CONCEPTUL DE SEGMENTARE STRATEGICĂ ÎN SPORTUL UNIVERSITAR ROMÂNESC

În cadrul strategiei generale a sportului universitar românesc departajarea unor domenii de activitate relativ independente în vederea elaborării unor strategii particularizate se poate realiza cu ajutorul *segmentării strategice*. Aceasta implică aplicarea metodei sistemice prin separarea activităţilor în seturi de activităţi

---

[6] O.P.poz.1, p.21

[7] Căprărescu, Gh.,(2005) – *Managementul strategic al firmei de comerţ şi turism*, Editura Rosetti, Bucureşti, p.24

omogene sau parţial omogene, fie grupate pe sporturi individuale sau sporturi colective, fie separat pe ramuri de sport.

7.2.5. CONCEPTUL DE GRUPURI ȘI ALIANȚE STRATEGICE ÎN SPORTUL UNIVERSITAR ROMÂNESC

Consecinţa segmentării strategice se regăseşte în înfiinţarea de grupuri şi alianţe strategice. Extrapolând la sportul universitar românesc formarea *grupurilor şi/sau alianţelor strategice* constituie mijloace de atingere a unor obiective strategice deoarece nici una din părţile implicate nu le poate realiza de una singură.

În contextul abordării sistemice, fundamentat pe elementele managementului comparat şi a viziunii strategice, ca rezultat al demersului investigativ asupra sportului universitar românesc s-a elaborat un posibil model conceptual asupra strategiei de organizare şi funcţionare la nivel de sistem /instituţional care să fie implementat în toate componentele sistemului. [8]

Acest posibil model conceptual este structurat pe *scopuri, obiective generale şi direcţii de acţiune ale viziunii strategice*, sistematizate după cum urmează:

1. scopurile strategiei

1.1. Practicarea educaţiei fizice universitare, a sportului pentru toţi în mediul universitar şi a sportului de performanţă universitar, fără discriminare, în mod organizat sau independent de cât mai mulţi studenţi şi asocierea studenţilor în vederea constituirii a unui număr cât mai mare de structuri sportive universitare indiferent de profilul instituţiilor de învăţământ superior.

1.2. Diversificarea infrastructurii sportive pentru derularea activităţii sportive în ramurile de sport universitar.

1.3. Amplificarea susţinerii financiare din domeniul privat.

1.4. Dezvoltarea imaginii sportului universitar românesc prin creşterea performanţială în competiţiile universitare pe plan naţional şi internaţional.

2. obiectivele generale ale strategiei

2.1. Perfecţionarea organizării structurale şi procesuale în vederea îmbunătățirii cadrului competitiv de dinamizare a activităţii.

[8] Popa, M., (2012) – *Strategii de optimizare a sportului universitar românesc*, Teză doctorat, Universitatea din Pitești, p.244

2.2. Consolidarea relaţională între organizaţiile implicate în sportul universitar şi persoanele cu atribuţii specifice concretizată în parteneriate, colaborări şi sprijin.

2.3. Asigurarea unui mediu sănătos pentru practicanţi în scopul integrării sociale, al desăvârşirii educaţiei sportive şi profesionale şi al menţinerii condiţiei fizice pe durata vieţii.

2.4. Alinierea cadrului normativ – juridic necesar organizării şi funcţionării eficiente a sportului universitar la prevederile legislaţiei europene şi internaţionale aferente.

2.5. Creşterea motivaţională pentru practicarea formelor sportului universitar atât în rândul studenţilor cât şi în rândul personalului care deserveşte realizarea activităţilor.

2.6. Eficientizarea utilizării resurselor financiare cu sprijinul bugetelor de stat, a surselor private, a Loteriei naţionale prin conceperea şi realizarea de programe universitare sportive.

2.7. Modernizarea bazei materiale sportive existentă în sectorul public/privat prin promovarea voluntariatului şi al asociativităţii.

2.8. Implementarea valenţelor sociale, culturale şi economice ale sportului universitar, promovarea spiritului de toleranţă, fair-play, a măsurilor de combatere a violenţei în sport şi educarea pentru prevenirea dopajului.

3. direcţii de acţiune

3.1. Promovarea formei de organizare polisport a cluburilor sportive universitare deoarece: *posibilitatea perfecţionării nivelului calităţilor motrice prin practicarea mai multor ramuri de sport oferă deschidere spre performanţă, participarea pe diferite nivele de performanţă a unui număr mai mare de studenţi stimulează motivaţia practicării ramurii de sport alese pe durata studiilor, prin intermediul cluburilor sportive universitare polisport, pot fi iniţiaţi studenţii în practicarea unor ramuri de sport necunoscute la alegerea din oferta instituţiei de învăţământ superior, mai multe ramuri de sport pot atrage surse de finanţare externe pentru sprijinul activităţii, diversificarea nivelului performanţial pe ramuri de sport este benefică formării şi perfecţionării unui nucleu de specialişti, mediatizarea rezultatelor studenţilor sportivi obţinute în urma participării la competiţiile internaţionale şi naţionale, contribuie semnificativ la creşterea prestigiului instituţiilor de învăţământ superior, ş.a.*

3.2. Îmbunătăţirea organizării şi funcţionării sportului universitar de performanţă prin: *asigurarea unui buget corespunzător şi autonomie pentru desfăşurarea etapelor competiţionale premergătoare finalelor campionatelor*

naţionale pe ramuri de sport universitar, acordarea de burse sportive de studii studenţilor sportivi cu rezultate de valoare, stimularea în cadrul instituţiilor de învăţământ superior de neprofil a activităţii competiţionale pe anumite ramuri de sport specifice zonei, prin introducerea orelor de pregătire sportivă de performanţă în planurile de învăţământ cu notă, menţinerea disciplinei educaţie fizică şi sport în planurile de învăţământ pe toată durata programelor de studii, redefinirea statutului subsistemului sport universitar în cadrul sistemului naţional de educaţie fizică şi sport ce vizează: organizarea, conducerea, funcţionarea şi evaluarea, înfiinţarea la nivel naţional, a unei divizii de performanţă pentru jocuri sportive,emiterea unor norme juridice, în vederea descentralizării administrative şi financiare a structurilor sportive universitare, respectiv asociaţiile sportive universitare şi cluburile sportive universitare, elaborarea, implementarea şi evaluarea unor strategii de dezvoltare a sportului universitar românesc cu precizări de obiective, responsabilităţi, termeni de realizare, criterii de evaluare, pe baza analizei activităţii la nivelul federaţiilor sportive naţionale în colaborare cu Federaţiei Sportului Universitar.

3.3. Perfecţionarea calităţii resurselor umane tehnice în sportul universitar de performanţă, prin: *iniţierea unor acţiuni de formare continuă în sistem specific, îmbunătăţirea plăţii muncii în concordanţă cu performanţele obţinute, facilitarea accesului la informaţie prin participarea periodică în cadrul unor sesiuni ştiinţifice interne/internaţionale, work-shopuri, abonamente la reviste/publicaţii de specialitate, ridicarea la rang de criteriu a performanţei sportive pentru evaluarea instituţiilor de învăţământ superior de neprofil, selecţia resurselor umane tehnice să fie făcută pe competenţe sportive, respectiv aptitudini pentru rol sportiv mai mult decât pe baza performanţelor profesionale, stimularea orgoliului personal de a face parte din clubul sportiv universitar respectiv prin obţinerea de facilităţi atât pentru cadrul didactic specialist, cât şi pentru sportivi cum ar fi: bursă sportivă, cazare gratuită pe durata studiilor, consultaţii de specialitate, etc.*

3.4. Optimizarea unor aspecte ale sportului universitar în cadrul instituţiilor de învăţământ superior de profil şi/sau neprofil grupate astfel: *trecerea sportului universitar de performanţă în grija instituţiilor de învăţământ superior de profil şi a celor de neprofil, şi în subordinea directă a Ministerului Educaţiei Cercetării, Tineretului şi Sportului, gestionarea întregii activităţii sportive universitare de către o singură structură organizatorică, diversificarea şi îmbunătăţirea condiţiilor de practicare a sportului la nivel universitar, sprijin acordat studenţilor sportivi de performanţă pe latura formării profesionale de profil şi a celei de neprofil, alocarea de ore suplimentare de pregătire sportivă, incluse în disciplinele*

opţionale din planurile de învăţământ ale instituţiilor de învăţământ superior de profil şi a celor de neprofil, finalizate cu notă, includerea activităţii sportive de performanţă a studenţilor sportivi în strategiile de dezvoltare şi evaluare ale instituţiilor de învăţământ superior de profil şi a celor de neprofil, stabilirea şi repartizarea unui buget individualizat pentru activitate sportivă de performanţă la început de an, după criterii stabilite la nivel instituţional, care să includă stimularea financiară a studenţilor sportivi şi a cadrelor didactice implicate, introducerea şi definirea statutului de student sportiv în legislaţia care reglementează educaţia fizică şi sportul pe plan naţional, mediatizarea rezultatelor şi promovarea studenţilor sportivi de performanţă în interiorul comunităţii academice locale din instituţiilor de învăţământ superior de profil şi a celor de neprofil, promovarea competiţiilor sportive universitare pe diferite ramuri de sport la toate nivelele, ca formă de evaluare a potenţialului motric dobândit şi perfecţionat, investiţii în baza materială sportivă ce vizează echipamente, aparate, instalaţii, necesare atât pregătirii sportive cât şi cercetării ştiinţifice în domeniu, perfecţionarea resurselor umane implicate în activitatea sportivă de performanţă prin educarea mentalităţii pentru deschidere spre Europa, facilitarea accesului pentru elaborarea unor proiecte de cercetare pe studiu experimental din diferite ramuri de sport de performanţă, finanţate din fonduri eurpoene.

3.5. Ameliorarea sprijinului financiar a activităţii sportului universitar la nivelul instituţiilor de învăţământ superior de profil şi/sau neprofil concretizat prin*: susţinere financiară prin acordarea de tarife reduse sau acces gratuit la baza materială sportivă necesară pentru antrenament şi competiţii, sponsorizări în sprijinul organizării şi desfăşurării competiţiilor sportive universitare locale, regionale, şi/sau internaţionale ce implică arbitraj, publicitate, premii, diplome, alocarea de indemnizaţii sportive pentru echipamente, instalaţii, masă studenţi sportivi, medicamentaţie, efectuarea unor stadii de pregătire fizică sportivă centralizată, facilitarea accesului pentru obţinerea de sponsorizări prin intermediul unor contracte de colaborare sau parteneriat, prin firme private, subvenţionarea practicării unor ramuri de sport de către administraţia publică locală ca: înot, tenis de câmp, colaborarea cluburilor sportive universitare cu cluburile sportive municipale şi/sau cluburile sportive şcolare, privind participare la competiţii, transport, echipament, asiguraea de materiale sportive, resurse umane tehnice, etc.,cazare şi pensiune completă gratuită pentru studenţii sportivi din instituţiile de învăţământ superior de profil şi/sau a celor de neprofil, asigurarea publicităţii pentru evenimentele sportive desfăşurate în zonă, scutire de*

taxe şcolare pentru studenţii sportivi de performanţă, acordare de premii anuale studenţilor sportivi cu rezultate.

3.6. Diversificarea modalităţilor pentru finanţarea structurilor sportive universitare concretizate în: *includerea sportului universitar de performanţă în ansamblul criteriilor care definesc strategia de dezvoltare locală prin implicarea administraţiilor locale, atragerea de sponsori şi includerea acestora în conducerea structurilor sportive universitare cu titlu onorific, elaborarea de proiecte care să susţină şi activitatea sportivă de performanţă din structurile sportive universitare, prin accesarea fondurilor europene, cu sprijinul tehnic şi juridic din partea specialiştilor, încheierea unor parteneriate publice/private care să stimuleze părţile implicate, fonduri alocate direct prin strategia elaborată la nivelul Ministerului Educaţiei Cercetării Tineretului şi Sportului, producerea de resurse financiare proprii, prin preocuparea factorilor de decizie din instituţiile de învăţământ superior de profil şi/sau neprofil pentru îmbunătăţirea funcţiei de marketing la nivel de structuri sportive universitare, ce vizează: închirierea spaţiilor din cadrul bazelor sportive, mediatizarea competiţiilor sportive universitare locale, regionale, naţionale şi internaţionale pentru atragerea de spectatori şi sponsori, redirecţionarea celor 2%, crearea unor produse şi/sau materiale sportive pentru desfacere pe piaţă, iniţiere contra cost în anumite ramuri de sport, contra cost acordarea de consultanţă de specialitate, etc., descentralizarea resurselor financiare din instituţiile de învăţământ superior de profil şi/sau neprofil, reconsiderarea rolului social, cultural şi economic al sportului şi a necesităţii finanţării acestuia conform principiilor enunţate în Charta Europeană a Sportului, promovarea unui parteneriat real cu administraţiile publice locale care să includă şi sportul universitar, finanţarea activităţi sportive la toate nivelele prin modificarea/îmbunătăţirea cadrului normativ.*

3.7. Cercetarea pieţei cu privire la necesitatea produsului sportiv, respectiv performanţa sportivă, prin: *realizarea unei diagnoze/prognoze reale despre produsul sportiv la nivel local, regional, naţional şi internaţional, efectuarea unor sondaje de opinie în rândul populaţiei şi a personalului din domeniul sportului, cu privire la impactul podusului sportiv, acţiuni de promovarea/mediatizare a produsului sport prin mass-media, TV, marketing sportiv, implementarea pe piaţă a produsului sport, prin diversificarea ofertei de ramuri de sport în ideea obţinerii de finalităţi, elaborarea, implementarea şi evaluarea unei strategii aferente problematicii produsului sport, ce vizează: stabilirea sarcinilor, asigurarea/repartizarea resurselor umane necesare, urmărirea termenelor realizării sarcinilor/atribuţiilor/activităţilor.*

7.3. IDENTIFICAREA NECESITĂȚILOR ȘI A OPORTUNTĂȚILOR PENTRU ELABORAREA UNOR STRATEGII DE OPTIMIZARE A ELEMENTELOR COMPONENTE ALE SPORTULUI UNIVERSITAR ROMÂNESC

Pe parcursul cercetării, elaborarea unor strategii de optimizare a elementelor componente ale sportului universitar românesc, a fost fundamentată pe identificarea necesităţilor şi a oportunităţilor evidenţiate ca urmare a analizării şi interpretării problematicii următoare:

- ✓ prestaţia studenţilor sportivi români la competiţia sportivă internaţională Universiada de vară în perioada 1959-2017;
- ✓ comparaţia între sportul universitar din România, Anglia, Franţa şi Canada în ceea ce priveşte sistemul competițional, conducerea, subordonarea, finanţarea şi optimizarea activităţii.

Demersul investigativ justifică formularea necesităţilor şi a oportunităţilor sistematizate astfel:

a) necesităţi

- ➢ organizarea cluburilor sportive universitare în formă *polisport* deoarece: *perfecţionarea nivelului calităţilor motrice prin practicarea mai multor ramuri de sport oferă deschidere spre performanţă, participarea pe diferite nivele de performanţă a unui număr mai mare de studenţi stimulează motivaţia practicării ramurii de sport alese pe durata studiilor, prin intermediul cluburilor sportive universitare polisport pot fi iniţiaţi studenţii în practicarea unor ramuri de sport necunoscute la alegerea din oferta instituţiei de învăţământ superior, mai multe ramuri de sport pot atrage surse de finanţare externe pentru sprijinul activităţii, diversificarea nivelului performanţial pe ramuri de sport este benefică formării şi perfecţionării unui nucleu concentrat de specialişti, mediatizarea rezultatelor studenţilor sportivi obţinute în urma participării la competiţiile internaţionale şi naţionale, contribuie semnificativ la creşterea prestigiului instituţiilor de învăţământ superior,* etc.;
- ➢ îmbunătăţirea organizării şi funcţionării sportului universitar de performanţă prin: *asigurarea unui buget corespunzător şi autonomie pentru desfăşurarea etapelor competiţionale premergătoare finalelor campionatelor naţionale pe ramuri de sport universitar, acordarea de burse sportive de studii studenţilor sportivi cu rezultate de valoare, stimularea activităţii competiţionale pe anumite ramuri de sport specifice zonei în cadrul instituţiilor de învăţământ superior de neprofil prin introducerea orelor de pregătire sportivă de performanţă*

în planurile de învăţământ, cu notă, menţinerea disciplinei educaţie fizică şi sport în planurile de învăţământ pe toată durata studiilor superioare, redefinirea statutului subsistemului sport universitar în cadrul sistemului naţional de educaţie fizică şi sport ce vizează: organizarea, conducerea, funcţionarea şi evaluarea, înfiinţarea la nivel naţional, a unei divizii de performanţă pentru jocuri sportive, ş.a.;

- perfecţionarea calităţii resurselor umane tehnice prin: *iniţierea unor acţiuni de formare continuă în sistem specific, îmbunătăţirea plăţii muncii în concordanţă cu performanţele obţinute, facilitarea accesului la informaţie diminuând costurile prin participarea periodică în cadrul unor sesiuni ştiinţifice interne/internaţionale, work-shopuri, abonamente la reviste/publicaţii de specialitate, ridicarea la rang de criteriu a performanţei sportive pentru evaluarea instituţiilor de învăţământ superior de neprofil, selecţia resurselor umane tehnice să fie făcută pe competenţe sportive, respectiv aptitudini pentru rol sportiv mai mult decât pe baza performanţelor profesionale, stimularea orgoliului personal de a face parte din clubul sportiv universitar respectiv prin obţinerea de facilităţi atât pentru cadrul didactic specialist, cât şi pentru sportivi cum ar fi: bursă sportivă, cazare gratuită pe durata studiilor, consultaţii de specialitate,* etc.;
- reconsiderarea rolului sportului universitar de performanţă între priorităţile instituţiilor de învăţământ superior de profil şi a celor de neprofil având în vedere că: *există resurse materiale, financiare şi umane, criteriul performanţial este luat în calcul pentru clasificarea instituţiilor de învăţământ superior de profil, facilitează deschiderea pentru obţinerea resurselor materiale extrabugetare după nivelului performanţelor*, ş.a.;
- stimularea motivaţională pentru mişcare a studenţilor sportivi prin diversificarea ofertei sportive;
- investiţii în baza materială sportivă ce vizează echipamente, aparate, instalaţii, necesare atât pregătirii sportive cât şi cercetării sţiinţifice în domeniu;
- perfecţionarea resurselor umane tehnice implicate în activitatea sportivă de performanţă prin educarea mentalităţii pentru deschidere spre Europa;
- accentuarea rolului funcţiunii de marketing în managementul organizaţional la nivel de sistem/instituţional;
- facilitarea accesului pentru elaborarea unor proiecte de cercetare pe studiu experimental din diferite ramuri de sport de performanţă, finanţate din fonduri eurpoene.

b) oportunităţi

- gradul de distribuţie geografică a structurilor sportive universitare la care se poate apela;
- percepţia specialiştilor privind subordonarea cluburilor sportive universitare;
- categoriile de studenţi cu disponibilităţi pentru activitatea sportivă de performanţă;
- cadrul juridic şi normativ din Legea educaţiei fizice şi sportului nr.69/2000 cu regulamentele de aplicare;
- posibilitatea iniţierii şi promovării de alianţe strategice cu diferite organizaţii sportive;
- relaţia cu organul administraţiei centrale pentru sport;
- relaţia cu componenta învăţământului preuniversitar.

BIBLIOGRAFIE

1. Russu, C.,(1999) – *Management strategic*, Editura All Beck, Bucureşti, p.10
2. Nicolescu, O.,Verboncu, I., (2007) - *Managementul organizaţiei*, Editura Economică, Bucureşti
3. Mihăilescu, N.,(2008) – *Organizare şi conducere în structurile sportului,* Editura Universităţii din Piteşti, Piteşti, p.100
4. ***http://ebooks.unibuc.ro/StiinteADM/cornescu/cap2.htm
5. ***https://www.mindtools.com/pages/article/newSTR_82.htm
6. O.P.poz.1, p.21
7. Căprărescu, Gh.,(2005) – *Managementul strategic al firmei de comerţ şi turism*, Editura Rosetti, Bucureşti, p.24
8. Popa, M., (2012) – *Strategii de optimizare a sportului universitar românesc*, Teză doctorat, Universitatea din Pitești, p.244

CAPITOLUL 8

CONTRIBUȚII PERSONALE PRIVIND ELABORAREA STRATEGIILOR DE OPTIMIZARE A NIVELULUI SPORTULUI UNIVERSITAR ROMÂNESC

Studiile efectuate în cadrul documentării legate de problematica investigată în context naţional şi internaţional, împreună cu celelalte demersuri ştiinţifice aferente temei de cercetare, au contribuit la conceperea şi elaborarea unor posibile strategii în vederea optimizării pe termen mediu şi lung a elementelor componente ale sportului universitar românesc.

S-a plecat de la premisa că rolul sportului universitar în societate este acela de a promova politici şi activităţi cu scopul de a facilita participarea la sport a tuturor studenţilor, studenţii sportivi să poată atinge excelenţa în sportul de performanţă şi în activitatea profesională susţinând bazele morale ale sportului fără discriminări.

Din analiza ce a vizat mediul organizaţional intern şi extern al aspectului cercetat, din studiul rezultatelor participării studenţilor sportivi la Universiada de vară în perioada 1959-2017, s-au identificat o serie de direcţii de optimizare incluse în strategii, posibil de a fi implementate în managementul sportului universitar. Aceste strategii sunt de cinci tipuri: *de dezvoltare,* din îmbinarea punctelor forte cu oportunităţile*, de dezvoltare în condiţii de risc,* ce îmbină punctele forte cu ameninţările şi punctele slabe cu oportunităţile, *de restrângere/reorientare,* din îmbinarea punctelor slabe cu ameninţările, *de depăşire a dificultăţilor* care cuprind puncte slabe şi oportunităţi şi *de marketing* pentru promovarea competiţiei Universiada de vară, Shenzhen, China, 2011.

8.1. STRATEGIA DE DEZVOLTARE

În cadrul elaborării strategiei de dezvoltare, varianta optimă prin care se poate acţiona constă în utilizarea punctelor forte pentru dezvoltarea oportunităţilor oferite de mediul extern al organizaţiei.(Tabelul 8.1)

Punctele forte sunt :

- nivelul general de dotare tehnică al bazelor sportive;
- calitatea produsului sport oferit de structurile sportive universitare;

- calitatea resurselor umane aferente funcţiunii de producţie în sportul universitar de performanţă;
- aprecierea calităţii produsului oraganizaţional sportul de performanţă în universităţile de profil;
- strategia organizaţională la nivelul administraţiei centrale are direcţii şi obiective clar definite.

Tabelul 8.1 *Strategia de dezvoltare*

Direcții strategice/Obiective	Acțiuni
1. Continuarea procesului de reformă în sportul universitar românesc prin aplicarea principiilor democratice în organizare și conducere în vederea alinierii managementului la sistemele din țările Uniunii Europene și Consiliului Europei; 2. Îmbunătățirea calității produsului sportiv reflectată în palmaresul rezultatelor studenților sportivi pe plan național și internațional; 3. Dezvoltarea bazei materiale sportive, ținând cont că sportul universitar dispune de bază de selecție și poate să-și creeze propriile valori prin activitatea de performanță; 4. Perfecționarea cadrului juridic și normativ prin modificarea, completarea și/sau promovarea unor legi și acte normative.	**o Sprijinirea înființării asociaților sportive universitare în cadrul instituțiilor de învățământ superior de neprofil; o Subordonarea cluburilor sportive universitare instituțiilor de învățământ superior de profil/neprofil; o Diversificarea ramurilor de sport pentru atrgerea și motivarea studenților pentru activitatea sportivă de performanță; o Modificarea, completarea și adaptarea normelor financiare și a altor acte normative cu incidență în domeniul sportului universitar românesc; o Promovarea de alianțe strategice cu sportul școlar; o Îmbunătățirea relației cu organul administrației centrale pentru sport.**

Oportunităţile care se vor dezvolta cu ajutorul punctelor forte de mai sus sunt :

- gradul de distribuţie geografică a structurilor sportive universitare la care se poate apela;
- percepţia specialiştilor privind subordonarea cluburilor sportive universitare;
- categoriile de studenţi cu disponibilităţi pentru activitatea sportivă de performanţă;
- cadrul juridic şi normativ din Legea educaţiei fizice şi sportului nr.69/2000 cu regulamentele de aplicare actualizate în 2017;
- posibilitatea iniţierii şi promovării de alianţe strategice cu diferite organizaţii sportive;
- relaţia cu organul administraţiei centrale pentru sport;

- relaţia cu componenta învăţământului preuniversitar.

8.2. STRATEGIA DE DEZVOLTARE ÎN CONDIȚII DE RISC

Opţiunea strategică rezultată din combinarea punctelor forte cu ameninţările – **strategia de dezvoltare în condiţii de risc** se poate realiza pe ideea evitării ameninţărilor prin acţiunea punctelor forte.(tabelul 8.2)

Punctele forte sunt :

- nivelul general de dotare tehnică al bazelor sportive;
- calitatea produsului sport oferit de structurile sportive universitare;
- calitatea resurselor umane aferente funcţiunii de producţie în sportul universitar de performanţă;
- aprecierea calităţii produsului oraganizaţional sportul de performanţă în universităţile de profil;
- strategia organizaţională la nivelul administraţiei centrale are direcţii şi obiective clar definite.

Tabelul 8.2 *Strategia de dezvoltare în condiţii de risc*

Direcții strategice/Obiective	Acțiuni
1. Dezvoltarea activităților pe structura acțiunilor din calendarul competițional intern și internațional; 2. Eficientizarea resursei umane aferente componentei manageriale; 3. Informarea și educarea studenților prin activități de marketing promoțional în vederea cunoașterii oportunităților și beneficiilor practicării sportului universitar.	o Ameliorarea relațiilor de colaborare cu federațiile naționale pe ramuri de sport pentru îmbunătățirea produsului sport; o Promovarea sportului universitar în structurile sportive prin acțiuni de marketing; o Stimularea aplicării politicilor locale în sprijinirea activității sportului universitar prin mediatizarea programelor competiționale; o Creșterea cuantumului investițiilor la nivelul bazelor sportive din instituțiile de învățământ superior prin încurajarea asociativității și a voluntariatului.

Ameninţările care trebuie evitate pe baza punctelor forte sunt:

- percepţia specialiştilor privind recunoaşterea sportului universitar ca o componentă reală a sistemului naţional de educaţie fizică şi sport;

- gradul de realizare al bugetului din resurse extrabugetare în cadrul structurilor sportive universitare;
- cuantumul diminuat al investiţiilor aferente bazelor sportive aflate în administraţia universităţilor;
- bugetele reduse ale universităţilor pentru derularea activităţilor specifice sportului universitar;
- politicile locale pentru sprijinul şi dezvoltarea activităţii sportive universitare;
- relaţia cu federaţiile naţionale pe ramuri de sport universitar;
- relaţia cu organismele europene şi internaţionale ale sportului universitar.

8.3. STRATEGIA DE RESTRÂNGERE/REORIENTARE

Opţiunea strategică de restrângere/reorientare rezultată din combinarea punctelor slabe şi ameninţărilor se poate realiza pe ideea minimizării punctelor slabe pentru a se evita ameninţările.(Tabelul 8.3)

Tabelul 8.3 *Strategia de restrângere / reorientare*

Direcţii strategice/Obiective	Acţiuni
1. Promovarea managementului strategic în structurile sportive universitare, implementarea şi evaluarea strategiilor de dezvoltare; 2. Realizarea de programe pentru stimularea motivaţională a studenţilor în practicarea sportului de performanţă independent de programul de studii universitare accesat; 3. Acţiuni de schimbare organizaţională la nivel de sistem datorate contextului politico-economic instabil.	o Crearea unei baze de date de marketing, prin colectarea informaţiilor despre dorinţele şi nevoile studenţilor şi reducerea percepţiilor şi a reacţiilor negative din partea comunitatii; o Utilizarea mass mediei pentru a promova imaginea sportului universitar în instituţiile de învăţământ superior cu resurse financiare reduse; o Orientarea activitatii funcţiunii de marketing pe produsele sportive care au priză în rândul studenţilor.

Puncte slabe:

- nivelul organizării structurale şi procesuale a structurilor sportive universitare;

- organizarea activităţii pe baza unei strategii în formă scrisă pe termen mediu /lung în structurile sportive universitare;
- calitatea conţinutului şi evaluarea rezultatelor implementării managementului strategic în structurile sportive universitare;
- aprecierea calitatăţii produsului organizaţional sportul de peformanţă în universităţile de neprofil;
- componenta financiară pentru a asigura mijloacele financiare necesare în timp util în structuile sportive universitare;
- schimbarea organizaţională la nivel de sistem;
- schimbarea organizaţională la nivel instituţional.

Ameninţări:

- percepţia specialiştilor privind recunoaşterea sportului universitar ca o componentă reală a sistemului naţional de educaţie fizică şi sport;
- gradul de realizare al bugetului din resurse extrabugetare în cadrul structurilor sportive universitare;
- cuantumul investiţiilor aferente bazelor sportive aflate în administraţia universităţilor;
- bugetele universităţilor pentru derularea activităţilor specifice sportului universitar;
- politicile locale pentru sprijinul şi dezvoltarea activităţii sportive universitare;
- relaţia cu federaţiile naţionale pe ramuri de sport universitar;
- relaţia cu organismele europene şi internaţionale ale sportului universitar.

8.4. STRATEGIA DE DEPĂȘIRE A DIFICULTĂȚILOR

Pornind de la cunoaşterea mediului intern şi extern al sportului universitar, s-a elaborarat **strategia de depăşire a dificultăţilor,** rezultată din combinarea punctelor slabe – oportunităţi, realizabilă pe ideea atenuării punctelor slabe prin prisma oportunităţilor.(Tabelul 8.4)

Puncte slabe

- nivelul organizării structurale şi procesuale a structurilor sportive universitare;
- organizarea activităţii pe baza unei strategii în formă scrisă pe termen mediu /lung în structurile sportive universitare;
- calitatea conţinutului şi evaluarea rezultatelor implementării managementului strategic în structurile sportive universitare;

- aprecierea calitatăţii produsului organizaţional sportul de peformanţă în universităţile de neprofil;
- componenta financiară organizată pentru a asigura mijloacele financiare necesare în timp util în structuile sportive universitare;
- schimbarea organizaţională la nivel de sistem;
- schimbarea organizaţională la nivel instituţional.

Oportunităţile care atenuează/elimină punctele slabe de mai sus sunt:

- gradul de distribuţie geografică a structurilor sportive universitare la care se poate apela;
- percepţia specialiştilor privind subordonarea cluburilor sportive universitare;
- categoriile de studenţi cu disponibilităţi pentru activitatea sportivă de performanţă;

Tabelul 8.4 *Strategia de depăşire a dificultăţilor*

Direcţii strategice/Obiective	Acţiuni
1. Organizarea activităţii pe baza unei strategii în formă scrisă pe termen mediu/lung se atenuează prin relaţia cu organul administraţiei publice centrale pentru sport; 2. Se preconizează schimbarea organizaţională la nivel de sistem/instituţional.; 3. Calitatea conţinutului şi a efectelor implementării managementului strategic pot fi ameliorate prin relaţia cu componenta învăţământului preuniversitar.	o Ridicarea la rang de criteriu de evaluare a calităţii produsului organizaţional sportul universitar de performanţă în instituţiile de învăţământ superior de neprofil; o Eficientizarea componentei financiare prin cadrul juridic şi normativ existent; o Schimbarea organizaţională la nivel instituţional pe baza promovării de alianţe strategice cu diferite organizaţii sportive.

- cadrul juridic şi normativ din Legea educaţiei fizice şi sportului nr.69/2000 cu regulamentele de aplicare, actualizate în 2017;
- posibilitatea iniţierii şi promovării de alianţe strategice cu diferite organizaţii sportive;
- relaţia cu organul administraţiei centrale pentru sport;
- relaţia cu componenta învăţământului preuniversitar.

8.5. STRATEGIA MARKETINGULUI PENTRU PROMOVAREA UNIVERSIADEI DE VARĂ SHENZEN 2011

Ph. Kotler, într-o lucrarea de referinţă care cercetează marketingul afirma că *,,a conduce bine o firmă înseamnă a-i asigura viitorul; iar a asigura viitorul înseamnă a gestiona informaţia”*.[1] În contextul acestei afirmaţii orice abordare modernă a marketingului sportiv pornită dinspre exterior spre interior se bazează pe informaţie, cea de-a cincea resursă a oricărei organizaţii. La aceasta se adaugă valenţele comunicaţionale ale sportului care generează modalităţi variate ale comunicaţiei de marketing în sport.

a) Obiectivele strategiei

1. Contribuţii la modificarea sau întărirea percepţiei studenţiloe sportivi şi a resurselor umane tehnice cu privire la evenimentul sportiv universitar de talie internaţională Universiada de vară, Shenzhen – China, 2011;

2. Stimularea îmbunătăţirii şi valorificării aptitudinilor studenţiloe sportivi şi a resurselor umane tehnice pentru realizarea unor standarde de performanţă sportivă şi profesională, recunoscute public prin evidenţierea palmaresului românesc realizat la Universiada de vară în perioada 1959-2010;

3. Creşterea rolului marketingului pentru sport prin utilizarea diverselor forme de publicitate pentru sportul universitar de performanţă şi reconsiderarea elementelor funcţiunii de marketing în conţinutul strategiilor de optimizarea ale structurilor sportive universitare.

b) Conţinutul strategiei; modalităţi de implementare

Unul din obiectivele marketingului sportiv îl constituie încercarea activă de direcţionare a comportamentului consumatorului de sport în favoarea participării acestuia la sport. Întrucât cercetarea operaţională a vizat sportul universitar sub diferite aspecte de manifestare, s-a considerat necesar şi oportun să se includă în demersul investigativ o minicampanie de informare şi promovare a competiţiei sportive Universiada de vară care a avut loc în 2011 la Shenzhen, China. În acest sens s-a uzat de anumite forme de publicitate de produs, unul dintre instrumentele tradiţionale ale comunicaţiei în sport pe baza următoarelor argumente:

[1] Kotler, Ph.(1998) – *Managementul marketingului. Analiză, Planificare, Implementare şi Control*, Editura Teora, Bucureşti, p.173

- *,,publicitatea cuprinde toate acţiunile care au drept scop prezentarea indirectă (nepersonală) – orală sau vizuală a unui mesaj în legătură cu un produs, un serviciu sau firmă de către orice susţinător (plătitor) identificat”*;[2]
- publicitatea are rol de instrument strategic în evoluţia pe piaţă a structurilor sportului universitar, de asemenea constituie un element tactic în atingerea obiectivelor de marketing;
- *,,publicitatea, situată la graniţa dintre ştiinţă şi artă, este o comunicaţie efemeră, momentană, puternică, precisă aflată în serviciul unor cauze de natură comercială şi educaţională”;*[3]
- costurile de difuzare a mesajului prin mediile vizate sunt acceptabile;
- indicatorii de natură cantitativă şi calitativă deservesc scopului minicampaniei publicitare.

Strategia de promovare şi implementare a competiţiei sportive Universiada de vară Shenzen 2011 a cuprins *etapele următoare*:[4]

1) Stabilirea duratei minicampaniei, categoriile sociale şi locaţiile unde s-a făcut promovarea prin publicitate:

Minicampania de informare şi mediatizare a Universiadei de vară 2011 adresată studenţilor sportivi, resurselor umane tehnice şi spectatorilor, s-a desfăşurat pe parcursul a cinci luni în perioada 22.01.2011 – 08.05.2011; minicampania a fost făcută la competiţiile sportive universitare din calendarul competiţional naţional la cele patru ramuri de sport alese: *atletism sală, atletism aer liber, judo, scrimă şi înot*, după cum urmează:

- Campionatul Universitar de sală Atletism M-F – Bacău 22.01 - 23.01.2011;
- Campionatul Naţional Judo U 23 Tineret M-F – Iaşi 11.03 - 13.03.2011;
- Campionatul Naţional Scrimă Tineret Spadă M-F – Craiova 17.03 – 20.03.2011;
- Campionatul Naţional Înot Seniori – Juniori M-F – Piteşti – 13.04 – 17.04.2011;
- Campionatul Universitar Atletism aer liber M-F – Cluj Napoca 07.05 – 08.05.2011.

2) Conceperea şi realizarea materialelor publicitare:

---

[2] Popescu, I.C., Balaure, V., Şerbănică, D.,(1994) – *Tehnici Promoţionale*, Universitatea Creştină Dimitrie Cantemir, Facultatea de Management Turistic şi Comercial, Editura Metropol, Bucureşti, p.11

[3] Oprişan, V.(2002) – *Marketing şi comunicare în sport*, EdituraUranus, Bucureşti, p.215;

[4] Popa, M.,(2012) – *Strategii de optimizare a nivelului sportului universitar românesc*, Teză doctorat, Universitatea din Pitești, p. 259

a) afişajul pentru publicitatea exterioară:

- poster A0 destinat expunerii în bazele sportive pe care s-au derulat competiţiile sportive universitare; Conceptul care a stat la baza elaborării acestuia a fost prezentarea color într-un model unic cu denumirea evenimentului, locul, datele de desfăşurare, sigla deţinătorului de drepturi de organizare, sponsori principali, detalii despre ramurile de sport clasice/opţionale participante, ilustraţia în imagini a oraşului gazdă şi a unor baze sportive: bazinul de înot, satul universiadei, stadionul Bird's Nest;(Figura 8.1)
- banner 300/80 cm, elaborat în model unic pentru expunerea împreună cu posterul în aceleaşi locaţii amintite anterior. Conceptul de elaborare a constat în ilustrarea color a siglei oficiale a competiţiei, sigla deţinătorului de drepturi de organizare, mascotele reprezentative ale ramurilor de sport participante la ediţia din 2009 a Universiadei de vară şi un slogan concis pentru stimularea motivaţiei şi trecerea la acţiune a studenţilor prin sportul de performanţă universitar;(Figura 8.2)

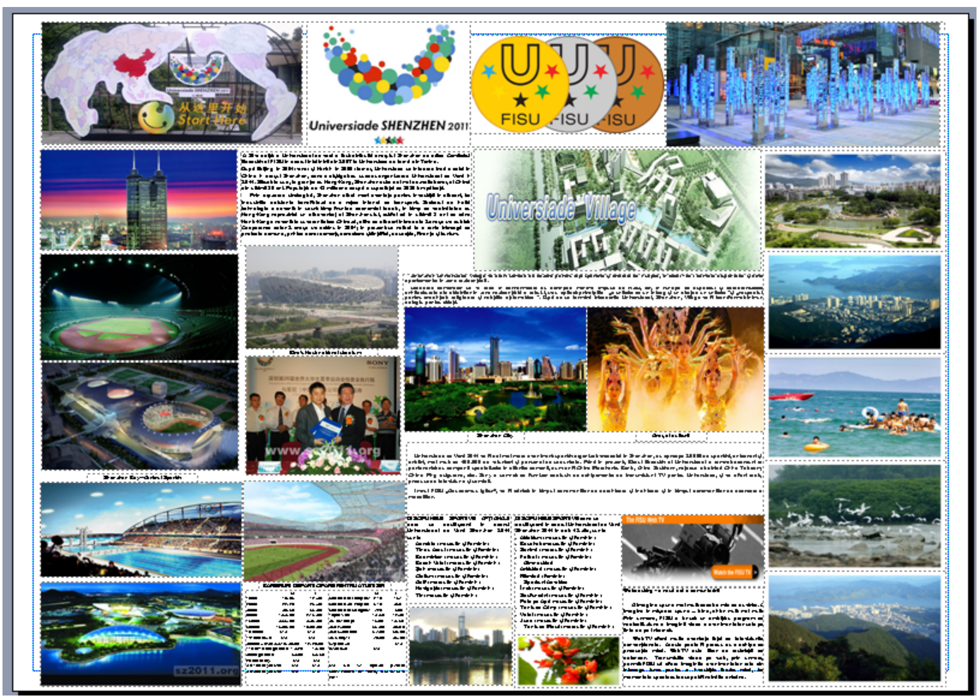

Figura 8.1 *Poster A0 prezentare Universiada de vară 2011 Shenzen – China*

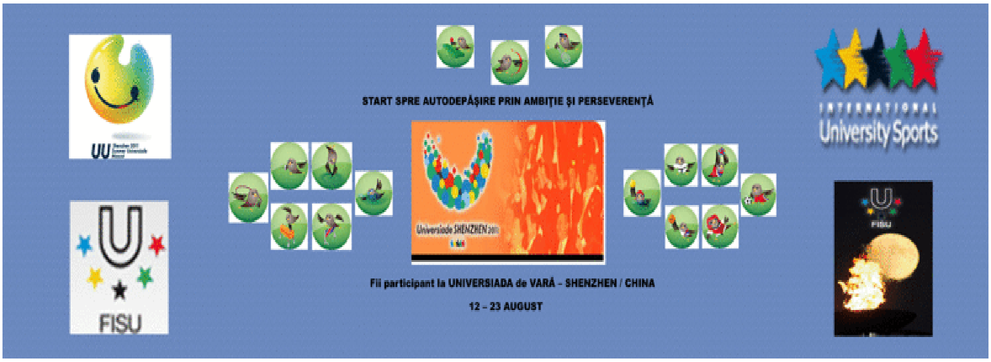

Figura 8.2 *Banner Universiada de vară 2011 Shenzen - China*

b) publicitatea prin tipărituri:

- flyere A4 particularizate pe ramurile de sport atletism, judo, scrimă şi înot, care prin modul de prezentare şi informaţiile oferite conturează performanţele obţinute de studenţii sportivi români în urma participării la Universiada de vară în perioada 1959-2011.(Figurile 8.3, 8.4, 8.5, 8.6 şi 8.7) Au fost distribuite gratuit între 60-150 de flyere tuturor participanţilor la competiţiile universitare naţionale la care am participat.

Figura 8.3 *Faţă flyer Universiada de vară 2011 Shenzen – China*

INTERNATIONAL
University Sports

A 26-a ediţie a Universiadei de Vară, care se va desfăşura în perioada 12-23 august 2011, a fost atribuită oraşului Shenzhen de către Comitetul Executiv al FISU în cadrul întâlnirii din 2007 la Universiada de iarnă din Torino.

Situat la sud de China, la granița cu Hong-Kong, Shenzhen este cel mai dezvoltat oraş al Chinei din ultimii 30 de ani. Populația de 13 milioane locuitori ocupă o suprafaţă de 2020 km pătraţi.

Prin aşezarea strategică, Shenzhen oferă mari avantaje pentru investiţii în afaceri, iar industrille existente beneficiază de o reţea intensă de transport.

Sectorul de înaltă tehnolgie a devenit în scurt timp fruntea economiei locale, în timp ce vecinătatea cu Hong-Kong reprezintă un alt avantaj al Shenzhengului.

Cele două oraşe au format un parteneriat de comun acord, astfel că în ultimii 8 ani de când Honk-Kong a revenit la suveranitatea chineză, cifra de afaceri între cele două oraşe s-a dublat.

Cooperarea celor două oraşe s-a extins în 2004; în prezent se referă la o serie întreagă de proiecte comune, printre care comerţ, cercetare ştiinţifică, educaţie, finanţe şi turism.

Universiada 2011 va fi cel mai mare eveniment sportiv organizat vreodată în Shenzhen, cu aproape 20.000 de sportivi, antrenori şi arbitri, mai mult de 100.000 de voluntari şi personal de securitate.

ATLETISMUL UNIVERSITAR ROMÂNESC de AZI ŞI DE MÂINE....

Sportul şi implicit sportul universitar, contribuie la îmbunătăţirea imaginii României în lume şi la păstrarea şi promovarea valorilor etice şi a principiilor fundamentale ale sportului în rândul practicanţilor şi susţinătorilor.

Prima ediţie a Universiadei de Vară s-a desfăşurat în 1957; România participă din 1959, de-a lungul celor 25 de ediţii ale Universiadei de Vară, atleţii studenţi au realizat un palmares de 119 medalii, din care 41 de aur, 37 de argint şi 41 de bronz.

Ediţia din 1981 este ,, Ediţia Record" în ceea ce priveşte numărul total de medalii – 14, respectiv 2 medalii de aur, 3 medalii de argint, 9 medalii de bronz.

Se detaşează ediţia din 1999, când atleţii studenţi români au cucerit şase medalii de aur, o medalie de argint şi trei medalii de bronz.

Palmaresul medaliilor la ultimele 5 ediţii ale Universiadei de Vară evidenţiază prestaţia valoroasă feminină după cum urmează:

2001 - 1500 m: F – bronz
- 400 m: F – argint
2003 - 800 m: F – aur
- 5000 m: F – bronz
- triplu F: – bronz
- prăjină M: – bronz
- lungime F: – argint
2007 - aruncarea suliţei: F – argint
2009 - 3000 m obstacole: F – argint

Baremuri de participare ATLETISM

	M	F
100 m	10.95	12.30
200 m	22.20	25.40
400 m	49.60	56.00
800 m	1.54.00	2.15.00
1500 m	3.55.00	4.35.00
5000 m	15.00.00	18.00.00
10 000 m	N/A	N/A
1/2 maraton	N/ A	N/ A
3000 m obstacole	9.30.00	12.20.00
110 m/ 100 m garduri	14.20	14.00
400 m garduri	54.00	64.50
20 km marş	N/A	N/A
4 x 100 m ştafetă	N/A	N/A
4 x 400 m ştafetă	N/A	N/A

	M	F
Săritură în înălţime	210	167
Săritură cu prăjina	510	350
Săritură în lungime	720	580
Triplu salt	14.50	12.40
Aruncarea greutăţii	16.00	13.50
Aruncarea discului	55.00	48.00
Aruncarea ciocanului	57.00	59.00
Aruncarea suliţei	70.00	45.00
Heptation		N/A
Decation	N/A	

N/A Nu se aplică pentru Universiada de vară SHENZHEN 2011

Figura 8.4 *Flyer prezentare Atletism Universiada de vară 2011 Shenzen – China*

International Judo Federation

A 26-a ediţie a Universiadei de Vară, care se

va desfăşura în perioada 12-23 august 2011, a fost atribuită oraşului Shenzhen de către Comitetul Executiv al FISU în cadrul întâlnirii din 2007 la Universiada de Iarnă din Torino.

Situat la sud de China, la graniţa cu Hong-Kong, Shenzhen este cel mai dezvoltat oraş al Chinei din ultimii 30 ani. Populaţia de 13 milioane ocupă o suprafaţă de 2020 km pătraţi.

Prin aşezarea strategică, Shenzhen oferă mari avantaje pentru investiţii în afaceri, iar industriile existente beneficiază de o reţea intensă de transport.

Sectorul de înaltă tehnologie a devenit în scurt timp fruntea economiei locale, în timp ce vecinătatea cu Hong-Kong reprezintă un alt avantaj al Shenzhenului.

Cele 2 oraşe au format un parteneriat de comun acord, astfel că în ultimii 8 ani de când Honk-Kong a revenit la suveranitatea Chineză, cifra de afaceri între cele 2 oraşe s-a dublat.

Cooperarea celor 2 oraşe s-a extins în 2004; în prezent se referă la o serie întreagă de proiecte comune, printre care comerţ, cercetare ştiinţifică, educaţie, finanţe şi turism.

. Universiada 2011 va fi cel mai mare eveniment sportiv organizat vreodată în Shenzhen, cu aproape 20.000 de sportivi, antrenori şi arbitri, mai mult de 100.000 de voluntari şi personal de securitate.

JUDO ROMÂNESC de AZI şi de MÂINE....

Judo-ul a fost introdus în Romania în 1928, de profesorul japonez Heishichi Ishiguro, unul dintre numeroşii instructori formaţi de Jigoro Kano. .

În 1969, la mai puţin de un an de la înfiinţarea Federaţiei, a avut loc prima competiţie internaţională : Campionatele Internaţionale ale României, una dintre întrecerile care aveau să fie organizate an de an.

Cel mai important moment pentru judo, la începuturile sale, a fost participarea echipei României la Campionatele Europene din 1977, de la Ludwigshafen RFG – (invitată pe banii Federaţiei de Judo din Germania).

Palmaresul rezultatelor la Campionatele Mondiale

1979 – loc 5 M categ. super-uşoară
- loc 5 M categ. semi-uşoară
1981 - 65 kg. M - argint M
1983 – 78 kg M – bronz
- +95 kg M - bronz M
1993 – 86 kg M - bronz
1999 – 90 kg. M – bronz

Palmaresul rezultatelor la Universiada de Vară

1999 -78 kg F - argint
2007 - 48 kg F - loc 7
2009 - 57 kg light F - loc 7
1985 – 60 kg. M – bronz
- 66 kg. M – bronz
- +95 kg. M - argint
2007 -73 kg M - loc 7

Precizări din regulamentul FISU pentru participarea la Universiada de Vară, Shenzhen, 2011

Competiţia de judo se va desfăşura în conformitate cu prevederile regulamentului tehnic al Federaţiei Internaţionale de Judo;

Întrecerile vor dura 5 zile şi vor include următoarele evenimente:

1.Individual—durata meciului 5 minute M+ F

Până la 60kg până la 48kg
+ 60kg la 66 kg + 48kg la 52kg
+ 66kg la 73kg + 52kg la 57kg
+ 73kg la 81kg + 57kg la 63kg
+ 81kg la90kg + 63kg la 70kg
+ 90kg la 100kg +70kg la 78kg
+ 100kg + 78kg

2. Echipe—durata meciului 4 minute M+F

Până la 66kg până la 52kg
+ 66kg la 73kg + 52kg la 57kg
+ 73kg la 81kg + 57kg la 63kg
+ 81kg la 90kg +63kg la 70kg
+ 90kg + 70kg

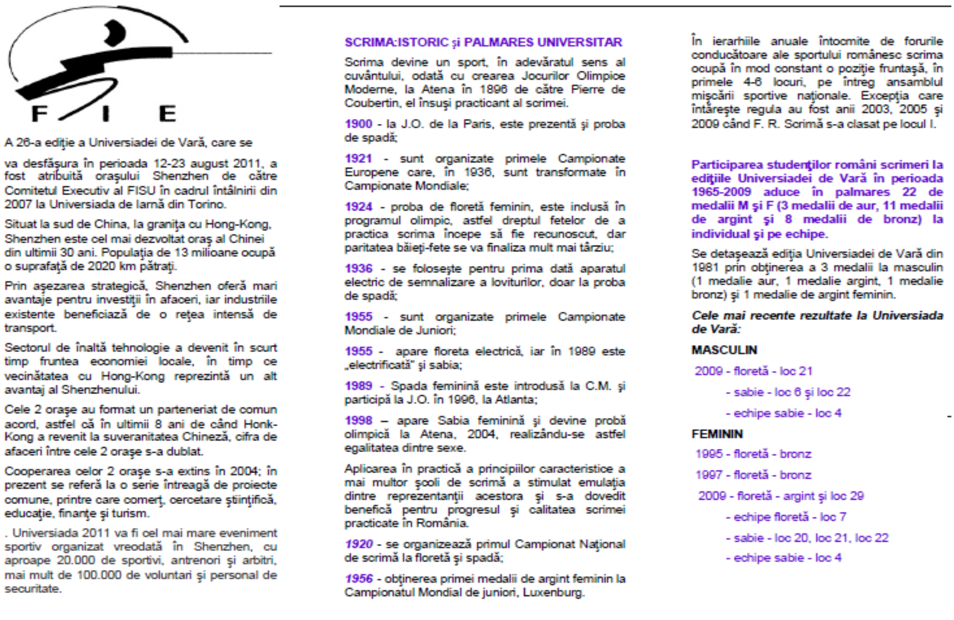
Fiecare ţară este autorizată să participe cu maxim 16 judoka;

La individual M+F pot participa maxim 1 judoka pe categorie de greutate şi/sau în open;

Pe echipe M+F o echipă poate fi compusă din maxim 5 judoka şi minim 3 judoka;

Sportivii componenţi ai echipei trebuie să fie acreditaţi la individual.

Figura 8.5 *Flyer prezentare Judo Universiada de vară 2011 Shenzen – China*

F I E

A 26-a ediţie a Universiadei de Vară, care se

va desfăşura în perioada 12-23 august 2011, a fost atribuită oraşului Shenzhen de către Comitetul Executiv al FISU în cadrul întâlnirii din 2007 la Universiada de Iarnă din Torino.

Situat la sud de China, la graniţa cu Hong-Kong, Shenzhen este cel mai dezvoltat oraş al Chinei din ultimii 30 ani. Populaţia de 13 milioane ocupă o suprafaţă de 2020 km pătraţi.

Prin aşezarea strategică, Shenzhen oferă mari avantaje pentru investiţii în afaceri, iar industriile existente beneficiază de o reţea intensă de transport.

Sectorul de înaltă tehnologie a devenit în scurt timp fruntea economiei locale, în timp ce vecinătatea cu Hong-Kong reprezintă un alt avantaj al Shenzhenului.

Cele 2 oraşe au format un parteneriat de comun acord, astfel că în ultimii 8 ani de când Honk-Kong a revenit la suveranitatea Chineză, cifra de afaceri între cele 2 oraşe s-a dublat.

Cooperarea celor 2 oraşe s-a extins în 2004; în prezent se referă la o serie întreagă de proiecte comune, printre care comerţ, cercetare ştiinţifică, educaţie, finanţe şi turism.

. Universiada 2011 va fi cel mai mare eveniment sportiv organizat vreodată în Shenzhen, cu aproape 20.000 de sportivi, antrenori şi arbitri, mai mult de 100.000 de voluntari şi personal de securitate.

SCRIMA:ISTORIC şi PALMARES UNIVERSITAR

Scrima devine un sport, în adevăratul sens al cuvântului, odată cu crearea Jocurilor Olimpice Moderne, la Atena în 1896 de către Pierre de Coubertin, el însuşi practicant al scrimei.

1900 - la J.O. de la Paris, este prezentă şi proba de spadă;

1921 - sunt organizate primele Campionate Europene care, în 1936, sunt transformate în Campionate Mondiale;

1924 - proba de floretă feminin, este inclusă în programul olimpic, astfel dreptul fetelor de a practica scrima începe să fie recunoscut, dar paritatea băieţi-fete se va finaliza mult mai târziu;

1936 - se foloseşte pentru prima dată aparatul electric de semnalizare a loviturilor, doar la proba de spadă;

1955 - sunt organizate primele Campionate Mondiale de Juniori;

1955 - apare floreta electrică, iar în 1989 este „electrificată" şi sabia;

1989 - Spada feminină este introdusă la C.M. şi participă la J.O. în 1996, la Atlanta;

1998 – apare Sabia feminină şi devine probă olimpică la Atena, 2004, realizându-se astfel egalitatea dintre sexe.

Aplicarea în practică a principiilor caracteristice a mai multor şcoli de scrimă a stimulat emulaţia dintre reprezentanţii acestora şi s-a dovedit benefică pentru progresul şi calitatea scrimei practicate în România.

1920 - se organizează primul Campionat Naţional de scrimă la floretă şi spadă;

1956 - obţinerea primei medalii de argint feminin la Campionatul Mondial de juniori, Luxenburg.

În ierarhiile anuale întocmite de forurile conducătoare ale sportului românesc scrima ocupă în mod constant o poziţie fruntaşă, în primele 4-6 locuri, pe întreg ansamblul mişcării sportive naţionale. Excepţia care întăreşte regula au fost anii 2003, 2005 şi 2009 când F. R. Scrimă s-a clasat pe locul I.

Participarea studenţilor români scrimeri la ediţiile Universiadei de Vară în perioada 1965-2009 aduce în palmares 22 de medalii M şi F (3 medalii de aur, 11 medalii de argint şi 8 medalii de bronz) la individual şi pe echipe.

Se detaşează ediţia Universiadei de Vară din 1981 prin obţinerea a 3 medalii la masculin (1 medalie aur, 1 medalie argint, 1 medalie bronz) şi 1 medalie de argint feminin.

Cele mai recente rezultate la Universiada de Vară:

MASCULIN

2009 - floretă - loc 21

- sabie - loc 6 şi loc 22
- echipe sabie - loc 4

FEMININ

1995 - floretă - bronz

1997 - floretă - bronz

2009 - floretă - argint şi loc 29

- echipe floretă - loc 7
- sabie - loc 20, loc 21, loc 22
- echipe sabie - loc 4

Figura 8.6 *Flyer prezentare Scrimă Universiada de vară 2011 Shenzen – China*

FRNPM

FEDERATIA ROMANA DE NATATE SI PENTATLON MODERN

A 26-a ediţie a Universiadei de Vară, care se

va desfăşura în perioada 12-23 august 2011, a fost atribuită oraşului Shenzhen de către Comitetul Executiv al FISU în cadrul întâlnirii din 2007 la Universiada de Iarnă din Torino.

Situat la sud de China, la graniţa cu Hong-Kong, Shenzhen este cel mai dezvoltat oraş al Chinei din ultimii 30 ani. Populaţia de 13 milioane ocupă o suprafaţă de 2020 km pătraţi.

Prin aşezarea strategică, Shenzhen oferă mari avantaje pentru investiţii în afaceri, iar industriile existente beneficiază de o reţea intensă de transport.

Sectorul de înaltă tehnologie a devenit în scurt timp fruntea economiei locale, în timp ce vecinătatea cu Hong-Kong reprezintă un alt avantaj al Shenzhenului.

Cele 2 oraşe au format un parteneriat de comun acord, astfel că în ultimii 8 ani de când Honk-Kong a revenit la suveranitatea Chineză, cifra de afaceri între cele 2 oraşe s-a dublat.

Cooperarea celor 2 oraşe s-a extins în 2004; în prezent se referă la o serie întreagă de proiecte comune, printre care comerţ, cercetare ştiinţifică, educaţie, finanţe şi turism.

. Universiada 2011 va fi cel mai mare eveniment sportiv organizat vreodată în Shenzhen, cu aproape 20.000 de sportivi, antrenori şi arbitri, mai mult de 100.000 de voluntari şi personal de securitate.

ÎNOTUL ROMÂNESC de AZI şi de MÂINE....

Din datele culese de N. Postolache (Istoria Sportului în România – 1995) evidenţiem câteva momente semnificative:

- 1840-1841 - Gheorghe Asachi (referent al scolilor din Moldova) include în programul şcolar al Academiei Mihăilene din Iaşi, ca materii obligatorii, exerciţiile de gimnastică, scrimă şi înot;

- 1899 - Timişoara este primul oraş unde se înfiinţează o secţie de nataţie, la clubul„Atletic" (T.Schaed – Istoricul nataţiei în Banat);

- 1929 - se deschide una din cele mai frumoase baze sportive: Bazinul Kiseleff (azi Ştrandul Tineretului);

- 1930, se constituie Federaţia Română de Înot.

În premieră pentru nataţia românească, Tamara Costache figurează cu primul record mondial stabilit de un înotator român (50m.Liber – 25"28 stabilit la 23 august 1986, precum şi cu încă 4 recorduri europene (24"50; 25"34; 25"31; 25"28) la proba de 50 m liber, stabilite în perioada 14 iunie-23 august 1986 şi omologate de LEN.

Palmaresul medaliilor la ediţiile Universiadei de Vară

Înot Feminin — 31 medalii (12 medalii AUR, 8 medalii ARGINT, 9 medalii BRONZ)

1987— 4 medalii AUR, 1 medalie ARGINT, 2 medalii BRONZ

2005 — 1 medalie AUR — 400 m liber

- 1 medalie BRONZ — 800 m liber

Înot Masculin

2003 — 1 medalie BRONZ — 400 m liber

2007 — 1 medalie AUR — 400 m liber

Precizări din regulamentul FISU pentru participarea la Universiada de Vară, Shenzhen, 2011

Programul şi durata competiţiei vor fi stabilite de Comitetul Executiv în colaborare cu Comitetul Organizatoric şi CTI.

În principal, Competiţia va dura 7 zile şi va cuprinde **următoarele probe** :

Masculin+ Feminin

Individual

- **Liber**: 50 m, 100 m, 200 m, 400 m, 800 m, 1500 m;
- **10 km open water**;
- **Bras**. 50 m, 100 m, 200 m;
- **Spate**: 50 m, 100 m, 200 m;
- **Fluture**: 50 m, 100 m, 200 m;
- **Mixt**. 200 m, 400 m;

Ştafetă

- **Liber**: 4x100 m, 4x200 m;
- **Mixt**: 4x100 m

Fiecare ţară este autorizată să participe la - individual cu 2 participanţi de probă (M şi F), şi la Ştafetă cu 1 echipă de probă (M şi F).

La individual şi pe echipe, concurenţii vor fi acceptaţi pe baza timpilor obţinuţi la probele de concurs cu 12 luni înainte de Universiadă, rezultate confirmate în prealabil de Federaţia Naţională de Înot a fiecărei ţări.

Acceptă Provocarea şi Participă şi tu la Universiada de Vară 2011!

Figura 8.7 *Flyer prezentare Înot Universiada de vară 2011 Shenzen – China*

3) Prezenţa la sedinţa tehnică dinaintea fiecărei competiţii universitare incluse în minicampania de promovare cu susţinerea unui discurs despre

evenimentul internaţional sportiv şi prezentarea unui minifilm în power point despre Universiada de vară 2011 Shenzhen – China.

Demersul de marketing pentru promovarea competiţiei sportive internaţionale Universiada de vară Shenzhen 2011 iniţiat, a avut ecou în toate locaţiile în care s-a realizat aceasta, atât în rândul cadrelor didactice, cât şi în rândul sportivilor şi al spectatorilor. În acest context, se recomandă ca iniţiative de acest gen să fie diversificate şi pentru promovarea competiţiilor sportive universitare pe plan naţional, indiferent de nivelul performanţial al competiţiei.

BIBLIOGRAFIE

1. Kotler, Ph.(1998) – *Managementul marketingului. Analiză, Planificare, Implementare şi Control*, Editura Teora, Bucureşti, p.173
2. Popescu, I.C., Balaure, V., Şerbănică, D.,(1994) – *Tehnici Promoţionale*, Universitatea Creştină Dimitrie Cantemir, Facultatea de Management Turistic şi Comercial, Editura Metropol, Bucureşti, p.11
3. Oprişan, V.(2002) – *Marketing şi comunicare în sport*, EdituraUranus, Bucureşti, p.215;
4. Popa, M.,(2012) – *Strategii de optimizare a nivelului sportului universitar românesc*, Teză doctorat, Universitatea din Pitești, p. 259

UNIVERSITAS • NAPOCENSIS
ROMANIA
PRESA UNIVERSITARĂ

ISBN: 978-606-37-0335-5